

Viața noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor
Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad * Nr. 25 - Decembrie 2015

**Sărbători Fericite !
La Mulți Ani, 2016 !**

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

**Așteptăm de la membrii noștri, și nu numai,
TEXTE, FOTOGRAFII, ESEURI, PROZĂ SAU POEZIE, ARTICOLE PE ORICE TEMĂ
și chiar întrebări sau nelămuriri în legătură cu activitatea Casei noastre la datele de contact de mai jos:**

Adresa: Str. Nicolae Iorga Nr. 7a, loc. Bârlad, județul Vaslui, CP 731182

Colectivul de redacție

Telefon: 0235-421.340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933. Email: revista@carpbard.ro

Din cuprins

MESAJE CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ 3	GABRIELA GIUȘCĂ 34	DANIELA T. TEODORU 66
Nicolaie Mihai, Consiliul Director al C.A.R.P. „Elena Cuza”, Colectivul de redacție „Viața noastră”, Preda Nedelcu, Adrian Solomon, Dumitru Buzatu, Marin Bunea, Vasile Chelaru	Și pământul, peștera, Celui neapropiat aduce...	Să ne facem sărbătorile frumoase
MARINA PRUNEA 8	PROF. ZÎNA TĂMĂȘANU 35	GRUIA NOVAC 67
Scrisoare către Moș Crăciun	Sărbătorile de iarnă la români	Note și impresii la spectacolul „Suflet proaspăt românesc”
TEODORA ELENA ZALDEA 9	MIHAIL MANCIU 38	ECATERINA TELETIN 71
De-a lungul unui an...	Crăciunul în cultura universală	„Suflet proaspăt românesc”
GHIȚĂ CRISTIAN, MARIA MARIN 10	POEZII 39	LUCIA MUNTEANU 73
Nunta la români. Obiceiuri și tradiții	Petruș Andrei, Oana Andrei Pavăl, Iftene Cioriciu, Ștefan Durlai	„Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie...”
LUCIA MUNTEANU 14	MIHAI LUCA 42	VALENTIN ROȘCA 74
O nuntă de poveste. Nunta de aur	Poezia obiceiurilor de iarnă	Trepte istorice ale împlinirii idealurilor românești de dreptate socială, neatârnare și unitate națională
DOINIȚA GRIGORE 16	ION DOBRIN, 44	VICTORIA RUDI 75
Nunta de aur. Astăzi la sucursala Banca	Plugușorul	Alba Iulia, sfânta cetate a Unirii de la 1918
RĂZVAN ACUSTIOAIEI 18	NECULAI GHETĂU 45	RAMONA AILIOAIEI 76
Taina Sfintei Cununii - simbolică religioasă și trăire a comuniunii	Folclorul muzical al obiceiurilor de iarnă	Despre activitatea culturală a municipiului Vaslui
MIHAI LUCA 20	DAN HORGAN 46	MARIA MARIN 78
Fast moderat, bună dispoziție și atmosferă caldă - Sărbătoarea Nunții de Aur	Masca la români, o estetică a urâtului	Tinere personalități bârlădene: Suzana Perial și Cristian Strat
TEODORA ELENA ZALDEA 22	GHIȚĂ CRISTIAN 49	GRUIA NOVAC, TEODORA SPÎNU 81
Ștefana Tănăsă - Aniversarea a 100 de ani de existență	Sărbătorile creștine și laice de toamnă și iarnă	TEATRUL „VICTOR ION POPA” - 60 de ani de activitate
TEODORA COSTEA CAZACU 24	VIRGIL GIUȘCĂ 52	PROF. GRUIA NOVAC 84
Remember	Cine nu crede în spiritul Crăciunului nu își iubește copiii și nepoții	Ultimul spectacol? Mai vedem!
NICOLAIE MIHAI 25	MARINEL GÎLCĂ 53	MARIA MARIN 86
Mesajul președintelui C.A.R.P. „Elena Cuza” cu ocazia aniversării a 15 ani de activitate de către postul de televiziune Media TV	Comuna Voinești - vatră de istorie românească	Constantin Hamangiu și 75 de ani de la asasinarea lui Nicolae Iorga
LIVIA ANDREI 26	VASILE CHELARU 56	MARIA CURELARU 88
Întâlnire de suflet	Miracol de Crăciun	Cum o mai duceți cu sănătatea ?
MARIA MARIN, GRUIA NOVAC, 29	GRUIA NOVAC, IFTENE CIORICIU, ȘTEFAN DURLAI, PETRUȘ ANDREI 58	CARMEN FRĂȚIMAN 89
Povești de viață - Dumitru Andrei	Plugușoare	Culori amestecate
PETRUȘ ANDREI 32	POEZII 62	NELU VASILE - NEVA 90
George Irava - Poezia mitică și transmodernă	Petruș Andrei, Marian Pavel, Iftene Cioriciu, Rafael Tudor Lupașcu, Alexandra Teodora Concită, Ștefan Constantinciu	Viața noastră văzută de epigraști
	OANA ROTARU 63	NELU VASILE, SERGHEI COLOȘENCO 91
	Revelație de Crăciun	Rebus

Dragii mei,

Ne-am făcut o deprindere ca, odată cu anul care intră în memoria noastră, să privim în urma imediată pentru a vedea ce-a mai făcut **Țara**, ce-a mai făcut **Neamul**, ce-au mai făcut **Oamenii**, ce s-a întâmplat în largul **Pământului**!

Anul 2015 a fost plin, chiar foarte plin de întâmplări atât de diverse, încât mi s-a părut prea lung și, paradoxal, sărac. Cele mai multe speranțe ale noastre au rămas la același stadiu, nerămânând loc și altor aspirații, iar perspectivele nu se pot construi în afara unor mijloace practice. Dar noi știm, din vechime, că speranța moare ultima. Încrederea în noi înșine există, aceasta fiind, de fapt, singura și sigura noastră forță.

Dragii mei, Casa noastră de Ajutor Reciproc, purtând numele celei mai credincioase doamne, Elena Cuza, face efortul de a-și păstra prestigiul prin îndeplinirea promisiunilor făcute membrilor și simpatizanților ei. Anul 2015 nu a fost, pentru noi, nelipsit de realizări. Consiliul Director, format din membri inimoși, s-a străduit zi de zi să nu rămână niciun solicitant nerezolvat, fiindcă, până la urmă, tot mulțumirea **OMULUI** trebuie să fie în atenția conducerii. Ne-am ocupat, după puterile noastre, de asigurarea nevoilor materiale ale membrilor, cu posibilități reduse, dar, ca și în ceilalți ani, n-am uitat și de împlinirile sufletești ale câtorva zeci de mii de membri. Nu voi face acum o dare de seamă, dar avem convingerea că instituția noastră, cu caracterul ei de caritate, a devenit și o promotoare a culturii locale și naționale, întreținând vie flacăra culturii autentice și a informării vitale.

Traversăm o perioadă de mari incertitudini, de amenințări, se vorbește de iminența unui război (mondial, oare?), se fac și se desfac înțelegeri, dezbinarea parcă e mai mare ca niciodată, ne uităm în sus, spre Cer, nemaifiind în stare de a cere măcar îndurare...

Și totuși, dragii mei, eu am încredere în dumneavoastră, care întotdeauna ne-ați înțeles, dar ne-ați și ajutat în găsirea căilor de soluționare a oricărei probleme ivite în activitatea noastră.

De aceea, cu prilejul **SĂRBĂTORILOR** generoasei luni Decembrie și cu ocazia **ANULUI NOU 2016** care bate la ușile noastre, doresc tuturor membrilor, simpatizanților, membrilor de familie, prietenilor și cunoscuților din țară și din străinătate, urări de bine și de sănătate, să căutați și să găsiți clipele de bucurie, să vă bucurați de lumina sfârșitului de an și să pășiți cu încredere în 2016.

LA MULȚI ANI !

**Magistrat Pensionar,
NICOLAIE MIHAI**

Sărbătorile de iarnă ne bat la ușă! Mirosul de cozonac, mere coapte, dulcele ecou al colindelor din străbuni ce se aud răsunând în văzduh, deja ne învăluie, introducându-ne în atmosfera de poveste, magică a Crăciunului.

De altfel, nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos constituie acel prilej de a ne arăta mai buni, mai generoși, de a îndrăzni să visăm, să sperăm la mai mult, la mai bine.

Totodată, finalul de an ne oferă ocazia perfectă de a număra succesele, dar și eșecurile, de a trage concluzii, dar și de a pune la punct planuri pentru viitor.

Nu în ultimul rând, sărbătorile de iarnă vin să ne reamintească de recunoștința ce o purtăm celor din jurul nostru, PRIETENI, COLEGI, COLABORATORI, VOLUNTARI, ce prin munca lor de zi cu zi au contribuit la REALIZĂRILE noastre de peste an.

Acum, în prag de sărbătoare, vă dorim ca lumina sfântă din noaptea de Crăciun să vă aducă căldură în suflete și case, să vă umple inimile de bucurie și liniște, iar Noul An ce va să vină să vă dea putere de muncă, sănătate și prosperitate.

Crăciun fericit!

An Nou presărat cu bucurii!

**Consiliului Director al
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor
„Elena Cuza” Bârlad**

Dragii noștri cititori,

Bradul noi demult l-am ornat
Pentru fiecare am pus câte-un dar minunat:
Bunătațe, sănătate, fericire și-un dram de noroc,
Liniște sufletească, bucurii și-un strop de iubire
De toate pentru toată lumea
Acum în prag de sărbători
Vi le dăruim cu mult drag tuturor.

Sărbători binecuvântate!

Colectivul de redacție:

prof. Gruia Novac, prof. Serghei Coloșenco, magistrat
pensionar Nicolaie Mihai,
prof. Gheorghe Gherghe, prof. Petruș Andrei,
Teodora Elena Zaldea, Sorin Bocan,
Bogdan Artene.

Bogat în evenimente, anul care se va încheia peste puține zile, nu a fost unul de care cei mai mulți dintre pensionari să-și aducă aminte cu plăcere, chiar dacă pensiile au fost indexate la începutul anului și rata inflației a scăzut. Dar a scăzut și puterea de cumpărare a pensiilor. Nu s-a reușit încă să se asigure tuturor pensionarilor un trai decent, nu s-a reușit să se lichideze toate nedreptățile existente în sistemul public de pensii.

Toate acestea au constituit temeiurile diferitelor acțiuni în folosul pensionarilor – printre care cererea repetată de a se modifica metodologia de calcul a cuantumului punctului de pensie pentru a fi corelată cu evoluția salariului mediu brut folosit la fundamentarea bugetului de asigurări sociale întreprinse în 2015 de către Federația Națională a Pensionarilor din România, federație care nu și-a uitat niciun moment menirea.

Cu speranța că anul 2016 va fi un an mai bun, cu respect și prețuire, urez pensionarilor, membri ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad, participanți la făurirea avuției naționale, care a fost lăsată moștenire generațiilor care îi urmează, viață lungă cu multă sănătate și realizări pe măsura aspirațiilor și dorințelor.

La mulți ani!

Preda Nedelcu
președinte al Federației Naționale a Pensionarilor din România

Stimați membri ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad,

La vreme de colind, în ajun de sfântă sărbătoare, vă doresc să aveți parte de zile minunate, de un Moș Crăciun darnic și bun, iar Noul An ce bate la fereastră să vă aducă sănătate, belșug în toate, fericire și-un călduros

„La mulți ani!”

deputat Adrian Solomon

președinte al Comisiei de Muncă și Protecție Socială
din cadrul Camerei Deputaților

Istoria și tradițiile strămoșești sunt valori moștenite ce reprezintă rădăcinile națiunii române, exprimând într-un context european, legitimitatea și identitatea poporului român.

În acest context, luna decembrie este marcată de multe momente deosebite cum ar fi Sărbătoarea Națională de 1 Decembrie, Ziua Revoluției Române, Sărbătorile de Crăciun și când timpul se împarte între vechi și nou, la cumpăna dintre ani, Anul Nou, un prag cu o însemnătate deosebită în bilanțul personal al individului și al speranței desăvârșite a reușitelor în anul ce urmează.

La sfârșit de an, acum la bilanț, putem spune că a fost un an încărcat în care am derulat proiecte la nivelul județului, aflate în diferite faze de implementare iar că prin muncă, perseverență și eforturi conjugate vom continua să identificăm resursele necesare pentru dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii județului venind în întâmpinarea nevoilor și în creșterea calității vieții cetățenilor acestui județ.

De asemenea, marea Sărbătoare a Crăciunului ne apropie iar obiceiurile, tradițiile și poveștile la gura sobei ne îmbracă spiritual oferindu-ne bucurii.

În ecoul colindelor, cu credință-n suflet, trebuie să dăm dovadă de înțelegere și toleranță, să prețuim valorile strămoșești și să fim generoși cu semenii noștri.

Cu acest prilej, vă doresc multă sănătate, bucurii și împliniri alături de cei dragi, iar Noul An să vă găsească încrezători, optimiști și plini de speranță!

Sărbători fericite!

La mulți ani!

prof. Dumitru Buzatu

Președinte al Consiliului Județean Vaslui

Stimați prieteni,

În prag de sărbători, când colindul își pornește drumul său de belșug, când lumina nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos ne pătrunde în suflet, vă rog să primiți în dar cele mai calde urări de sănătate, fericire, bucurie alături de cei dragi!

Fie ca Noul An ce va să vină să vă aducă liniște sufletească, căldură și armonie, bunăstare și succes în toate.

Crăciun fericit!

La mulți ani!

prof. Marin Bunea

primar interimar al Municipiului Bârlad

Sfârșitul anului 2015 și apropierea minunatelor sărbători de iarnă, cu frumoasele datini și obiceiuri tradiționale, îmi poartă gândurile către Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, de care se leagă o bogată și rodnică activitate depusă în timpul celor douăsprezece luni pentru sprijinul cetățenilor de toate vârstele din municipiul Bârlad și localitățile rurale din jurul acestuia. Dincolo de „ajutorarea reciprocă”, de dările de seamă, de serviciile medicale, de facilitățile magazinelor și atelierelor, oamenii au mai dobândit alte importante câștiguri: implicarea în acțiuni culturale, vizionarea de spectacole, audierea de conferințe, participarea la întâlniri cu personalități din județul, patria noastră sau chiar de dincolo de hotarele ei, toate cu efect tămăduitor pentru spiritul și inimile participanților. Pe bună dreptate instituția a ajuns renumită aproape în întreaga țară, spre cinstea celor care au trudit pentru a-i crește prestigiul.

Mă gândesc cuprins de admirație la președintele și Consiliul Director, la consilieri, la întreg personalul, la colaboratorii și apropiații „Casei”, cărora le transmit, în numele meu și al polițiștilor bârlădeni, sărbători fericite, aducătoare de liniște, bucurii, prosperitate și sănătate. Fie ca anotimpul alb să ningă asupra familiilor tuturor cu iubire, nădejde și înțelepciune, care să ne ajute pentru a ne deplasa mai încrezători și mai siguri pe drumul dificil al vieții.

La mulți ani!

Cu profund respect,

Vasile Chelaru

Comisar șef al Poliției Municipiului Bârlad

Târgu Mureș,
6 decembrie 2015

Dragă Moș Crăciun,

Nu ți-am mai scris demuuult, tare demult... din vremea copilăriei și, uite, azi, m-am așezat să-ți scriu din nou o carte...

Se apropie Sărbătorile de iarnă și, pe pervazul camerei copiilor mei, am gasit două scrisorele, semnate de două mânuțe mici: "Sergiu" și "Vlad". Mi-am amintit de vremurile când și eu îți scriam și-ți desenam ce să-mi aduci. Anul acesta eu sunt poștașul și cele două scrisorele trebuie neapărat să ajungă la tine, dragă moșule. Iar dacă tot mă duc la poștă, de ce nu ți-aș scrie și eu? Doar am fost cuminte tot anul, m-am dus la serviciu în fiecare zi (încă nu mi-am luat jumătate din concediu și nici nu cred că mai apuc să-l iau), am gătit aproape în fiecare zi (recunosc, mă mai ajută mama), m-am dus la biserică... de câteva ori (promit că la anul mă duc mai des), nu am mințit mai mult decât a fost nevoie (în Ardeal se zice că "și minciuna-i vorbă"), spăl haine... cu mașina, dar o ajut și eu, și mai fac o mulțime de lucruri, doar că nu vreau să te plictisesc. În concluzie, te rog să-mi mai aduci și mie ceva ce îmi doresc, așa, ca-n vremurile bune. Te roooooog! Știi ce te rog? Te rog să îmi aduci **două zile!** Da, da, două zile din copilăria mea, două zile din vacanțele de iarnă de la mine de acasă. Știi matală cum erau.... cu zăpada cât gardul și tata, care facea cărări cu noaptea-n cap de la ușă până la poartă, iar noi înaintam ca piticii pe drumul spre derdeluș încă de dimineață, că n-aveam vreme de pierdut. Părțile erau pline de copii cu hainuțele înghețate de atâta tăvăleală și cu nasurile roșii de la gerul ce-ți tăia răsuflarea. Nu ne era nici foame, nici sete până seara, nu știam nici de televizor, nici de telefon, iar tabletele erau ... doar pentru copii răciți și... n-aveau ecran. Ne mai udam la picioare, dar asta descoperea doar mama seara, iar noi ne miram de unde și de când o fi fost zăpada în cizme.

Liniștea satului era tulburată din vreme în vreme de zurgălăii cailor ce trăgeau săniile cu fân; nici țipenie de mașină. Tot în sania trasă de cai ne ducea moșu Nistor, Dumnezeu să-l odihnească, și ne trecea pe pod de gheață, peste apa Moldovei, de ne tremura sufletul când o auzeam cum trosnește. Nu mișcam până calul n-o lua la galop și atunci știam c-am ajuns pe celălalt mal, apoi scoteam capurile de sub țolul căptușit cu blana groasă de oaie.

De la fiecă gospodărie vedeai dăre de fum, din horn ori de la afumătoare, că era vremea de tăiatul porcilor și al pregătirilor pentru Crăciun. O săptămână încheiată buchiseau femeile la prăjituri mărunte și cu foi de miere, iar mai aproape de sărbători coceau cozonaci cu mac, de le zice pe la noi "babe" și se coc în cuptor cu lemne, în forme de lut smălțuite. Se umplea ulița de miros de mere coapte și de vin fiert pe cînd venea popa Nicolae cu icoana, cînd se apropia Ajunul. Așteptam să mergem la colindat și ne pregăteam din timp, să nu ne facem de rușine pe la ușă; repetam două săptămâni poezia pentru Moșu și colinda... tot cu Moșu. Iar bradul... era brad din brad, nu din plastic. Ni-l aduceai tot Dumneata, gata împodobit, câtă vreme noi eram la colindat. Și ce ne mai bucuram că avea în fiecare an câteva globuri noi, pe lângă cele mai vechi, pe care le știam. Bine că avea mereu bomboane, cam tari, ce-i drept, dar duuuulci și aromate.

Dragă Moș Crăciun, aste două zile, nu le-oi ține pentru mine, ci le-oi da în dar celor doi copii pe care i-am crescut în mijlocul orașului și cărora, oricât m-aș strădui, nu le mai pot oferi o copilărie de basm, așa cum am avut-o eu.

Te așteptăm cu drag,
Sergiu, Vlad, mami și tati*

Nota bene: Autoarea acestei epistole este doamna doctor Marina Prunea, reprezentant al firmei Romsound - Târgu Mureș

De-a lungul unui an ...

TEODORA ELENA ZALDEA

Iată-ne ajunși, dragii noștri cititori, cu voia Domnului, în prag de sărbători. Și nu e orice sărbătoare. Nu! Nu! Cinstim în astă lună a lui Undrea – **Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos**. Deja gospodinele au început pregătirile, iar în văzduh mirosul de cozonac, mere coapte ne gădilă nările precum primii fulgi de nea ce caută să se aștearnă ușor pe pământul înghețat și rece, fără de culoare.

Recunosc! Mă simt învinsă! Magia sărbătorilor de iarnă deja m-a învăluit în mrejele sale. De altfel, cum i-aș fi putut ține piept? Mai ales când bradul cu cetina-i tot verde, mirosul de portocale, vanilie, scortişoară ce inundă încăperile, colindul din străbuni ce răsună-n cele patru zări au tocmai darul de a te introduce într-o astfel de atmosferă de poveste.

Și în toată această magie a Crăciunului, ne pregătim încet-încet să întoarcem o nouă filă din calendarul vieții. Sfârșitul anului e momentul perfect pentru a număra succesele, dar și eșecurile, de a trage concluzii, dar și de a pune la punct planuri pentru viitor.

Ei și uite așa sub semnul bilanțului, rubrica **De-a lungul unui an...** va contoriza ultimele realizări în materie socio-culturală înregistrate de către Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, sperând că și-a îndeplinit promisiunea făcută la apariție, în nr.22 al revistei „Viața noastră” – de a constitui pentru membrii noștri și nu numai un instrument de rememorare a unor activități culturale, sociale, sportive desfășurate sub egida asociației noastre în lumina principiilor transparenței și deschiderii.

În această ordine de idei, purcedem la drum, prezentând ultimele evenimente culturale ale anului 2015 organizate sub patronajul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad:

- ▶ 5 noiembrie, Conferința **Pledoarie pentru o alimentație sănătoasă**, unde prof. Virgil Vesel a vorbit despre importanța unei alimentații sănătoase, despre efectele benefice ale consumului de legume și fructe, precum și despre binefacerile sportului asupra organismului uman;
- ▶ 5 noiembrie, Expunerea **Mihail Sadoveanu, "clasicul uitat..."** în prezentarea domnului profesor Gruia Novac ce a evocat personalitatea scriitorului născut la 5 noiembrie 1880;
- ▶ 18 noiembrie, Simpozionul **"Neamul este etern prin cultul eroilor"** dedicat armatei române și centenarului Regimentului 52 Artilerie Mixtă "General Alexandru Tell" Bârlad;
- ▶ 18 noiembrie, Simpozionul **"Viața noastră" - 5 ani de la reapariție** unde Teodora Elena Zaldea a vorbit despre trendul ascendent pe care revista Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad îl cunoaște din anul 2010 când s-a decis reeditarea sa, aceasta din urmă dobândind notorietate la nivel național și chiar internațional. Tot acum s-a lansat și numărul 24 în prezentarea prof. Serghei Coloșenco;
- ▶ 29 noiembrie, Simpozionul **"Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie, țara mea de glorie, țara mea de dor?"** organizat

cu prilejul Zilei Naționale a României (1 Decembrie).

Seria manifestărilor culturale a continuat cu spectacolele:

- ▶ 11 noiembrie, membrii asociației noastre s-au putut bucura de piesa de teatru **"Comedie pe întuneric"** de Peter Shaffer în interpretarea actorilor Teatrului "Victor Ion Popa" Bârlad;
- ▶ 29 noiembrie, spectacolul **Suflet proaspăt românesc** dedicat Zilei Naționale a României (1 Decembrie 2015) ce s-a bucurat de prezența Corului "Crizantema" al C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad sub bagheta doamnei prof. Mihaela Oprea, a Orchestrei Primăriei Vaslui "Rapsodia Vasluiului", dirijor Cristian Năstase, director artistic George Forcos Palade, pe această cale mulțumim domnului primar al municipiului Vaslui, Vasile Pavăl pentru sprijinul acordat în organizarea spectacolului și pentru faptul că a făcut posibilă prezența orchestrei Primăriei Vaslui la Bârlad. Au încântat de asemenea, spectatorii cu melodiile lor: Ansamblul "Răzeșii Pogonești", îndrumător înv. Dumitru Andrei, Dragoș Tufă, George Forcos Palade, iar surpriza serii a fost îndrăgita interpretă de muzică populară Laura Lavric;
- ▶ 16 decembrie, spectacolul **Colindăm un neam și-o țară** dedicat sărbătorilor de iarnă unde invitat special va fi cunoscuta interpretă de muzică populară Maria Butaciu.
- ▶ 20 decembrie, întâlnirea de suflet Moș Crăciun vine tiptil într-un suflet de copil unde un număr de 76 de copii ai salariaților, colaboratorilor asociației noastre s-au bucurat de întâlnirea cu Moș Crăciun încărcat de daruri. Copiii au pregătit și un minispectacol Moșului. Poezii și cântece au rostit Raluca Ioana Toma, Magda Sîriac, Denisa Maria Toma, Mihnea Oprea, Rebeka Berghiu, Clara Frățiman, grupurile Hai-hui și Eleisan.
- ▶ 21 decembrie, membrii asociației noastre au avut programată o nouă întâlnire cu Fuego în cadrul unui spectacol susținut de această dată la Teatrul „Victor Ion Popa” Bârlad - „Acasă de Crăciun”;

Nu putem încheia această prezentare, fără a preciza că asociația noastră în data de 6 noiembrie a.c. s-a deplasat în satul Docăneasa, comuna Vinderei pentru a-i ura **La mulți ani! Stefaniei Tănăsă ajunsă la venerabila vârstă de 100 de ani.**

De asemenea, în data de 8 noiembrie a.c., în zi de sfântă sărbătoare, Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, **4 familii (Caimac Toader și Anița, Cazacu Dumitru și Tasia, Ilie Pavel și Luchia, Radu Petrache și Ecaterina)** provenind de la sucursala Epureni au sărbătorit **Nunta de aur**. Ca de obicei, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad prin președintele său magistrat pensionar Nicolaie Mihai a fost prezentă la eveniment, urând sărbătoritorilor sănătate, fericire, bucurii alături de cei dragi și oferindu-le în dar câte o **diplomă aniversară și un ajutor nerambursabil în valoare de 50 de lei/cuplu**.

Ajunși la final de an, permiteți-mi să vă urez ca Sfintele Sărbători de iarnă să vă umple sufletul de bucurii, să vă aducă în dar sănătate, fericire și un tradițional

„La mulți ani!"

Nunta la români.

Obiceiuri și tradiții

PROF. GHIȚĂ CRISTIAN
PROF. MARIA MARIN

Trecerea noastră prin viață este marcată, laic și religios, de trei momente esențiale: nașterea, nunta și moartea.

Momentul esențial, punctul culminant al existenței, îl constituie nunta, urmată de naștere și botez. De obicei nașterea, urmează nunții, când se fac urări de sănătate, viață lungă, durabilitate – casă de piatră – și cât mai mulți copii.

Nunta este un eveniment plener, la ea participând uneori întreaga colectivitate, care este mai mult sau mai puțin implicată. De obicei, rudele apropiate, socrii mari și socrii mici, nașii, dar și actorii principali, mirele și mireasa, își pot invita rudele, cunoștințele, prietenii sau pe cei cu care au anumite afinități și obligații.

Legătura dintre cei doi, mire și mireasă, se oficiază laic la primărie de către ofițerul stării civile sau primar și se stabilește de jure și de facto, printr-un act oficial – certificatul de căsătorie – cu acordul benevol al celor doi, în cadrul cununiei civile.

Cununia religioasă pecetluiește printr-o ceremonie a Sfințelor Taine, în care sunt implicați slujitorii bisericii, mirii și nașii, o pereche sau mai multe și în care sunt stabilite norme morale și etice creștine, pe care cei doi și le asumă pe parcursul vieții până la moarte. Tradițional, aceste norme sunt respectate mai ales în mediul rural, și de obște în timpurile mai vechi, la bunicii și moșii noștri, care deși au suportat vicisitudinile istoriei: războaie, năvăliri, ocupații, sau naturale: secete, cutremure, inundații, etc., nu și-au încălcat jurămintele.

Cuplurile normale ale părinților și bunicii noștri, și-au păstrat integritatea și respectul reciproc, au dat naștere la copii normali pe care i-au crescut în spiritul credinței, al bunului simț, al respectului și al fricii de lege și de păcat, iar aceștia au dat naștere, la rândul lor, altor copii normali, care să-i bucure pe părinți și bunici, care își vor fi trăit a doua copilărie, lângă și prin nepoții lor.

Și astfel s-au permanentizat relațiile de rudenie și neam, ajutându-se la nevoie sau necaz, dar și împărțind bucuriile.

Căsătoria este considerată unul din cele mai importante evenimente din viața omului, fiind privită cu multă seriozitate, deși s-au mai schimbat obiceiurile și s-au mai modernizat. În tradiția rurală, pregătirea căsătoriei era un lucru foarte serios. Odată cu ieșirea la horă, pe la 16-17 ani, fata trebuia pregătită pentru măritat. Părinții urmăreau îndeaproape comportamentul fetelor în relațiile cu băieții, însoțindu-le la horă sau la baluri, în special mamele. Simpatia băiatului pentru fata iubită, se manifesta la hore, baluri sau nunți, atunci când băiatul o invita mai des la joc. Discuțiile, seara la gard, puteau avea loc numai cu încuviințarea părinților fetei, fata în curte iar flăcăul dincolo de gard. A vorbi în acest fel cu o fată însemna deja un prim pas către o eventuală căsătorie.

Când se afla în sat că flăcăul cutare vorbește cu fata gospodarului cutare, se creau motive pentru cei mai în vârstă să facă fiecăruia dintre tineri, adevărate portrete morale. Din acel moment, viitorii miri erau din ce în ce mai mult în atenția consătenilor, comportarea lor era privită cu admirație sau cu ochi critici, după caz.

Există tradiția, ca și în alte părți, ca fetele sau feciorii de oameni gospodari, să nu se căsătorească cu cei din familii de calici, oameni săraci și puturoși, după cum erau categorisiți, și nici invers. Fetele din familiile de oameni gospodari își pregăteau zestrea pentru măritat, adunându-și din vreme, cu ajutorul mamelor, bunicii, mătușilor și a surorilor mai mari, covoare, lăghicere, prosoape pentru nași și pentru staroste, batiste pentru vornice la nuntă. Toate acestea erau ținute în camera de curat, fie pe un capăt al patului, pe o laviță, sau într-o ladă specială, numită sipet. În zilele lungi de vară sau primăvară, când soarele nu era prea puternic zestrea era scoasă pe sârmă sau pe gard la aerisit. Pentru căsătorie fetele își pregăteau din vreme, cusături, țesături, plăpumi, perne mari și mici, prosoape.

Băiatul trebuia să aibă pregătit locul și materialele pentru

casă (lemn, stolerie, stuf sau tablă) sau chiar să fie „ridicăta” până la data căsătoriei. Până la colectivizare, pretențiile părinților la „împăcăciune” erau reprezentate de pământ (câte fâlcii, prăjini, stâneni, hectare) perceput la acea vreme ca principal mijloc de existență alături de animale (vacă, boi, oi). Alte dote mai veneau la nuntă. Dacă nu exista niciuna din posibilități, trebuia cumpărat un teren pe care să se construiască o casă, sau o casă gata construită, ori tinerii căsătoriți, dacă părinții erau mai în etate, locuiau împreună cu aceștia pentru a „avea grijă” de ei până la plecarea pe lumea cealaltă.

Dacă feciorul cerea fata în căsătorie, se stabilea de comun acord, întâlnirea dintre cele două familii – pețitul. Pețitul și învoiala asupra zestrei era o adevărată negociere. Viitorul mire, însoțit de părinții săi, cu una, două perechi din rudele apropiate: frați, cumnați, veri, veneau la casa părinților fetei. Aici întâlneau alte rude din partea fetei și se trecea la împăcăciune. Era unul din momentele emoționante pentru tineri. Fiecare parte declara cu ce contribuie la întemeierea viitoarei familii. Dacă nu existau neînțelegeri în această privință, se stabilea tot atunci și data nunții, modul și locul de desfășurare, de obicei la casa flăcăului, și se făceau propuneri pentru nași și muzică. Urma apoi pregătirea nunții, a locului de desfășurare, stabilirea invitațiilor, a muzicii – orchestră, taraf sau fanfară și multe altele.

Nunii pregăteau coronița miresei, beteala, voalul și lumânările. Mirele îi cumpăra fetei rochia de mireasă, albă lungă, după moda vremii, iar mireasa îi cumpăra mirelui costumul, de obicei negru, cu fular alb de mătase.

Verighetele erau cumpărate de mire după placul amândurora. Pentru „prinderea” de nași, aceștia primeau de la finii doi colaci mari, un prosop țesut în casă și o sticlă cu vin sau țuică.

Luatul miresei din casa părinților, era prima acțiune din zilele în care se desfășura nunta. Mirele însoțit de vornicel, staroste și cei mai apropiați prieteni ai lui, flăcăi, mergeau acasă la mireasă, încărcau zestrea în căruțele cu care au venit, scoteau zestrea din casă și o încărcau, pe fond muzical, interpretat de o parte din orchestra sau fanfara nunții. Plapumele, pernele, covoarele și alte lucruri care făceau parte din zestre erau „jucate” pe ritmul muzicii de către flăcăi, la care se mai alăturau și câteva femei care jucau și chiuiau, în timp ce lăutarii cântau:

*„Iați mireasă ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori...”*

și se mai lăsa și cu lacrimi din partea părinților fetei, a fraților și surorilor acesteia. Tot cu alai muzical, se mergea la casa mirelui unde avea să aibă loc nunta. Aici nunii găteau mireasa și mirele.

Dacă fata pleca din casa părintească, fără învoirea părinților sau era „furată,” trebuia ca înainte de cununia religioasă să-și ceară iertăciune. Aceasta se desfășura în mijlocul ogrăzii, mirele și mireasa se așezau în genunchi în fața părinților și a nașilor aflați în preajma lor. „Iertăciunea” se făcea prin următoarea conoacție rostită de unul din oamenii satului, bun cunoscător al textului:

*Ascultați, ascultați, cinstiți nuntași
Ascultați gloate și noroade
Oare de la milostivul Dumnezeu sunteți adunați,
Dar mai ales ascultați dumneavoastră, cinstiți părinți,
Oare de la Dumnezeu sunteți rânduiți
Ca pomii cei din rai rodiți,
Să dați roadă ramurilor.
Iată că se roagă acești fii, cu smerenie,
Să le dați cuvânt de blagoslovenie,
Că nu este fiu la părinți să trăiască,
Și părinților să nu le greșescă.
Că și părinții mult se nevoiesc,
Pân-ce fii își cresc
Și de toate ielele-i păzesc.
Dar azi a venit o zi de căsătorit,
După cum s-a și gătit
Căci marele Dumnezeu, la început,
A făcut cerul și pământu
Numai cu cuvântu
Marea cu toate ce sunt într-însa
Numai cu zisa
Munții i-a-mpodobit cu măgurele
Izvoare și dumbrăvile pe care cresc florile
Raiul l-au făcut la răsărit
Și cu toate bunătățile lumii l-au împodobit
A pus Dumnezeu milostivul soare cel veșnic,
Ca să ne fie nouă sfetnic
Și i-a dat lui rază
Ca-n toată lumea să vază
Și-a pus luna care o privim noi totdeauna
Cerul l-a împodobit cu stele,
Din care dau raze și ele,
Și după aceste toate,
Cu Dumnezeu cel ce poate,
Văzând că nu este bine să fie lumea pustie
Și pământul fără stăpânire
A întins mâna Sa cea dreaptă
A luat din pământ și i-a suflat duh;
Și-a înviat trup, cu trup din pământ,
Cu virtuți din duhul sfânt,
Cu oasele din piatră, cu ochii din mare
Cu frumusețe din soare,
După a sfinții Sale chip și asemănare
Și-a trimis în patru cornuri de lună
La apus, la răsărit, la miazăzi și miazănoapte
Și-a adunat patru slove de carte
Și-a ticluit numele strămoșului nostru Adam
Cel dintâi pe pământ zidit.
Și iar văzând Dumnezeu
Că un om nu putea stăpâni pământu,
I-a dat somn greu lui Adam
Precum Samuil prooroci mărturisește:
Culcatu-m-am, și-am adormit
Sculatu-m-am că Domnu m-a sprijinit
Și-a luat din coasta stângă lui Adam
Și-a zidit pe strămoașa noastră Eva.
Dumnezeu a strigat.
Adam din somn s-a deșteptat*

*A aflat și a zis: Mulțumescu-ți Doamne, Sfinției Tale
Că văd trup din trupul meu și aş dori din oasele mele
Asta mi s-a numi mie femeie spre ajutorul neputinței mele.
Pentru asta va lăsa fiii pe tatăl și pe mama sa
Și se va lipi de femeia sa
Și vor fi doi un trup
Că Dumnezeu așa a vrut.*

*Și de atunci încoace curseră
Și urmară din neam în neam,
Din rudă în rudă, din viță în viță
Pân la aceste două tinere mlădițe
Ce stau cu genunchii plecați
Cu lacrimi pe fețele lor vărsate
Ca dumneavoastră, cinstiți părinți, să vă umiliți
Și cu duhul blândeții, fiii să-i blagosloviți,
Că blagoslovirea părinților
Întărește casa fiilor,
Iar blestemul o risipește,
Chiar de-ar fi temelia de piatră,
O risipește până la talpă.
Deci cinstiți părinți să vă umiliți,
Și fiii să-i blagosloviți,
Precum și Dumnezeu a blagoslovit
Pe toți, și pe Sava, pe Iacov și Rahila
Și pe cei 12 patriarhi
Care de milostiv Dumnezeu sunt aleși.
Pe mine cât mă priviți,
Toți să vă înveseliți,
Câți mă ascultați
Toți să vă bucurați,
Să vă bucurați, cum s-a bucurat
Fericita Elena când a aflat Crucea în Ierusalim
Toiagu în mână
Neavând rădăcină
De 12 ani fiind uscat
S-a înverzit neudat.
Și să vă bucurați, cum s-au bucurat
Fericitu Noe, când au ieșit cu corabia pe uscat.
Și s-a mântuit de păcat
Și-a răsădit vie
Cu toții s-au umplut de veselie
Amin!... Amin!...
Și mie un pahar de vin,
Da, fie și de rachiu,
Că nu mi-o părea așa rău.
Și năframa de in
Să-mi șterg mustățile de vin,
Da fie și de mătasă
Că mi-i mustața așa groasă
Și-o copilă oacheșă
Să mi-o aleg și eu mireasă
Să fie cu noroc și să trăiți!*

În încheierea iertăciunii, mirii sărutau icoana, gustau din feliile mari de pâine și din paharele cu vin, părinții îi iertau, primind din partea fiilor câte un pahar de vin (anume așezate pe o farfurie). Îi sărutau și le dădeau binecuvântarea.

Feliile de pâine sau un colăcel erau rupte de către nună deasupra capetelor mirilor și erau aruncate în formă de cruce la toți nuntașii pentru a fi prinse. Cei care le prindeau erau considerați norocoși. Urma apoi un dans, o horă, condusă de vornic. După ce alaiul nuntașilor se rotea de trei ori, în ritmul muzicii, se pornea spre biserică. Vorniceii, cu batiste în piept, cinstesc cu vin oamenii ieșiți pe la porți să privească nunta sau pe cei întâlniți pe drum. Aceștia gustă din sticlă și zic: *Să vă fie de bine, petrecere frumoasă!* În fruntea alaiului se află mirii, nașii, cu lumânările, cavalerii și domnișoarele de onoare.

Slujba și întreg ritualul bisericesc înseamnă un moment unic în viața participanților. Mirii încadrați de nași și având în spate părinții, trăiesc momente emoționante, unice, când se leagă prin cununia religioasă, să-și fie credincioși unul altuia până la moarte.

La întoarcere sunt așteptați de tineri și copii, cu porțile închise și cu vase pline cu apă, găleți sau cofe, în care mirele trebuie să arunce bani și pe care mireasa trebuie să le răstoarne cu piciorul. Obiceiul acesta este legat de ideea de noroc, bogăție și prosperitate a mirilor. Ajunși acasă, mirii sunt întâmpinați în prag de părinții miresei, iar soacra mare „îi trage” în casă cu un ștergar trecut pe după gât, stropiți cu aghiazmă și li se dă mâncare dintr-un ou, pentru a fi fericți și nedespărțiți, pe veci. Nunta continuă în curtea mirelui, bine pregătită pentru distracție, curată, măturată proaspăt și udată. Muzica are locul ei; dacă este fanfară, se face un foișor iar pentru o orchestră, un podium mai înalt. Toată după amiaza zilei oamenii, de toate vârstele, se distrează, porțile fiind larg deschise, nunii fiind atenți cu toată lumea, gospodarii și tinerii sunt cinstiți în permanență cu vin și cozonac iar nuntașilor li se cântă marșul și sunt întâmpinați de miri și nași, socri, domnișoara și cavalerul de onoare, cu dulceață, țuică, vin și cozonac, mai recent, cu șampanie. Seara se pune masa mare la care se dau și darurile. Nuntașii se așează la masă în funcție de gradul de rudenie, din partea mirelui, a miresei sau nașilor.

Momentul închinatului este urmărit cu mare atenție de diversele grupuri de invitați, pentru ca nu cumva să ofere mai puțin „de cum merge masa,” pentru a nu se face de râs.

Seara, la masa mare, cele dintâi pahare cu vin se închină nunilor de către stolnic, cu următoarea urare:

*Oameni buni, puțină tăcere!
Bună vreme, bună vreme
Domnule nun mare...
Sara a înserat
Și noi, păhăruțe ca astea
Nu v-am închinat
Se-nchină tinerii, fii ai Dumneavoastră
Și socrii cei mari și toți mesenii
Ca niște păhărele
Toate frumoșele
Cu zahăr îndulcite
Pentru Dumneavoastră pregătite
Și sunt drese cu vin
Ca să vă fie bine!*

Stolnicul este însoțit și de o ostenitoare care chiuind și jucând, poartă deasupra capului o tavă plină cu daruri pentru

nuni, și pe care n-o dă, până nu primește un bacșiș bun. Jocul e foarte frumos și interesant. După ce-și văd darurile, nunii mulțumesc și le înapoiază spre păstrare.

Nunul cel mare spune tare darul bănesc pe care îl pune într-o farfurie în care se află pâine și sare. Muzica în tot acest timp cântă iar nuntașii bat din palme. Apoi farfuria este purtată de stolnic la socrii cei mari, la socrii cei mici cu rudele acestora și la fiecare mesean care, de asemenea, dă ce-l lasă inima, închinând paharul cu vin în sănătatea tinerilor și a nuniilor. Se mai dăruiesc mirilor: vite, păsări, alimente, cereale și diferite obiecte casnice. După ce se termină închinatul, și după ce au servit toți masa, nașii și mirii se retrag, numără banii și se anunță suma adunată. Nuna îi leagă strâns, cu pâinea și sarea la un loc, pentru a fi avuți și economi și să nu le lipsească niciodată pâinea și sarea din casă.

Urmează apoi, jucatul găinii care este vândută celui ce oferă cel mai mult.

În zori are loc dezgătitul miresei. Așezată pe un scaun cu pernă și cu o oglindă în față, muzica îi cântă melodii duioase iar ea lăcrimează. Nașa îi ia coronița, voalul și beteala și le pune pe capul unei tinere necăsătorite care își așteaptă și ea rândul la căsătorie. Miresei i se pune un batic pe cap iar nașul se ocupă de mire, îl așează pe un scaun, îi ia floarea din piept și o pune în pieptul unui tânăr. Se mai încinge câte o horă și o sârbă, se mai cinstește câte un pahar cu vin după care nașii sunt conduși acasă, însoțiți de muzică.

A doua zi se pune o nouă masă cu bucate rămase, la care participă rudele apropiate, nașii și „ostenitorii” care au ajutat la buna desfășurare a nunții.

Urmează apoi vizitele tinerilor căsătoriți la nași și la părinții fetei.

Este credința că dacă timpul este frumos, la nuntă, cei doi vor trăi bine. Dacă este vânt vor avea destule neazuri, dacă plouă, vor fi bogați și probabil, mireasa a mâncat din oală iar dacă e mort în sat, vor avea parte de nenorociri.

Se spune că e ușor să faci o nuntă, să întemeiezi o familie, dar e foarte greu să o menții. Asta pentru că, așa cum știm, pasiunea care e la început e trecătoare și numai în unele cazuri e înlocuită de dragostea adevărată, de respect reciproc și de înțelegere. De aceea, în popor, a fost atribuit câte un simbol al anilor care au trecut de la nuntă.

Cu cât căsnicia este mai lungă, cu atât e mai rezistentă și mai durabilă.

La un an e **Nunta de hârtie**, deoarece precum hârtia și căsătoria e fragilă.

La doi ani se sărbătorește **Nunta de bumbac**, la trei ani – **Nunta de piele**, la patru ani – **Nunta de flori**, la cinci ani – **Nunta de lemn**, la zece ani – **Nunta de tinichea**, la cincisprezece ani – **Nunta de cristal**, la douăzeci și cinci de ani – **Nunta de argint**, la cinczeci de ani – **Nunta de aur**, la șaptezeci de ani – **Nunta de platină**, la șaptezeci și cinci de ani – **Nunta de diamant**.

Nunta de aur – se numește așa deoarece aurul este metalul zeilor. Când se ajunge la această vârstă se zice că s-a ajuns la perfecțiune, la desăvârșire. Aurul reprezintă lumina, cunoașterea și viața veșnică, dar și dragostea, bogăția. Nunta de aur nu este o nuntă propriu zisă. Se prezintă sub forma unor slujbe de mulțumire aduse lui Dumnezeu. Mirii se îmbracă în haine obișnuite, nașii e bine să fie cei de la cununia din tinerețe, dacă nu mai trăiesc pot fi și alții. Slujba face parte din rugăciunile de mulțumire adresate lui Dumnezeu. Tot acum se binecuvântează verighetele de aur care se așază pe degetele mirilor alături de cele pe care le-au primit inițial. Punerea inelelor are loc înainte de rugăciunea de mulțumire. Momentul săvârșirii unei astfel de slujbe este emoționant pentru toți cei care participă la eveniment și mai ales pentru soți, copiii acestora și celelalte rude. Prin sărbătorirea acestei cununii în biserică e recunoscut încă o dată ajutorul dat de Dumnezeu celor doi binecuvântându-i cu mulți ani viațuire împreună.

Din 2010 începând conducerea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a inițiat și a pus în practică o tradiție veche **Nunta de Aur** care se sărbătorește la 50 de ani de conviețuire a unui cuplu.

Și în acest an, pe 17 octombrie, un număr de 47 de cupluri, din care 12 din mediul rural, au beneficiat de această inițiativă a Casei. Partea religioasă a avut loc la Biserica Sf. Ecaterina, preotul paroh Petru Giușcă asigurând serviciul religios, iar masa și felicitările la pensiunea MIRA.

Acțiunea a fost sponsorizată de către 16 persoane juridice cu suma de 14.185 lei.

Mulțumiri tuturor, viață lungă, bani în pungă și **LA MULȚI ANI!**... inițiatorilor, beneficiarilor și sponsorilor.

Nunta de Aur, 17 octombrie 2015, slujba religioasă oficiată de părintele paroh al Bisericii „Sf. Ecaterina”, Petru Giușcă.

O nuntă de poveste Nunta de aur

PROF. LUCIA MUNTEANU

Sărbătorirea Zilei Persoanelor Vârstnice – 1 octombrie a devenit tradiție. Este un prilej de a ne exprima dragostea, respectul și recunoștința față de cei a căror frunte este încununată de ghiocei înfloriți și rămași înfloriți și proaspeți în orice anotimp. Ziua aceasta este motiv de bucurie și de adâncă emoție, atât pentru cei vârstnici, cât și pentru fiii și nepoții acestora.

Ce se întâmplă în zilele premergătoare acestei sărbători – spectacole, simpozioane, aniversări, dar mai ales, ce se întâmplă în această zi nu poate fi trecut cu vederea. O nuntă – **Nunta de Aur**.

Acest eveniment stă sub semnul miraculos al unei povești și, ca orice poveste, începe cu „A fost odată ...”

Așadar, a fost odată un tânăr voinic și chipeș, ai cărui ochi străluceau de lumina dragostei pentru o prea frumoasă fată. La fel, chipul ei era luminat și îmbujorat de florii dragostei. Și, cum era firesc, cei doi tineri au hotărât să-și unească viețile într-un singur destin, destinul unei familii.

Au trecut ani și ani, casa lor a răsunat de râsetele copiilor care au venit pe lume să le împlinească rostul. Apoi copiii lor au crescut, au devenit tineri, au mers la școli, au devenit oameni, spre bucuria părinților.

Copiii și-au luat zborul din casa părintească spre a-și împlini rostul, iar cei doi tineri frumoși și îndrăgostiți de odinioară au ajuns la vârsta senectuții.

Rostul lor s-a încheiat, dar bucuriile își fac loc în viața omului la orice vârstă.

Iată-i acum, cu părul cărunț, ușor aduși de spate, dar cu ochii sclipind atunci când vorbesc de copiii și nepoții lor. Aceștia sunt mângâierea lor supremă.

Și totuși ... Oare numai copiii și nepoții le mai aduc bucurie bătrânilor ?! ... Răspunsul este unul singur : NU.

Există în orașul nostru o asociație – Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”, condusă de un Comitet Director în frunte cu un președinte inimos, om de mare omenie – magistrat pensionar Nicolaie Mihai.

Acesta se gândește mereu la persoanele de vârstă a treia, la cei aflați în nevoie, dar și la cei care nu se împacă nicidecum cu inactivitatea.

Tuturor acestora, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad le face în fiecare an, cu prilejul Zilei Persoanelor Vârstnice o mare bucurie – Nunta de aur.

Am avut ocazia să particip, ca invitat, de două ori, la acest eveniment, care, de la an la an, este mai bine organizat, mai surprinzător, dovedind grija organizatorilor față de cei sărbătoriți, dar și dorința lor de a face cât mai multe bucurii bătrânilor noștri.

Anul acesta, Nunta de aur s-a sărbătorit la pensiunea – restaurant Mira – un cadru perfect pentru un astfel de eveniment.

A fost o nuntă de poveste ... 91 de cupluri, din mediul urban și rural, au participat la această sărbătoare.

Începând cu momentul reînnoșării de către Biserica Ortodoxă a legăturii acestor cupluri și continuând cu petrecerea, totul a fost impecabil.

I-am văzut pe sărbătoriți copleșiți de emoții. Îmbrăcați elegant, aceștia au pășit cu smerenie pragul Bisericii Sfânta Ecaterina unde s-a oficiat slujba de către un sobor de preoți. A fost un moment înălțător și, cu siguranță, fiecare dintre sărbătoriți a adus o rugă de mulțumire lui Dumnezeu, că au ajuns să trăiască aceste momente unice.

De aici, s-a pornit la restaurant unde au fost întâmpinați, conform tradiției, cu pâine și sare. Sala aranjată cu un bun gust desăvârșit, atmosfera de voie bună fiind creată de bucatele bine pregătite și de o muzică pe măsura evenimentului.

Un moment important a fost acela în care sărbătoriților li s-au oferit flori și li s-au înmănat diplome și premii din partea conducerii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad. Apoi petrecerea și-a urmat cursul firesc al unei nunți tradiționale. S-a cântat muzică „de altădată”,

Ansamblul folcloric „Răzeșii” Pogonești la Nunta de Aur din 17 octombrie 2015

rămasă vie în sufletul tinerilor de atunci și al mai puțin tinerilor de acum, care au dansat cu același elan și cu aceeași bună dispoziție ca acum 50 de ani în urmă.

Oricine a fost în sală a putut constata cât de frumos știu oamenii să se bucure și să se distreze, chiar și la o vârstă înaintată. Ritmurile valsului, ale tangoului, dar și ale săltărețelor sârbe și hore românești au fost susținute neobosit de către sărbătorii: *„Sunt greu bătrânii de pornit, / Dar de-i pornești, sunt greu de oprit.”*

Nu au lipsit formații de muzică populară și dansuri, dar și soliști de muzică ușoară din rândul pensionarilor care au fost răsfățați cu ropote de aplauze.

Și, ca orice nuntă, și aceasta s-a încheiat cu tortul miresei, întâmpinat și acesta cu aplauze și veselie, tort din care ne-am înfruptat cu toții, cei prezenți la această minunată petrecere.

A fost poveste? A fost realitate? Cei care au fost acolo pot spune, cu siguranță, că a fost o NUNTĂ DE POVESTE.

Și poate, cine știe, peste 25 de ani se va mai scrie o „cronică”, cronică unei nunți de DIAMANT.

La mulți ani!

Familia Coșer și nașii

Cuplurile sărbătorite la Pensiunea Mira

NUNTA DE AUR

Astăzi la sucursala BANCA

DOINIȚA GRIGORE
responsabil sucursala Banca

Viața așterne ca o umbră netemătoare haina suspinelor și a grijilor pe fiecare dintre noi. Să ne dezbrăcăm de ea stă în puterea fiecăruia, dar și a celorlalți cărora le pasă. În comuna Banca s-au deschis voios petalele florilor de toamnă.

Ziua de 25 octombrie a însemnat pentru mulți bănceni o zi memorabilă. Protagonistii ce au urcat pe scena vieții locale au fost cei de vârstă a treia. Din inițiativa domnului președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, magistrat pensionar Nicolaie Mihai în parteneriat cu Primăria Banca, s-a organizat în această zi o manifestare dedicată celor care au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Sărbătorii și organizatorii și-au lăsat preț de câteva secunde la o parte emoțiile, neliniștile și au petrecut câteva clipe frumoase la pensiunea Giani din localitatea Sălcișoara, comuna Banca.

Zorii frumoasei zile de toamnă au bătut ușor la poarta sufletului întinerit al fiecărui cetățean din comuna Banca. Creștinii sărbătorii au rețrăit emoțiile sfintei taine a cununiei oficiată de către părintele paroh Iulian Ghimuş și invitații săi preot Parpalea Marius și preot Zaharia Alexandru la biserica Sfântul Dumitru din localitatea Gara Banca. Slujba religioasă a mângâiat sufletele celor prezenți ce au sorbit fiecare cuvânt cu pioșenie

domnii profesori Acasandrei Mihaela, Spătaru Ioan și coregraful Roșu Ionel. Versurile cântecelor, chiotele dansurilor, straiile de sărbătoare ale artiștilor înveseleau pe nuntașii dornici și ei de joc. Juca lumina din ochii și sufletul mesenilor neputincioși a dicta picioarelor săltărețe de altădată. Flori de crizanteme primeau cu fiecare cântec interpretat de cunoscuții artiști din zona Bârladului, Gabriela Manole Diaconescu și George Forcos Palade ce au fost aplaudați îndelung. Cântece vesele moldovenești din repertoriul amintitei soliste au fost preluate și de trei mici soliști vocali pe care doamna învățătoare Manole Diaconescu îi inițiază în arta interpretării. Momentele vesele au împânzit o după amiază caldă de toamnă.

și adâncă speranță. Împrospătarea spirituală domnea în sufletele tuturor celor brăzdați de timp. Au plecat toți cu sufletele împăcate și cu inimile săltând de bucurie.

În miezul zilei, nuntașii erau pregătiți de petrecere. „Mirii”, nașii și ceilalți invitați au pășit în ritm de marș pragul localului frumos ornat. Fețe luminoase de copii i-au întâmpinat cu flori, șampanie și dulceață. Alai după alai fremătau neconținut. Fiecare pereche încerca să își găsească locul și în așteptarea semnalului de deschidere oficială a evenimentului, împărtășeau emoțiile revederii cu cei de lângă ei.

Domnul primar Vasile Vânătoru, în calitate de gazdă, a semnalat prezența invitaților, a oferit flori și cadouri sărbătoritorilor. Domnul președinte al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad onorează prin prezența sa, oferind distincții tuturor celor implicați în organizare fără însă a-i uita pe „mirii” cărora le adresează urări de sănătate, fericire alături de cei dragi, precum și diplome aniversare și câte un ajutor nerambursabil în valoare de 50 de lei/familie. Ritualul de deschidere este depășit, iar nunta începe cu voie bună și mese îmbelșugate.

Primii ce au încântat privirile asistenței au fost Ansamblul folcloric de cântece și dansuri populare „Alunelul” de la Gara Banca, urmași de formația de dansuri „Crăițele” de la Banca sat, pregătiți cu măiestrie de către

Aspecte de la sărbătoarea Nunții de Aur - 2015 pot fi urmărite și pe www.youtube.com pe canalul CARP Elena Cuza Bârlad sau pe www.facebook.com, pagina Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad.

Taina Sfintei Cununii

simbolistică religioasă și trăire a comuniunii

**PREOT PAROH DE LA BISERICA „SF. DUMITRU”
RĂZVAN ACUSTIOAIEI**

Căsătoria și familia reprezintă un adânc ocean purtat de valurile timpului de la prima pereche de oameni până astăzi, o conlucrare între opera lui Dumnezeu și implicarea umană, o măsură a iubirii în ambele sensuri, între Creator și om – coroana creației, pe verticală, și între cei încununăți, pe orizontală. Familia, creată de Dumnezeu de la început, reprezintă una dintre coordonatele esențiale ale umanității.

se raportează la taina unirii dintre Hristos și Biserică. Unirea aceasta se realizează doar prin taina Cununii, în biserică.

Cununia sau „încununarea”, această Taină „religioasă” prin excelență, unește spiritual un bărbat și o femeie care au aceeași credință și dorință de a-și manifesta și desăvârși dragostea unuia pentru altul, de a se mântui împreună prin împlinirea liberă și conștientă a poruncilor dumnezeiești.

„Taina aceasta mare este !” (Efeseni 5, 32)

Familia este reflectarea chipului Sfintei Treimi în om și obiect al purtării de grijă a lui Dumnezeu pentru omul cel căzut, dar cu menirea de a asigura – prin nașterea și creșterea pruncilor după voia dumnezeiască – cetățeni ai cerului. Ea este imaginea miniaturală a Bisericii și o comunitate de bază a societății care exercită o influență decisivă asupra persoanelor care o alcătuiesc. În cadrul acesteia, membrii ei își formează identitatea și conștiința lor colectivă, își modelează viața morală și păstrează credința nezdruccinată.

Căsătoria nu este o simplă instituție, ci este taină dumnezeiască și eveniment, la care fiecare dintre cei doi participă dinamic, cu fiecare atitudine, gest, cuvânt, rugăciune, faptă bună... Ea este o Taină pentru că în ea sunt anticipate nunta Mielului și unirea plenară dintre Hristos și Biserică. Căsnicia nu-și găsește ultima semnificație în satisfacția trupească, în stabilitatea socială sau în procurarea mijloacelor de a-și asigura posteritatea, ci în pregătirea lucrurilor viitoare din împărăția cerurilor, de care cei ce sunt căsătoriți se vor bucura la nesfârșit.

Unirea dintre bărbat și femeie constituie o taină care

Cununia stabilește între soți o regulă care este în același timp îndatorire și drept: de a se iubi unul pe altul, cu toate consecințele care derivă din aceasta. Taina aceasta are valoare veșnică iar în fața lui Dumnezeu, bărbatul și femeia sunt responsabili pentru păcatele unii altora întrucât devin una prin însoțirea după legea dumnezeiască. De la minunea din Cana Galileii, Hristos Domnul este prezent la fiecare cununie în calitate de invitat și săvârșitor nevăzut al misterului transformării celor două destine în unul singur.

Slujba Sfintei Taine a Cununii este una dintre cele mai maiestuoase și mai cuprinzătoare ceremonii din Biserica Ortodoxă, în care miri, nași, părinți, popor credincios se îngemănează în rugăciune pentru buna înțelegere, naștere de prunci buni, dragoste nesfârșită, bunăstare materială, creștere duhovnicească și mântuire a noii familii. Odată intrați în biserică, mirii nu mai sunt tratați ca simpli cetățeni ci ca „robi ai lui Dumnezeu” adică de o demnitate maximă: ei se „încununează” asemeni împăraților, nu doar simbolic, ci real, pentru că devin împărați, fiecare al inimii celui alt sub privirea Mântuitorului Hristos.

Elementul esențial în Taina Cununiei este că prin ea se sălășluiește divinul. Sf. Pavel o numește „taină mare” atenționând că nu se desface cu ușurință, cu poruncă de la Domnul: „Iar celor ce sunt căsătoriți, le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat! [...] tot așa bărbatul să nu-și lase femeia.” (Corinteni 7,10-11).

Efectele Cununiei

Un prim efect al cununii este unitatea cuplului care este un reflex al unității lui Dumnezeu. A doua consecință a cununii este întărirea în credință, dată de trăirea profundă a minunii care se petrece prin legământul ce se face. Minune, pentru că, doi oameni se întâlnesc, se cunosc, se îndrăgesc atât de mult încât doresc să petreacă împreună nu numai întreaga viață, ci întreaga veșnicie. Minune și pentru că cei doi vor trebui să simtă, să lucreze, și să trăiască de acum încolo ca un singur trup și o singură voință.

Un alt efect este dezvoltarea sensului jertfei și al generozității. Familia este școala dărniciiei, în care fiecare renunță la ceea ce pare a fi numai al lui, pentru celălalt, din iubire.

Simbolistica elementelor liturgice

Lumânările de cununie (făclile) sunt simbol al purității sufletești, al puterii credinței, focul iubirii creștine și nădejdea luminii dumnezeiești la care speră noua familie. Sunt simbol al luminii credinței care trebuie să-i însoțească în viață pe miri. Ele se aprind de la lumina din sfeșnic, de către preot, arătând că de la Hristos își trage seva viața de familie.

Inelele au ca primă simbolistică iubirea fără de sfârșit pe care și-o dăruiesc cei doi. Ele simbolizează și autoritatea cu care sunt investiți, de a stăpâni cu dragoste inima celui alt.

Cununile se așază pe capetele mirilor pentru a simboliza demnitatea lor împărătească, încununarea cu virtuțile celui alt.

dar și semnul martiriului adică al renunțării și al dăruirii.

Paharul de vin din care vor gusta cei doi este simbolul comuniunii pe care o vor trăi cei doi în viață, dar și al bunătăților cu care se vor înfrupta împreună în viață.

Înconjurarea mesei pe care se află Sfânta Evanghelie (simbolul prezenței reale a lui Hristos) simbolizează pe de o parte, bucuria însoțirii care are ca perspectivă nașterea de copii, iar pe de altă parte faptul că viața familiei nou întemeiate va pivota în jurul lui Hristos.

După... 25, 50 de ani...

Există obiceiul destul de răspândit, dar nu generalizat, ca soții care s-au cununat religios, după o perioadă de 25 de ani de împreună-viețuire, să marcheze acest eveniment de familie printr-o ceremonie religioasă cunoscută sub denumirea foarte îndătinată, dar improprie, de „cununie de argint”. Aceeași ceremonie săvârșită la 50 de ani de căsătorie poartă numele de „cununie de aur”, iar la împlinirea vârstei de 75 de ani de la căsătorie - situație destul de rară - ea se numește „cununie de platină”. Ceremonia, indiferent că este vorba de cea de argint, aur sau platină, poartă greșit denumirea de „cununie”, fiindcă în realitate nu este o slujbă a Tainei Sfintei Cununii, ci o slujbă de mulțumire care nu are nimic în comun cu rânduiala Sfintei Cununii. Românul neaoș, ortodox drept-credincios, a simțit nevoia să mulțumească mereu lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra familiei sale. Predecesorii noștri au înțeles, mai bine decât noi, că „toată darea cea bună și tot darul desăvârșit” de Sus este, pogorându-se de la Părintele Luminii. Au înțeles că Dumnezeu este Plinitorul vieții lor, și au simțit că atunci când unitatea familiei se zdruncina, Hristos Însuși intervenea cu harul și lumina Sa. Totodată, au înțeles sensul recunoștinței și că trebuie să-i mulțumească lui Dumnezeu pentru toate. Așa au apărut în cult slujbele la împlinirea a 25 sau 50 de ani de împreună-viețuire. Aceste dovezi de recunoștință adresate lui Dumnezeu sunt mai mult decât binevenite și trebuie încurajate pentru că sunt un mod de a ne arăta vrednici mulțumitori ai bunătăților primite și urmași demni ai înaintașilor drept măritori.

Nunta de Aur - Șuletea

FAST MODERAT, BUNĂ DISPOZIȚIE ȘI ATMOSFERĂ CALDĂ SĂRBĂTOAREA NUNȚII DE AUR

PROF. MIHAI LUCA

Strofa inspirată și oportună de pe invitație consacră sărbătoarea „Nunții de aur” ca fiind deja tradițională:

*„Acum, când anii-s scump tezaur
Binecuvântată fie
Nunta asta minunată
Cu belșug și veselie,
Ca și cea de altă dată!”*

Și imperativul îmbietor al poetului s-a dovedit a se împlini total.

puncte esențiale.

La ora 15:00 două autocare aristocrate așteptau în fața Bisericii „Sfânta Ecaterina” ca părintele Petru Giușcă, parohul locașului, să officieze slujba specifică evenimentului la care și-a dat concursul corul „Anastasis” al Sfintei biserici coordonat măiestru de doamna profesoară Mihaela Oprea sub „bagheta” căreia evoluează cu distincție și ansamblul coral „Crizantema” și al cărei aport este remarcabil în programele susținute în cadrul instituției.

Într-o ordine calmă, mai anevoioasă s-au urcat toți participanții venerabili din cele 91 de familii, 66 din municipiul

Este a doua participare la o asemenea nobilă și bine meritată sărbătoare care sintetizează în mod fericit statornicia, responsabilitatea deosebită, cultivarea și păstrarea tradițională a mediului de viață curat în existența familiei cu tot ce are mai specific, mai valoros și mai durabil în România în general și în Moldova în special.

Și anul acesta la 17 octombrie într-o zi blândă și liniștită de octombrie, chiar dacă razele soarelui n-au reușit să mângâie atmosfera, timpul a fost foarte generos și a permis parcurgerea tuturor momentelor bine chibzuite din programul pe care și l-a propus în mod gospodăresc **Instituția organizatoare**, care merită cele mai calde și sincere aprecieri și felicitări cu întreaga sa conducere. Am remarcat rigoare și nu rigiditate, punctualitate, nu chiar cea prusacă, dar cu specificul locului, mai molcomă.

Așa că vom încerca să derulăm filmul memoriei în câteva

Bârlad și 25 din 13 comune arondate Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad invitate la sărbătoarea care le-a fost consacrată cu devoțiune.

Grijulie, ca întotdeauna, conducerea instituției a avut inițiativa ca însemnele sărbătorii să fie primite și de familiile care, din diferite motive, n-au putut participa la festivitate.

Mesenii s-au bucurat de un meniu ales și cu serioase bonificații din partea doamnei manager al luxosului restaurant care poartă jumătate din prenumele patroanei Mirabela Savin - Restaurantul „MIRA”, la aproape 10 km de Bârlad pe șoseaua spre Iași. Gestul lăudabil al doamnei manager mi-a fost comunicat chiar de domnul președinte, magistratul Nicolaie Mihai, fără nicio disimulată apreciere cu privire la un asemenea gest din partea amfitrioanei. În același timp o asemenea dăruire trebuie privită și ca o recunoaștere a preocupărilor majore din partea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor

„Elena Cuza” Bârlad față de toți membrii săi.

Angajații cu bună dispoziție în atmosfera elevată a petrecerii, cu bucurie, seninătate și fără reticență, încât petrecerea sărbătorilor și invitaților a durat ore bune.

Între timp, pe la ora 20:00 trecute, din piepturile tinerilor septua și octogenari și a tuturor oaspeților, cu toții participanți cu mare însuflețire la un veritabil spectacol de teatru de revistă care putea concura cu avizați artiști și actori profesioniști, mai ales cu însuflețirea care a cuprins întregul anturaj, iar cântecul demolator pentru sufletele sensibile față de moștenirea străbună din versurile și melodia măiestroase și evocatoare a piesei corale cu înflăcărarea versurilor și muzicii măiestrit interpretate:

*„Cântă cucu bată-l vina
De răsună Bucovina”*

îmi accentuau trăirile inimii care-și mărea volumul de amenințau rezistența pieptului, asociind aceste versuri cu amărăciunea lui Eminescu din versurile „Doinei” sale dramatice!

*„Din Hotin și pînă la Mare”
Vin Muscalii de-a călare
De la mare la Hotin
Mereu calea ne-o așină
Din Boian la Vatra Dornei
Au umplut omida cornii.....”*

Cornul-lemnul foarte tare care-și apără specia tocmai prin acest dar....

Secvența de antologie într-un act al unui autentic spectacol de teatru de revistă a constituit o bună și valoroasă parte a programului artistic, pare-se în bună măsură și cu regie colectivă a durat momente multe spre creșterea temperaturii trăirii afective, astfel încât întreaga venerabilă asistență, în cea mai mare parte stînd în picioare și aplaudînd spontan contribuția valoroasă a formațiilor și interpreților care au și constituit motivația centrală a festivității, pentru adevăratele modele de căsnicie durabilă, constituind veritabile repere morale ale celei mai sănătoase părți a societății românești de-a lungul istoriei existenței sale.

Merită cu prisosință elogiul cu lauri formația „El Passo” condusă de Paul Călin, ansamblul folcloric atît de bine

cunoscut în părțile noastre, „Răzeșii”, coordonat de talentatul învățător Andrei Dumitru din Pogonești, evidențiind și prezența notabilă a domnului George Forcos Palade, director al Căminului Cultural din Ivești, cu formația instrumentală și de dans, aportul avizat al doamnei profesoare Mihaela Oprea, coordonatoarea Ansamblului coral „Crizantema” și piesele muzicale interpretate solo ca și cele ale doamnei Aneta Matei, Adrian Ailioaiei, enumerația, pe care am citat-o fiind aleatorie, fără tendința vreunui criteriu de evaluare.

Nu mult după ora 21:00, după ce a defilat tortul însoțit de acordurile triumfale ale celebrului marș al lui Giuseppe Verdi sărbătoririi, în grupuri alcătuite ad-hoc, pe chipurile cărora se citea seninătatea împlinirii unui act memorabil din viață la care inițiativa și angajarea totală a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, a mai înscris un succes

de ecou deosebit în memoria membrilor săi, bucurându-se de această sărbătoare excepțională.

„Magna cum laudae” celor care au gândit și au înfăptuit acest act de morală civică și creștină.

ȘTEFANA TĂNASĂ,

sat Docăneasa, comuna Vinderei

Aniversarea a 100 de ani de existență

TEODORA ELENA ZALDEA

„Înțelepciunea este la om adevărata cărunțețe și vârsta bătrâneților înseamnă o viață neîntinată.”
(Solomon, 4:9)

Cum să trăiești 100 de ani?

Care este secretul longevității?

Ce ar trebui să faci pentru a ajunge la această venerabilă vârstă?

Sunt întrebări pe care, sincer, vă mărturisesc, stimați cititori, mi le-am adresat de multe ori. Răspunsurile au venit din cele mai diverse locuri. De pildă, din sfera biologiei am aflat că secretul unei vieți lungi constă în adoptarea unui stil de viață sănătos, a unei alimentații bogate în fructe și legume și mai puțin în grăsimi, carbohidrați, zaharuri etc. Dar se pare că nu este suficient, afirmă aceleași surse, toate acestea trebuind a fi completate cu practicarea unor exerciții fizice. Se pare că practicarea regulată a unui sport se dovedește a fi benefică nu doar pentru trup, ci și pentru psihicul nostru. Sportul ne ajută în întărirea forțelor de apărare ale corpului, în reducerea simptomelor de stres, în prevenirea apariției unor boli, precum diabet, boli de inimă, osteoporoză etc.

Altă sursă, de data aceasta din zona psihologiei ne precizează faptul că persoanele ce adoptă de-a lungul vieții o atitudine pozitivă, ce acceptă mai puțin stres în existența lor, ce înfruntă problemele cotidiene cu optimism, posedă o stare bună de sănătate și au capacitatea de a trăi într-un mod fericit.

Dacă e să ne îndreptăm privirea înspre latura spirituală a existenței noastre, vom remarca faptul că o viață îndelungată, în accepțiunea acesteia, presupune marea iubire de oameni pe care Dumnezeu o are și o dăruiește zilnic creațiilor sale.

O rețetă a longevității poate nu există, dar cu siguranță aniversarea unui număr de ani, presupune în primul rând bucurie pentru cel ajuns la respectiva etate, dar și pentru familia sa. Dar, când se ajunge să numărăm 100 de ani, cum rareori, din păcate, se mai întâmplă, evenimentul devine o sărbătoare pentru întreaga comunitate.

Astfel, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a avut bucuria de a fi martoră la o asemenea celebrare petrecută în data de 6 noiembrie a.c. în satul Docăneasa din comuna Vinderei. Sărbătorita – **Tănăsă Ștefana**, născută pe 6

noiembrie 1915 din părinții Toderăș Floarea și Constantin. Așa cum chiar ea recunoaște, un secret al longevității nu posedă, mai ales că viața nu i-a fost una tocmai ușoară. S-a căsătorit în anul 1929, de lăsatul secului de postul Crăciunului cu Tănăsă Marin, pădurar. A născut 8 copii, bucurându-se în prezent doar de 3 dintre aceștia. Cel de al doilea război mondial i-a răpit tatăl, iar soțul a fost pe front vreme de 7 ani, fiind nevoită să întrețină singură gospodăria. Problemele nu au ocolit-o, dar a încercat să le înfrunte cu zâmbetul pe buze, cu încredere în Dumnezeu și speranță că se vor remedia.

La ceas aniversar, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, prin intermediul președintelui său, magistrat pensionar Nicolaie Mihai i-a urat doamnei Tănăsă Ștefana ajunsă la venerabila etate de 100 de ani, multă sănătate, fericire alături de cei dragi sufletului. Urările de bine au fost însoțite, ca la orice aniversare, de un tort, flori, o diplomă aniversară și un ajutor nerambursabil în valoare de 100 lei.

Așteptăm de la membrii noștri și nu numai eseuri, proză, poezie, articole pe orice temă de interes general, însoțite de fotografii pe adresa C.A.R.P. „Elena Cuza”, Colectivul de redacție „Viața noastră”, str. N. Iorga nr. 7A, sau pe e-mail: revista@carpbirlad.ro.

Era frumoasă ca o icoană! Chipul luminos emana bunătate, blândețe, inteligență. Era deșteaptă foc! Era gospodină, pricepută în toate cele și oricând dispusă pentru a da sfaturi, pentru a întinde o mână de ajutor acolo unde era nevoie.

Nimic din cele ce se petreceau în jurul ei n-o lăsa indiferentă, de aceea se implica în nenumărate acțiuni menite ca semenilor ei să le fie mai bine.

Îi îndemna pe săteni să își dea copiii la învățătură, pe cei bolnavi, fără speranță îi încuraja, recomandându-le sanatorii bune, salvându-le viețile, pe copiii orfani îi ajuta să ajungă în orfelinate, pe femeile care duceau trai greu cu bărbații lor le încuraja ridicându-le moralul, făcându-le să-și calce pe suflet, să-și ierte bărbații, să se împace numai să nu se destrame familii, să nu aibă copiii acestora mai mult de suferit.

Unită prin destin cu bărbatul hărăzit și-au pornit viața de la zero, punând căsnicia pe temelia solidă a iubirii.

Tineri, frumoși, entuziaști au înfruntat cu stoicism tot ce stătea în calea fericirii lor, mai ales distanța și dorul cumplit, unul profesând în Basarabia, celălalt departe de satul natal, până când, trecând anii, soarta le-a zâmbit, în sfârșit, unindu-i sub același acoperiș în localitatea de baștină, ȘULETEA – Vaslui. Aici și-au întemeiat o familie frumoasă, demnă.

El, Constantin Cristea, profesor de matematică-fizică, ea, Elena, educatoare, frumoasă precum Ileana Cosânzeana, gospodari de primă mărime în satul pe care l-au înnobilit cu prezența, cu faptele lor pe parcursul existenței lor.

Binecuvântați cu cele trei mlădițe – Doina, Mioara, Nela, părea că Dumnezeu răsturnase peste casa lor toată fericirea, belșugul, toată dragostea cerească.

După orele de curs îi vedeai robotind neobosiți în gospodăria casei: el la stupină, ea, peste tot! Casa lor strălucea de curățenie, iar grădina era înfloritoare! Pe ea o vedeai cu tălpile goale, umblând prin grădină după ploile scurte de vară, sau dimineța, pe rouă, purtând o floare proaspătă în păr, trăind din plin bucuria de a se afla în mijlocul naturii, de a gusta pe viu binefacerile acesteia.

Era maestră în bucătărie, unde învățea cu dibăcie oale uriașe cu sarmale, ciorbe, pilaf ... Încingea cuptoare întregi cu fripturi, plăcinte și cozonaci, fel de fel de prăjituri ..., iar pe vremea dulcețurilor îți ploua în gură, trecător fiind pe lângă poarta lor, unde aromele și esențele naturale aveau darul de a te scoate din minți.

O vedeai cu furca în brâu și cu fusul în mână ori țesând la război ștergare, țolice, păretare, costume naționale, ori croșetând sau împletind pulovere sau făcând croitorie. Participa la șezători în cadrul Căminului Cultural sau al școlii, fiind acolo un exemplu viu al femeii emancipate, atotcunoscătoare, bine poziționată între tradițional și modern. Numai cine n-a vrut, n-a avut ceva de învățat de la această femeie desăvârșită, scilipitoare! Și în tot acest timp, florile casei, Doina, Mioara

și Nela se înălțau, creșteau, se dezvoltau sub soarele iubirii, într-un mediu propice, unde totul era curat, demn, desăvârșit, răspândind cu nesaț educație, învățătură, înțelepciune!

Totul în jurul familiei Cristea se raporta la felul lor de a fi, la ceea ce ei reprezentau ca persoane în comunitate. Se vorbea despre ei peste tot la superlativ: „mai presus ca familia Cristea nu mai există nimeni pe lume!”, „Cel mai bun profesor de matematică!”, „Cea mai bună educatoare!”, „Cea mai harnică, cea mai pricepută gospodină!”, „Cele mai frumoase, inteligente, gospodine fete!”, „Cei mai buni gospodari!”, „Cel mai frumos cuplu!”

Dar !!! Din senin, cerul de deasupra casei lor a luat foc, întunecându-se brusc! Nenorocirea abătută asupra familiei Cristea a îndoliat o întreagă comunitate! Totul s-a năruit în jur! Durerea sufletelor de părinți avea să le frângă pe veci inimile! Cea mai fragilă dintre toate florile familiei Cristea, Nela, s-a dus pe drumul fără de întoarcere, la numai 19 primăveri! Nimic nu avea să mai fie vreodată ca până atunci! Nimic! Mama, cu durerea multă avea să se retragă într-o boală fără leac, umblând din spitale în spitale, căzând iremediabil la pat. Tatăl, cu inima zvâcnind, într-o boală veche, bine ascunsă încă din adolescență, avea să se îndrepte vertiginos spre perioada cea mai sumbră a vieții lui.

Ei nu mai sunt de multă vreme printre noi, dar locul lor n-a rămas niciodată pustiu. Urmașele lor, Doina și Mioara, le-au călcat cu cinste și demnitate pe urme! Una, medic de succes în Ploiești, cealaltă, profesor meritoriu în Buzău, fiecare căsătorită cu oameni de onoare, medic Corneliu, și Constantin, profesor, ducând pe mai departe valorile genetice de excepție ale neamului Cristea, continuând arborele genealogic prin nepoata Iulia Roxana, medic alergolog în America împreună cu soțul Florin, medic anestezist și celălalt nepot, Rareș, medic stomatolog în Băicoi, Prahova, împreună cu soția sa, Andreea, medic stomatolog de asemenea. Pe linia strănepoților se conturează Irina, studentă la Harvard, Laura, elevă în ultimul an într-un liceu american și puștii Ioan Filip și Livia, elevi la Școala generală din Băicoi. Dar asta nu e tot! În urma cuplului Cristea cohorta de intelectuali, cadre didactice și-au împlinit profesional menirea având la bază modelul exemplar al înaintașilor Elena și Constantin Cristea.

În cimitirul trist al localității vasluiene ȘULETEA, strălucesc în soare printre mormintele îngrijite și criptele familiei Cristea veșnic cinstite de vrednicele lor urmașe, Doina și Mioara, iar în centrul satului pe șoseaua Murgeni – Vaslui tronează strălucind de curățenie casa și gospodăria familiei Cristea ca și cum nimic nu s-ar fi schimbat, toate rămânând așa cum ar fi fost dintotdeauna, iar prin grădina casei și astăzi iarba înrourată ar tresări la pașii frumoasei Ileana Cosânzeana și cerul blând și-ar revărsa neîntrerupt seninul spre chipul vașnicului profesor robotind prin stupină...

— 15 ^{de ani} Aniversare —

15 ani ... șir de clipe din a calendarului vieții adunate;

15 ani ... vârsta adolescenței;

15 ani ... cifră rotundă ce atestă anii ce s-au scurs de când o echipă de oameni inimoși, entuziaști s-au decis să aducă în casele bârlădenilor informații despre propria urbe.

15 noiembrie 2000, pe bună dreptate, poate fi considerat drept "certificatul de naștere" al primei și singurei televiziuni de pe plaiurile tutovene – MEDIA TV.

Ne leagă atât de multe de instituția dumneavoastră încât sincer vă mărturisesc am pierdut șirul activităților, al demersurilor sociale și culturale pe care le-am întreprins în parteneriat. Ultimii 5 ani cu predilecție consider că au contribuit la consolidarea și desăvârșirea colaborării instituționale dintre Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad și postul dumneavoastră, fapt ce ne bucură peste măsură și ne obligă totodată să depunem în continuare toate eforturile pentru a întreține acest frumos parteneriat.

La ceas aniversar, cele mai alese gânduri îmi sunt îndreptate înspre echipa Media TV căreia îi doresc să aibă parte de succes în toate activitățile întreprinse, sănătate că îi mai bună decât toate, fericire, bucurii, viață lungă și noroc în toate!

LA MULȚI ANI !

*Cu aleasă considerație,
magistrat pensionar Nicolaie Mihai,
președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Elena Cuza" Bârlad*

PROF. LIVIA ANDREI

Întâlnire de suflet

„Cum treci de la 5 la 80 de ani în ritmul cadențat al Batalioanelor române”

18 noiembrie 2015. Sala „Alexandru Ioan Cuza” de la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad a devenit neîncăpătoare (a câta oară?). Erau anunțate două evenimente: un Simpozion dedicat ARMATEI ROMÂNE și Centenarului Regimentului 52 Artilerie Mixtă „General Alexandru Tell” Bârlad și aniversarea a cinci ani de la reparația revistei „Viața Noastră” odată cu lansarea nr.24 al acesteia. La acestea s-a mai adăugat un eveniment surpriză, pe care îl vom descoperi din desfășurarea acestei „întâlniri de suflet”.

Neobositul și inimosul președinte al Casei, domnul Nicolaie Mihai, dă același aer solemn activității prin intonarea Imnului Național. Abia, după aceea anunță desfășurarea evenimentului, însemnătatea lui și oaspeții de vază ce iau parte la el, oaspeți pe care îi vom menționa

la timpul potrivit. Odată introducerea făcută se trece la omagierea ARMATEI ROMÂNE, prin ecranizarea unui filmuleț realizat de Ziua Armatei. Importanța acestei zile este completată de sărbătorirea unui secol de când în urbea noastră există „Viață militară”. Prezența acesteia s-a făcut simțită ori de câte ori a fost nevoie, așa cum a subliniat în cuvântul său colonelul în retragere Constantin Chiper, vicepreședintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, care a arătat că trebuie să cinstim memoria celor care și-au jertfit viața pentru România. De altfel, în sală au fost prezenți veteranii de război Bucă Ioan, Miha Neculai, Țigău Constantin și Voiculescu Gheorghe care au primit onorurile și gratitudinea domnului președinte și a altor membri ai Comitetului Director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, precum și a întregii asistențe.

Despre Regiment și rolul Armatei în viața de zi cu zi a vorbit colonelul Marius Hulpoi, care i-a avut alături pe maestrul militar principal Lucian Ursu, directorul Cercului Militar Bârlad, pe plutonierul Daniel Dulgheru și pe ofițerii în rezervă Pavel Pavelescu și Luca Petronel. Ca de fiecare dată, corul „Crizantema” ne-a încântat dar și emoționat când în sală au răsunat acordurile cunoscutului marș „Treceți batalioane române Carpații”.

Evident, nu putea lipsi momentul poetic oferit de Petruș Andrei:

Să fii ostaș...

Se dedică Brigăzii 17 Artilerie „General Alexandru Tell” Bârlad cu prilejul centenarului.

În sfânta carte de citire
Sunt adevăruri fără moarte
Și-avem o sacră-ndatorire
Noi să o scriem mai departe.

Pământu-acesta-l apărare
Cu armele în mâini străbunii,
Cinstește haina militară
Și pe eroii națiunii.

Să-nveți istoria, copile,
Că multe lucruri te învață
Și să cinstim aceste zile
Ca pe-o-nsorită dimineată.

Iar Domnul ne binecuvântă
Din cer cu-a Raiului lumină
Că patria e maica sfântă
Și-a Maicii Domnului grădină.

Cinstește steagul sfânt al țării
Rostind, la rându-ți, jurământul
Și până-n largurile zării
Să-ți aperi Țara și Cuvântul.

Ai datoria creștinească,
Din timpuri imemorabile:
Iubește-ți limba românească
Și n-o-ntina cu vorbe goale.

Pășește pe regala cale
Că ai o patrie anume
Și fii ostaș al țării tale
Oriunde te-ai afla în lume.

Să fie marea ta iubire
Ce niciodată n-o să moară
Lăsând și tu drept moștenire:
O limbă, un popor și-o țară.

Avem o țară, numai una
Și-avem o limbă românească
Să ne rugăm întotdeauna
Ca Dumnezeu să ne-ocrotească.

Marcând această dublă sărbătoare militară (Ziua Armatei și Centenarul) Comitetul Director al Casei, prin președintele ei a înmănat Plachete și Diplome omagiale. La acestea s-a adăugat Placheta venită din partea comisarilor șefi ai Poliției Municipiului Bârlad Vasile Chelaru și Marinela Gâlcă, prezenți mereu alături de bărlădeni. Doamna profesoară Lucia Munteanu a ținut, ca în câteva cuvinte să-și exprime gândurile sale față de Armata Română, față de militarii din Bârlad pe care îi apreciază și le mulțumește că sunt întotdeauna alături de cetățeni.

A urmat apoi o aniversare la fel de importantă pentru cei mai mulți locuitori ai orașului, căci revista „Viața noastră” se adresează deopotrivă tinerilor, maturilor și celor de vârstă a treia, așa cum sunt numiți pensionarii. Evident că la sărbătorirea a 5 ani de la reparația revistei, au vrut să fie prezenți prietenii de pe alte meleaguri care primesc și citesc cu încântare revista Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad. Nu este de mirare că profesorul Ioan Hâncu, din Galați, economistul Ilie Dudulea din Brăila (președinte al Caselor de Ajutor Reciproc a Pensionarilor) și consilierul Mircea Simion din Pucioasa au avut numai cuvinte de laudă pentru această apariție editorială. Pe lângă

felicitările și urările lor, am deslușit în cuvintele adresate o urmă de invidie și de frustrare că la ei nu reușesc să facă așa ceva.

mai ales că chiar ne era dor de domnul profesor Sergiu Coloșenco, cu farmecul și aplombul lui irezistibil și inconfundabil. Videoclipul prezentării ne-a

Dar despre revistă a vorbit cu emoție și cu persuasiune redactorul acesteia, domnișoara Teodora Elena Zaldea, cea care adună, triază, corectează, editează, adică cea care muncește efectiv și căreia trebuie să-i

arătat încă o dată că este un adevărat profesionist. Mulțumim, domnule profesor!

Credeam că totul se oprește aici, dar domnul președinte Nicolaie Mihai și colaboratorii săi sunt imprevizibili.

mulțumim pentru apariția revistei „Viața noastră”. Ajunsă la nr.24, revista are o notorietate de invidiat. Pe lângă faptul că face cunoscute „întâmplările deosebite” ce au loc la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și nu numai aici, promovează cultura, educația civică, sănătatea prin colaboratori din ce în ce mai mulți și mai valoroși.

O prezentare inedită a acestui număr de revistă a încântat asistența,

Au pus la cale o a treia aniversare: 80 de ani de viață ai profesorului, ai scriitorului, ai publicistului și ai nașului meu, GRUIA NOVAC. Despre el s-a spus, se spune și se vor spune multe. Nici penelul marelui Tonitza nu ar reuși să contureze figura unui asemenea om plin de talent, plin de cultură, plin de umor, plin de contradicții... Prieten sau dușman, nu-l poți urî. Are farmec în orice împrejurare. La vârstă, pe care nu o arată e plin de energie, un

colaborator de bază al revistei „Viața noastră” și al evenimentelor ce au loc la Casă, de aceea domnul președinte Nicolaie Mihai i-a oferit o Plachetă și o Diplomă omagială, o șampanie, dar și un tort sub formă de carte (cum altfel?), ca să-l mai îndulcească atunci când e prea incisiv.

Emoția sărbătoritului era evidentă, deși nu-i stă în fire, mai ales că cei doi comisari, amintiți mai înainte, în nume personal i-au oferit o plachetă plină de cuvinte de laudă și grațitudine. Cei prezenți și-au exprimat gândurile față de personalitatea profesorului Gruia Novac.

Dar stați! N-am terminat. O altă aniversare se adaugă celor dinainte. Domnul învățător Dumitru Andrei, cel care ne delectează de ani buni cu „Răzeșii” din Pogonești, a împlinit 70 de ani, iar evenimentul a fost marcat la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza”.

Nu lipsește de la niciun spectacol organizat de Casă, iar tinerețea și talentul său sunt molipsitoare. E mare lucru ca, în zilele noastre, să reușești să promovezi tradițiile populare, să atragi tineretul în înfăptuirea și răspândirea comorilor folclorului românesc. Iar tortul nu putea decât să aiba forma unei viori. De altfel, am aflat că ideea acestor torturi deosebite a aparținut distinsei doamne Lenuța Mihai, soția domnului președinte.

Pentru toate cele patru aniversări să cântăm, așa cum s-a cântat în această zi de toamnă:

MULȚI ANI TRĂIASCĂ!

Impresii de la cititorii noștri

Participarea mea, în numele președintelui Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Speranța” Pucioasa la simpozionul organizat de dumneavoastră în data de 18 noiembrie 2015 în sala „Alexandru Ioan Cuza” a asociației dumneavoastră, a constituit pentru mine un moment de bucurie și satisfacție privind modul excepțional în care știți să cinstiți istoria neamului românesc, să promovați valorile culturii și tradiției românilor, să cinstiți personalitățile locale, aspecte ce vă situează în poziția de lider printre C.A.R.P.-urile din țară, iar prestigiul asociației și al dumneavoastră personal se afirmă tot mai puternic, devenind un exemplu și un model demn de urmat și de alții. Încă odată vă transmit prețuirea și respectul cuvenit, urându-vă succes deplin în nobilele dumneavoastră misiuni.

Cu deosebită stimă și considerație,

Mircea Simion,

*consilier Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Speranța”, Pucioasa,
în urma Simpozionului „Neamul este etern prin Cultul Eroilor”, 18 noiembrie 2015*

Povești de viață

Omul care sfințește locul – înv. Dumitru Andrei

PROF. MARIA MARIN

S-a născut la 26 noiembrie 1945 la Pogonești, județul Vaslui. A urmat clasele I-IV la Școala generală Pogonești, iar clasele VI – VII la Școala Crivești. A continuat la Școala Pedagogică de 6 ani la Bârlad în perioada 1959-1965. S-a remarcat ca un elev silitor, apreciat de conducerea școlii fapt pentru care era trimis anual în tabere. Într-o astfel de tabără l-am cunoscut și apoi am colaborat în anii de liceu. După terminarea Școlii Pedagogice a fost repartizat la Școala Cepești, dar a obținut o detașare la Școala Belcești. Un an a fost apoi secretar la Primăria Ivești, după care a revenit în învățământ la Școala Pogonești, în 1968, unde rămâne vreme de 44 de ani până la pensionarea survenită în anul 2008.

Încă din anul VI, an de practică, se remarcă prin activitățile culturale desfășurate cu colegii sau tinerii din sat. După titularizare a fost director educativ și a avut și ore de muzică. A luat legătura cu bătrânii zonei de la care a cules colinde și cântece vechi, originale, legate de sărbătorile de Crăciun și de Anul Nou.

În 1983 a înființat Grupul folcloric „Răzeșii”, cu participarea unor familii din localitate. Grupul „Răzeșii” valorifică portul local păstrat în totalitate și cântecele din zona de sud a colinelor Tutovei. A cules 14 colinde autentice, cântece populare și două suite de dansuri cu costume confecționate după cele autentice.

În anul 1985 a participat la Cântarea României și la faza națională organizată la Teatrul din Botoșani unde a ocupat locul I pentru zona Moldovei cu colindul „Leroilea”.

Culegerea cântecelor autentice s-a făcut prin proiectul „Lada de zestre” unde s-au realizat costume populare prin achiziționarea unei mașini de cusut-brodă. Prin proiectul „Moștenirea vie” a făcut o deplasare în comuna Repedea, din Maramureș, unde s-au prezentat costumele și cântecele locale. În anul 2000 grupul „Răzeșii” participă în Franța, la Strasbourg, la un program de datini de Crăciun și de Anul Nou. În anul 2002 Casa de discuri Electrecord București scoate o casetă cu colinde „N-am venit să cerem, am venit să dăm.”

În anul 2006 face o deplasare în Spania, în regiunea Calpe, la invitația autorităților locale care au răspuns solicitării celor două fiice ale familiei Constantin (membri ai grupului) și care locuiesc în acea zonă.

De Ziua Națională a României, în 2013, în parteneriat cu Consiliul Local Vaslui, cu care are o colaborare mai veche și Asociația Româno-Suedeză din Malmö, va face o deplasare în Suedia și apoi în Danemarca sub titulatura „Colindând prin Scandinavia.” Cu această ocazie, în afara spectacolelor propriu-zise s-a mai prezentat o expoziție de icoane pe sticlă, ouă încondeiate și potcovite, măști tradiționale, icoane de vatră ale meșterului popular Dan Horgan, lucrări ale elevului Stoian Daniel, membru al grupului „Răzeșii” și al Cercului „Să redăm tradiția”, condus de Dan Horgan.

De menționat faptul că la sfârșitul fiecărui spectacol s-a încins câte o horă în care s-au prins și gazdele. Surprinzător,

pentru unii, în spectacol a participat și o formație daneză „Crihalma” cu dansuri tradiționale românești, compusă în totalitate din danezi ce vorbeau, mai bine sau mai puțin limba română, dar era condusă de un român. La aceste spectacole au participat și ambasadorul României în Danemarca, domnul Matei Viorel Ardelean, și consulul onorific al Suediei, domnul Vasile Gamalan.

În anul 2015 a scos și o cărticică „Jocuri de ieri pentru copii azi”, care are la bază lucrarea pentru obținerea gradului didactic I în învățământ cu titlul „Cântece și jocuri din folclorul copiilor.”

De când a devenit pensionar, domnul Andrei Dumitru se preocupă și de asigurarea „moștenirii”. Are în vedere lărgirea grupului prin atragerea tinerilor care sunt organizați în formația „Micii răzeși”, cu care a început să participe la diferite manifestări culturale. Spectacole au organizat „Răzeșii” nu numai în străinătate, ci și în țară la Botoșani, Bacău, Galați, Focșani, Râmnicu Vâlcea sau Constanța și, bineînțeles, la Bârlad, în cadrul spectacolelor organizate de către Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad. Au avut, de asemenea, apariții la TVR și la Radio Iași cu ocazia sărbătorilor de iarnă sau de Florii. Mai mult, unele colinde sunt cuprinse în Patrimoniul UNESCO din anul 2012.

Iată că la venerabila vârstă de 70 de ani, domnul învățător Dumitru Andrei, lasă în urmă o viață plină de realizări și prin tot ceea ce a făcut se poate spune, conform proverbului, că „Omul sfințește locul”.

Deși a împlinit 70 de ani, mintea și inima îi sunt încă tinere și mai are multe de realizat.

La mulți ani, domnule învățător! Să ne bucurăm, încă mulți ani, cu frumoasele cântece, colinde și dansuri din zona natală.

Abia-s 70 de toamne! ...

PROF. GRUIA NOVAC

Îl evoc acum pe domnul *Dumitru Andrei* cu bucuria sinceră din anii mulți trecuți, în care prilejuri destule au devenit clipe de readucere aminte a începuturilor mele profesionale tinerești, legate nu știu prin ce miracol de preadolescența lui *Andrușa* ...

Era anul 1958. Fusesem repartizat profesor de românească la Școala de 7 ani în satul Crivești, comuna Dragalina (azi Tutova), raionul Bârlad din (fosta) regiune Iași, un sat așezat, atunci, pe

un șes inundabil, la confluența râurilor Bârlad și Tutova. Încă nu împlinisem 23 de ani. La deschiderea anului școlar, într-o zi de 15 septembrie, 1958 am făcut cunoștință cu elevii mei. Printre toți care umpluseră curtea plină de troscot, printre cei „adunați” din satele dimprejur – Dragalina, Tutova, Coroi, Ciortolom, Vizurenii, Pogonești, Ivești, Polocin, Balta Oii, Crivești – unul mi-a atras atenția. Era nălțuț, slăbuț, cu ochi vii și curioși, cu un zâmbet discret, agățat de buza stângă, toate dându-i un aer de seriozitate matură care-l recomanda în postură de lider. La catalog a răspuns la numele *Andrei Dumitru*. Primul la catalog; pentru ca, peste câteva luni numai, să constatăm că era și primul la toate obiectele. Statura, dar și comportamentul, făceau din el omul cu autoritate asupra colegilor. În noiembrie împlinea 13 ani. Diferența de vârstă dintre El și Mine era de (doar) 10 ani. Amândoi ... Săgetători. Iar experiența din vremi și observațiile atente ale mai clarvăzătorilor au constatat că nativii acestei zodii sunt întreprinzători, hotărâți, statornici, familisti, inteligenți și talentați. Artistul și frumosul le sunt permanent aproape. Așa eram NOI ...

În vara anului 1959, după absolvirea gimnaziului, tatăl lui din Pogonești a ascultat sfatul hotărât al tânărului profesor din Crivești acceptând ca absolventul Andrei Dumitru să dea examen de admitere la Școala Pedagogică de Învățători, cea pe care o absolvise și eu în anul 1953 la Iași. Examenul s-a desfășurat chiar în orașul lui Eminescu și Creangă, acolo unde fostul elev își însoțea elevii lui de acum, fiindcă am luat-o cu noi, în același scop, și pe Nuța Ciolacu din Coroi, dar încă o fetiță al cărui nume îmi scapă ...

Toți au promovat examenul, iar cei din zona Bârladului au urmat cursurile Școlii Pedagogice care s-a reînființat, în Bârlad, chiar în toamna lui 1959 pe când Mitică împlinise 14 ani. Eu doar 24!

Așa a ajuns Andrei Dumitru învățător, așa a ajuns domnul *Dumitru Andrei* cadru didactic, la Pogonești, unul dintre cei mai stimați și iubiți intelectuali ai satului său. Asta a fost la început, pentru că n-a trecut multă vreme până când l-a cunoscut raionul, după 1968 județul, iar acum toată Moldova ...

Cine este azi domnul *Dumitru Andrei*? Un om cu o carieră didactică serioasă în spate, generații destule de învățăcei rămânându-i recunoscătoare pentru gestul divin de a le pune condeiul în mână, călăuzindu-le pe câmpul vast al ... literelor și cifrelor.

Familist model – exemplul părinților fiind sacru pentru El – domnul *Dumitru Andrei* și-a respectat și iubit soția Maria (care, din nefericire, a trecut pragul vieții veșnice!), amândoi îngrijindu-se pilduitor de cariera celor doi copii ai lor Marilena (născută în 1969) și Manuel (născut în 1973), astăzi familisti la casele lor și cu profesii onorante cu efort cotidian și pasiune ambele inoculate de părinți; dar mai cu seamă de tată a cărui exigență calmă și rațională le-a fost far călăuzitor. Întâmplarea doar a făcut ca legătura mea sufletească cu familia *Andrei* să fie unică și indestructibilă, fiindcă am fost profesor de limba română fiecăruia dintre ei, în etape diferite, copiii absolvind, ca și mama lor, Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu” în anii 1987 – Marilena și 1991 – Manuel. Sunt în viață momente care te leagă afectiv de cineva, satisfacția sufletească fiind incomensurabilă.

Marea pasiune a domnului *Dumitru Andrei* însă este **FOLCLORUL**. Strângător de creații folclorice, păstrător și cultivator al acestora, El le-a pus în practică prin înființarea Ansamblului Folcloric „Răzeșii”, cu o activitate coordonată exclusiv de învățătorul Dumitru Andrei, demonstrând că dascălul de la țară, din vatra strămoșească, este continuatorul conștient și profesionist al acestor comori țărănești. Dumitru Andrei, însoțit permanent de vioara lui cu armonii numai de el strunite, împreună cu bărbaii și nevestele care alcătuiesc sufletul grupului folcloric, a încântat mii de oameni, atrăgând atenția Televiziunilor de la Iași și București, care, prin emisiuni speciale, le-a și dus faima până departe... Dar, *Dumitru Andrei*, mai presus de orice, este modelul învățătorului de țară, care, neuitându-și obârșia, nu și-a uitat nici obligațiile pe care le are față de strămoși.

Neobosit, permanent în mișcare fizică și spirituală, domnul

Dumitru Andrei nu refuză nicio invitație de a urca pe scena vreunui spectacol folcloric sau din care nu lipsește folclorul, întrucât El știe – pentru că sufletu-i știe și sufletu-i cere – că adevărații trăitori pe pământul românesc iubesc țara ai cărei făuritori ne-au transmis filosofia lor de viață pusă în nestemate poetice de valoare greu de stabilit, precum și în cântece păstrătoare ale sentimentelor curate. „Cântarea cea dulce/ Întristare nu aduce”, spune un

Lansare de Carte

Am fost pentru o zi copil

PROF. MARIA MARIN

cântec vechi, amintind și de moralitatea în căsătorie: „Până ieri cu fetele/ Astăzi cu nevestele.”

Domnul Dumitru Andrei știe toate aceste adevăruri și le cultivă neconștient.

Acum, la cei 70 de ani pe care-i adună în ziua de 26 noiembrie (e născut în 1945), îi doresc permanenta putere de muncă arătată până azi, continuarea fără odihnă a cultivării frumuseților creațiilor noastre populare românești, precum și un pumn zdravăn de sănătate trupească, sănătatea fiind mai bună decât toate, iar, până la urmă, să-și păstreze neîntinate legăturile cu prietenii, cu oamenii satului, acestora din urmă, mai ales, amintindu-le că **sunt români**.

Te îmbrățișez, Andrușa dragă, cu toată dragostea, în dorința ca anii cunoașterii noastre să crească în număr, dar și-n intensitatea sentimentelor care-au întreținut atâtea decenii respectul reciproc dintre noi. Fostul tânăr profesor de demult (!) te stimează și te prețuiește.

Domnule Dumitru Andrei, **La mulți ani!**

Viața noastră

Duminică, 15 noiembrie a.c. am mers împreună cu domnul consilier Mircea Fitcal la Școala Gimnazială din comuna Pogonești, unde a avut loc o lansare de carte.

Cartea „Jocuri de ieri pentru copiii de azi” a fost realizată de domnul învățător Andrei Dumitru. Interesat, încă din tinerețe de jocurile copiilor dumnealui și-a elaborat pe această temă și lucrarea de gradul I. A căutat apoi să culeagă cântece și jocuri pentru copii și astfel a realizat această lucrare care a fost tipărită cu ajutorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui.

Volumul a fost prezentat de către domnul Lucian Lefter din partea Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui. Ea cuprinde o introducere, două texte după monografiile mai vechi pe această temă din localitățile Dănești, Buturești și jocurile de copii.

Domnul învățător Andrei Dumitru a ținut să prezinte „pe viu” câteva jocuri ale copilăriei cu elevi de la clasa 0 și de la clasele V-VIII din cadrul Școlii Gimnaziale Pogonești. Cei prezenți, de la Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui, de la Dumești, Ivești, Biblioteca Ivești, Școala și Grădinița Pogonești, Grupul folcloric „Răzeșii”, ca și noi cei de la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad ne-am amintit de unele cântece și jocuri din copilărie cum ar fi: *Un fluturaș; Joacă, joacă băiete; Să vină ploile; Ene, Ene, caloiene; jocuri de coardă, cu pietrele; șotron; jocuri cu cântece; rituale; Podul de piatră; Țăranul e pe câmp; la caramelle etc.*

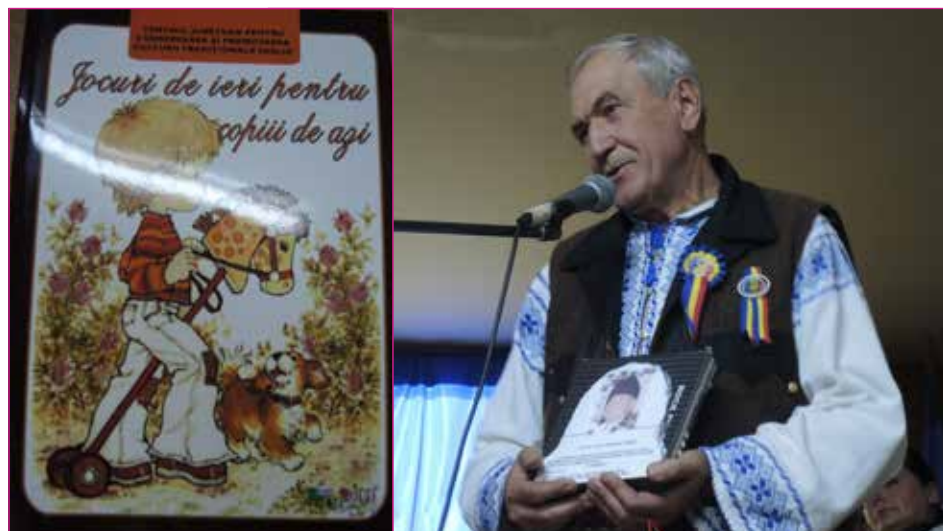
Asistența l-a considerat pe domnul învățător Andrei Dumitru un adevărat „d-l Trandafir”, care pe lângă orele de clasă și-a dedicat timpul liber celor din comunitate realizând activități culturale deosebite.

În toți anii de activitate, dar și după pensionare dumnealui a pus bazele Grupului folcloric „Răzeșii” cu recunoaștere în țară și în străinătate, a creat un Muzeu etnografic.

Pentru a păstra tradiția și-ar dori ca aceste cântece să fie înregistrate și să se realizeze un CD. Domnul Mircea Fitcal a apreciat lucrarea realizată, jocurile prezentate menționând faptul că, într-adevăr, domnul învățător este „o icoană” a satului Pogonești.

O activitate plăcută care ne-a făcut să uităm de problemele zilnice, simțindu-ne din nou copii.

Mulțumim domnului învățător Andrei Dumitru, mulțumim Grupului „Răzeșii”, care ne-a oferit, în final, un mini-spectacol.

Lecturi empaticе

Stimați prietenі, cu bucurie în suflete anunțăm apariția unei noi rubrici - „Lecturi empaticе”.

Ideea unui astfel de demers ne-a fost sugerată de către domnul profesor Petruș Andrei ce a semnat și primul material dedicat poetului bărlădean George Irava.

Rubrica „Lecturi empaticе” va oferi număr de număr cititorilor săi recenzii, recomandări de carte, căutând să aducă în prim plan ultimele apariții editoriale, fie locale, fie naționale și, de ce nu, internaționale?! Și pentru că protagonistul acestui număr este poetul George Irava, știți că domnia sa este membru al asociației noastre din data de 15 martie 2002?

Astfel de membri să tot ai!

Motiv de mare mândrie!

N.B.: În numerele viitoare ale revistei noastre, rubrica „Lecturi empaticе” îi va prezenta pe scriitorii Traian Cosma și Ștefan Durlai.

Colectivul de redacție

George Irava – Poezia mitică și transmodernă

PETRUȘ ANDREI

Sunt în literatura română și universală, creatori care-și depășesc epoca și curentul sau moda literară: Mihai Eminescu, arheul spiritualității românești, depășește romantismul european, Mihail Sadoveanu depășește sămănătorismul și poporanismul, Baudelaire și Bacovia depășesc simbolismul, iar George Irava depășește postmodernismul de care se face atâta caz.

Postmodernismul românesc, fiindcă cel occidental a murit demult, se caracterizează prin intertextualitate parodică, prin pastişă, prin haosmos (în loc de cosmos), prin hazard (în loc de unitatea lumii) dându-se liber la pornografie, la limbajul licențios, la abjecție; binele, adevărul și frumosul artistic sunt luate în derâdere și înlocuite cu jocul infantil, barbaria, violența, drogurile, zgomotul, distracția.

Nimic din toate acestea în opera poetului George Irava. În ultima vreme, am primit de la domnia sa trei volume de versuri: *În căutarea realității* (2014), *Anotimpul transcendent* (2015) și *Niște elegii* (2015), toate trei apărute la Editura „Sfera” din Bârlad și prefațate de reputatul redactor-șef al revistei „Baaadul literar”, profesorul și criticul literar Gruia Novac. O echipă pe cinstel! Adăugăm acestora și volumul *Scrisori mirabile* (și admirabile) scris în colaborare cu tânăra și sensibilă Mioara Timofte.

Printr-o „Motivație”, poetul George Irava pune în temă cititorul cu intențiile și cu mesajul operei sale: „Spiritul creatorului de artă este solitar prin creație și solidar prin manifestarea acesteia.” Dezamăgit de realitatea românească a zilelor noastre, ca noi toți, de altfel, poetul George Irava se retrage în singurătate, „spațiile de rugăciune

prin care artistul cere, mulțumește și slăvește arta, creația și creatorul”.

Prin „Niște elegii”, George Irava face dovada că aparține familiei nobile a elegiacilor: Grigore Alexandrescu, Mihai Eminescu, Nichita Stănescu...

Existență încă din lirica greacă și latină, elegia este, prin excelență, o specie romantică aparținând genului liric, în care sunt exprimate sentimente de tristețe, regret, jale, durere, melancolie... Elegia face casă bună cu meditația, care cuprinde „considerații filosofice, morale asupra existenței umane”, specie cultivată, de asemenea, în preromantism și romantism.

Temele și motivele acestor volume dar și ale altora, țin de arheitate, arheul fiind „esența tuturor fenomenelor, prototip al tuturor ființelor și lucrurilor, forța vitală, principiu.” (conform DIXI, Ed. „Arc-Gunivas”, Chișinău, 2007)

Mielul, miorița laie, mielul melancolic, mielul învins, „Mielul elegiac”, „Mielul subtil”, miei lumii, miei virgini ne îndreptățesc să afirmăm că aceste elegii înfățișează unul dintre miturile fundamentale ale românismului și anume mitul existenței pastorale. Subtil, sunt amintite și celelalte: mitul etnogenezei, mitul zburătorului, mitul jertfei zidirii, mitul mării treceri... Mielul, conform *Dicționarului de simboluri*, „ca o o manifestare a puterii primăverii, întruchipează triumful înnoirii, victoria ciclică a vieții asupra morții.” Sacrificarea lui asigură propria mântuire. Există și un miel apocaliptic. Sângele lui Hristos pe cruce are legătură cu sângele izbăvitor al mielului. Ioan Botezătorul a spus, văzându-l pe Hristos: „Iată mielul lui Dumnezeu, Cel

ce ridică păcatul lumii.” (În Biblie, cuvântul *miel* desemnând pe Iisus, este pomenit de 28 de ori). Mielul dumnezeiesc biruie moartea.

O altă accepție este aceea de lumină întâlnită de-a lungul căutării supreme.

Întâlnim și alte simboluri asupra cărora însă nu vom insista acum: cocorul, iarba, oglinda, roua etc.

Atunci când „vin amintirile”: „Câmpii neștiute rostuiesc imagini,/ Prin care trec mieii la păscut tristeți,/ Roua se strecoară pân' la rădăcini/ Să mângâie pleopa sfintei dimineți.” („Mielul elegiac”)

Iadul existențial contemporan este generator de „tristeți provinciale” dar nici viitorul nu este mai luminos: „Din viitor apar melancolii,/Cu tihna marilor făgăduiri/Dar eu mă regăsesc în nostalgii,/ Recompus din liniște și răniri.”

Marele poet Tudor Arghezi cerea divinității, într-unul din celebrii săi psalmi, o dovadă palpabilă a existenței Sale: „Trimite-mi, Doamne, semnul depărtării,/ Din când în când, câte un pui de înger.”

George Irava cere Domnului încă o zăpadă: „Doamne, o zăpadă îți mai cer, - / Cea întârziată cu temei - / Ca să fii tăcerii partener,/ În ungherul dintre cer și miei.”

Iedera este simbol feminin, reprezentând „ciclul veșnic al morții și al renașterii, mitul veșnicei reîntoarceri”; „Iedera solară” cu atât mai mult.

„Paznicul copilăriei” (și al adolescenței) sau „Prizonierul titular”, George Irava privește întristat „Provincia cu vise” sau „Urbea cu o singură stradă” și simte că-l apasă nemilos „Blestemul curgerii”.

În elegia „Mielul subtil” scrisă „În memoria actorului poet Gruia Novac jr.”, puterea de a înfățișa imensa durere pentru greua pierdere este remarcabilă: „Mielul subtil

dărâmat lângă secure,/ Precum o biserică de rășină,/ Murmură-n iarba cuvintelor mature/ Cântecul ascuns după lumină./ Că n-a putut plecarea să-l îndure,/ Decât ca-n singurarea-n rădăcină,/ Întâmpinat de-o pururea pădure,/ Care-i întoarce dragostea-n retină/ Și numai rotunjimea clipei pure,/ În amintirea lui se mai închină,/ Transformând memoria-n iubire/ Și iubirea-n cruci care suspină./ Mama, o rouă tristă și subțire,/ Sprijină crucea-n palma ei senină/ Tatăl tăcut precum o-nzăpezire/ De o ninsoare crucea își anină.”

„Doamna de glod” este contemporană cu noi, glod însemnând apă murdărită de pământ, o metaforă prin care se scot în evidență subteranele societății, drojdia umană, treptele inferioare ale făpturii umane, degradarea umană în ultimul hal. De remarcat bogăția lexicală: glod, pod, exod, năvod, eșafod, Irod, episod, nod, maestrul George Irava făcând dovada (nu bravada) că este virtuoz.

Elegia „Blestemul curgerii” epuizează familia de cuvinte a verbului „a curge” la toate timpurile și în cele din urmă substantivizându-l, transpunere a heraclitianului „Panta rhei”. Consemnând „Somnul clipei”, poetul mărturisește a fi „Sprijinit în țara norocoasă”, cu sentimentul datoriei împlinite: „Dar sprijinindu-mă în poezie,/ Mă-ntorc la ea cum mă întorc acasă,/ Cum m-aș întoarce în copilărie,/ Robit de o iluzie dureroasă,/ Purtând în vârf de băț o biografie/ Ca pe-un drapel de în și de mătasă,/ În care ocrotesc o insomnie/ de rouă culcată într-o iarbă deasă.”

Poet important al vremii sale, George Irava scrie o poezie care se adresează deopotrivă inimii și cugetului, „în dulcele stil clasic”, poezie bogată în idei și sentimente, cu figuri de stil și imagini artistice surprinzătoare, cu un evantai lexical de mare întindere și o simbolistică impresionantă.

Și pământul, peștera, Celui neapropiat aduce...

PROF. GABRIELA GIUȘCĂ,
Colegiul Gh. Roșca Codreanu

„Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de Ființă naște și pământul peștera celui neapropiat aduce. Îngerii și păstorii doxologesc, iar magii cu steaua călătoresc, că astăzi ni s-a născut prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.”

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos este sărbătoarea bucuriei, a luminii, a păcii și iubirii.

Până în veacul al IV-lea, praznicul Crăciunului coincidea cu cel al Epifaniei; el își are locul său în grandiosul ansamblu al Sfințelor Teofanii. Conținutul dogmatic al sărbătorii se degajă cu o ierarhie de valori foarte precisă, făptura își naște propriul Făcător, iar scopul dumnezeieștii iubiri nu este altul decât îndumnezeirea omului.

De două mii de ani, urmașii lui Adam așteptau venirea lui Hristos, proorocii au prezis-o, dreptii au suspinat după ea: izbăvirea din păcat, de robie, din rătăcire și împăcarea cu Dumnezeu. Un sol ceresc s-a coborât înaintea unor păstori înspăimântați (ne amintesc de Păstorul – Mesia), în orașul Betleem și le-a grăit: „Nu vă temeți vă aduc o veste bună, care va fi o bucurie pentru tot poporul: Astăzi, vi s-a născut un Mântuitor, care este Hristos Domnul”. După auzirea acestor cuvinte și slavosloviile de cântări cerești în văzduh, păstorii au alergat la staul și au aflat Pruncul culcat în iesle lângă Fecioara Maria și I s-au închinat ca unui Mântuitor.

Acest eveniment s-a petrecut în vremea lui August, cezarul Romei și rămâne pentru întreaga omenire cea mai importantă dată a istoriei mântuirii noastre.

Istoria însăși se orientează și se calculează după ziua Nașterii Domnului, căci noi cunoaștem două epoci mari: una înainte de Hristos și alta după El. Mântuitorul împarte viața omenirii în două. Chiar necreștinii – evrei, musulmani, budiști - când numără zilele și anii în istoria lor, fără să-și dea seama și fără să vrea, aduc un omagiu Celui născut în staul. Această minune pe care o vedem noi cu ochii credinței: în iesle S-a născut astăzi Dumnezeu – Omul, Iisus Hristos în acea haină de umilință și sărăcie a rămas de atunci și până astăzi cel mai important eveniment, cu toate că s-au născut, de atunci, numeroși conducători de națiuni, filosofi, învățați, mulți din aceștia fiind uitați cu desăvârșire.

Nașterea este doar începutul unei jertfe de izbăvire „Crearea lumii, zice Fericitul Augustin, arată o mare putere. Dar mântuirea lumii descoperă o mai mare putere”. Într-adevăr Dumnezeu zidindu-l pe om a făcut mult, însă răscumpărându-l a făcut și mai mult. Prin creare a dat omului viață, dar prin trimiterea Fiului Său în lume, El a descoperit cât de prețioși suntem noi în ochii Lui, cât de mult ne iubește. Acest model de iubire ne-a fost dat să-l urmăm.

Se spune că, un medic credincios, în preajma pensionării mărturisea unui prieten:

„Vreme de treizeci de ani am prescris nenumărate rețete cu medicamente, dar sunt convins că pentru toate suferințele omenеști, cel mai bun medicament este **iubirea**.

– Dar dacă nu ajută? întrebă prietenul.

– Dublează doza, răspunse doctorul, și până la urmă va ajuta.”

În jurul nostru sunt oameni bolnavi, părăsiți, lipsiți de

mijloace materiale. În societate întâlnim persoane răutăcioase, invidioase, egoiste. După legile firii, ei sunt trecuți cu vederea, după acel dicton cunoscut „Nu mă privește!”... Dușmanii, după pornirile noastre păcătoase, trebuie pedepsiți. După învățătura Evangheliei creștine nu este așa. Sub chipurile tuturor oamenilor, sub nisipul sărăciei, în mijlocul sterilității răutății trebuie să descoperim aurul valorii umane: ei sunt ființe după asemănarea lui Dumnezeu, sunt frați ai lui Hristos care nu pot fi trecuți cu vederea.

Cu atât mai mult, aceste gesturi ale compasiunii umane e nevoie să fie manifestate zi de zi, pentru că, nu întâmplător, anul 2015 este declarat de către Patriarhia Română drept Anul misiunii parohiale și al mănăstirilor. Orice mângâiere a suferinței, orice încurajare a celui deznădăjduit sau sfatul oferit celui neștiutor sunt tot atâtea gesturi de iubire, la fel de importante ca susținerea materială. Cu atât mai mult cu cât, în acest an, nu au lipsit încercările și tragediile (cum a fost cea din București), se cuvine ca niciodată să nu-i uităm pe cei mai triști ca noi.

Dacă-L iubim pe Dumnezeu din toată inima, dacă-L iubim pe aproapele nostru ca pe noi înșine, vom avea puterea să-i binecuvântăm pe cei ce ne urăsc, așa cum zice cuvântul Sfintei Scripturi. Nu

este nevoie de o zi specială pentru serbarea iubirii, iubirea se trăiește, se simte, se manifestă și se transmite în fiecare zi. De fapt, dacă iubim cu adevărat nu vom greși niciodată față de cei de lângă noi.

Crăciunul nu înseamnă extravaganță și consumerism, cum mulți dintre noi consideră, ci comuniunea cu Dumnezeu, cu semenii și cu noi înșine.

Și dacă este timpul colindelor, consider că putem intra în atmosfera sfințelor sărbători aplecându-ne gândul și inima către următoarele versuri:

*„Cerule și-a deschis soborul - Lerui, Doamne, Ler
Au pornit cu plugușorul, îngerii prin cer.
Merg cu pluguri de oglindă și de giuvaier,
Toți luceferii colindă - Lerui, Doamne, Ler*

*Vântul suflă cu lumină - Lerui, Doamne, Ler
În buhai de lună plină, legănat în ger.
Patru heruvimi cu glugă, albă de oier
Sub ferești colinde'ndrugă - Lerui, Doamne, Ler ...”
(Colind ceresc - Radu Gyr)*

Praznicul Nașterii Domnului ne apropie unii de alții, devenim mai buni, mai iertători, mai darnici. Este sărbătoarea familiei prin excelență, a comuniunii și a dragostei. Cine nu este sensibil la auzul colindelor, fie ele tradiționale sau moderne, religioase ori laice? Cine nu împodobește, cu bucurie și emoție, bradul de Crăciun sau cine refuză mâna întinsă a unui oropsit, într-o astfel de zi?

Fie ca această zi sfântă să ne aducă în suflete nădejdea magilor, pacea păstorilor și bucuria îngerilor!

Biserica Nașterii Domnului din Betleem

Sărbătorile de iarnă la români

Colindele religioase de Crăciun

PROF. ZÎNA TĂMĂȘANU

La români sărbătorile de iarnă se desfășoară între 24 decembrie – 7 ianuarie și au ca punct central zilele **Crăciunului**, **Anului Nou** și **Bobotezei**.

Termenul *colindă*, *colind*, mai rar *corindă* provine din latinul *calendae* care se presupune a dat un neatestat *cărintă*. Același *calendae* a dat slavul *koleda* care la rândul lui a influențat vechiul termen românesc dând naștere formei *colindă*.

Practica colindatului cunoaște astăzi o mare varietate formală pornind de la componenta cetii de colindători, alcătuită după criterii de sex, vârstă, stare civilă, mod de organizare, stil de interpretare, repertoriu și chiar momentul în timp când se colindă și spațiul în care se desfășoară colindatul.

În funcție de aceste criterii se pot contura două zone mari ale colindatului: Zona transilvană cu Maramureșul, Crișana, Banatul și o parte din Bucovina și Zona munteană cu Oltenia, Dobrogea și sudul Moldovei.

De când se serbează Crăciunul?

Crăciunul, cea mai importantă sărbătoare creștină a fost fixată în ziua unei datini „păgâne”, de glorificare a zeului soarelui, Mithra (la 25 decembrie). Sărbătoarea Nașterii Domnului atestată pentru prima oară în 354 și oscilantă ca dată la început, a fost fixată la 25 decembrie abia în secolul al IV-lea de Papa Iulius. S-a sărbătorit și în Dacia, așa cum o dovedesc inscripțiile din secolele V-VI, găsite la Istria și Sucidava. O altă dovadă de vechime ar fi legenda strict românească a lui Moș Crăciun. Căutând un loc să nască, Maica Domnului a cerut adăpost lui Crăciun, un om hain, care a alungat-o. Crăciunoaia însă, inimă bună i-a adăpostit pe ascuns în staul, unde a servit ca moașă pruncului. La aflarea faptului, Crăciun, de furie i-a tăiat mâinile, dar Iisus,

atingând-o cu mânuțele lui, i le-a lipit la loc. Văzând această minune Crăciun s-a închinat Domnului și a devenit primul creștin, ajungând om milos și darnic.

Bătrânul Crăciun, din colinde, apare solemn, grandios. El stă la masa sfinților, îmbrăcat în haine albe, strălucitoare și simbolizează spiritul înnoitor, pur și fertil care pregătește noul an.

Biserica a creat propriile ei colinde și cântece de stea cu subiect religios care vorbesc despre **Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, Steaua călăuzitoare, Magi, Patimile Mântuitorului, Păcatul originar, Izgonirea din Rai, Judecata de apoi, despre frumusețea Raiului, despre Sfânta Cruce.**

Se colindă de la 24 decembrie și până la 7 ianuarie, așa cum reiese și din versurile colindelor ce vor vorbi despre

zilele Ajunului Crăciunului, Anului Nou și Bobotezei: „Ia, boieri nu mai dormiți,/ Că-i vremea să vă gătiți/ Că vă vin colindători,/ Din ziua Ajunului/ Pân-într-a Crăciunului/ Nu dormiți această noapte,/ Ci ședeți și privegheați,/ Că-i născut un Domn prea bun,/ Cu numele de Crăciun;/ Și-i născut un Domn frumos,/ Cu numele de Hristos./ S-așteptăm pe Domnul Sfânt/ Ca să vie pe pământ,/ Că e fiul Cerului/ Și Domnul pământului./ În seara lui Moș Ajun,/ Vin copiii lui Crăciun,/ Să colinde și să cânte./ Viață lungă ei urează/ Tuturor ce stau în casă.”

Alte colinde vorbesc despre locul Nașterii Mântuitorului: În orașul Vetelem,/ Veniți, boieri, să vedem,/ Că astăzi ni s-a născut/ Prorocirea de demult,/ Că se va naște Mesia,/ Din Fecioara Maria,/ Din Duhul Sfânt zămislit,/ Din coastele lui David./ Trei Crai de la răsărit/ La-nchinare au venit/ Mari daruri aducând.” sau „Trei păstori se întâlniră,/ Și așa se sfătuiră:/ Haideți, fraților, să mergem,/ Floricele să culegem,/ Și să facem o coroană,/ Să i-o ducem lui Hristos,/ Să ne fie de folos.”

O temă importantă în colinde o constituie **alungarea din Rai**: „Oh, Adame, ce-ai lucrat?/ Sfânta poruncă-ai călcat!/ N-ai ascultat trei cuvinte/ Ca să țezi în Rai cu cinste./ Te-ai lăcomit ca un om/ Și-ai întins mâna la pom./ Și din pom dac-ai gustat,/ Cu moartea te-ai îmbrăcat./ Adam dacă a greșit,/ Domnul din Rai l-a gonit./ Și-a început cu-amar a plânge/ Și către Eva a zice:/ - Of!Evo!Of! Vai de mine!/ Vai de mine și de tine! Cum ne-am lipsit de mult bine!”

Apoi este descrisă frumusețea Raiului: „Ne-am lipsit de viață/ Și de-a Raiului dulceață./ Raiule, grădină dulce,/ Nu mă-ndur a mă mai duce/ De șuierul apelor,/ De mirozna florilor,/ Aur, smernă și tămâie,/ Mila Domnului să fie,/ Cu dar și cu bucurie.”

Multe versuri ale colindelor amintesc despre **răscumpărarea păcatului original** de către Mântuitorul Iisus Hristos: „O, Hristoase, slavă ție!/ Că ne-ai scos de la robie/ Și ne-ai dat împărăție./ Și sfântul botez ce vine,/ Să vă fie întru mult bine.”

De remarcat că în anumite colinde **vorbește însuși Mântuitorul** despre propriile patimi și despre cei ce l-au dus la moarte: „...Jidovii m-au prins/ Și m-au răstignit/ Pe cruce de măr dulce/ Și mie-mi făcu/ Cunună de spini,/ Spini cu măracini,/ În cap mi-o puneă,/ Sângele-mi curgea,/ Iar pahar se strângea,/ Tot vin se făcea.”

Menționarea „mărului” nu este întâmplătoare. Mărul este pomul interzis în Rai strămoșilor noștri Adam și Eva, este pomul ce se pune pe mormânt la pomenirea de 40 de zile sau la slujba de dezgropare la 7 ani, dar este menționat ca fiind și pomul pe al cărui lemn a fost răstignit Mântuitorul.

Frecvent în colinde, pentru ca creștinii să nu mai păcătuiască, apare descrisă Judecata finală și răsplata ce o va primi fiecare pentru faptele sale: „Auziți aceste toate,/ Neamuri, noroade și gloate,/ Că lumea-n veac se sfârșește/ Și județul se gătește./ Tatăl pe Fiul va mâna/ Și lumea va judeca,/ Îngerii vor trâmbița,/ Morții din gropi se vor scula/ La județe se vor strânge,/ Păcătoșii cum vor plânge/ Văzând iadul cum îi strânge./ Tâlharilor li-s gătiți/ Viermii cei neadormiți/ Și – acelora ce nu lasă/ Pe săraci în a lor casă/ Acelora li-s gătit/ Frig mare și ger cumplit .../ Lesne ea merge la Rai/ Pe iastă lume să îți dai./ Dar la Rai e greu a merge/ De faci fărădelege.”

Apelativul „ia, sculați, sculați” ne arată că urarea se face la fereastră și se adresa gospodarului. Ulterior s-a trecut și la alți membri din familie: fata mare, flăcăul, nevasta, deci s-a ajuns la colinda de familie.

În fața „caselor minunate” șade „bunul jupân”, dar este invocată și „dalba soțioară” să întindă masa: „Peste masă/ Grâu revarsă,/ Peste grâu/ Ș-un alb colac/ Pe colac vatra cu vin/ Și galbenul de plin/ C-așa-i legea din bătrâni,/ Din bătrâni, din oameni buni.”

Trebuie să subliniem că, dintre toate popoarele care au colinde, **numai la români se menționează în textul colindei vechimea datinei** ca în versurile de mai sus sau în cele ce urmează care amintesc de corăbii ce brăzdează mările: „În ea se zărește/ Greci care sosesc,/ De cei ce s-au dus/ Marfă de-au adus,/ Fir și ibrișin/ Postav de cel bun.” sau „Mirelu tinerelu/ Pleacă să vâneze/ În pământul Turcului/ La fetele Grecului.”

Adunate, ascultate și înțelese în toată puritatea și ineditul lor, **colindele românilor se transfigurează într-o adevărată epopee națională** în care putem desluși originea, mersul prin vremuri și structura spiritualității noastre.

Trebuie să transformăm aceste creații populare ... așa cum afirmă Mircea Eliade, în „Documente”. „Ca să poată interesa pe omul modern, această moștenire tradițională, **orală** trebuie să fie înfățișată sub formă de **carte ...**, dar să nu le tipărim oricum, ci așa cum au fost ele create și păstrate de popor, cu elementele structurale: melodie și text literar pentru ca esteticul, istoricul, filosoficul și toate celelalte elemente de conținut să se afle atât în melodie cât și în textul literar. Să nu le despărțim, pentru că numai îngemănate își păstrează nealterat funcțiile multiple și valoarea artistică.”

Bibliografie

1. Mircea Eliade, *Aspecte ale mitului*.
2. Colinde, Editura Muzicală, 1980.
3. *Folclor din Moldova*, vol. I, II, 1969, E.P.L.
4. *Flori dalbe de măr (din poezia obiceirilor de iarnă)*, 1987, E.A.
5. *Literatura populară din Moldova*, Ed. Minerva, 1984.
6. *Poezia obiceirilor de iarnă*, Ed. Minerva, 1985.

Podoabe pentru un pom de Crăciun

Șt. Aug. Doinaș

un lanț de cruci din cimitire strămutate
clipici furat din nimbul sfinților din colivii
mici globulețe-n care vezi pe neașteptate
cum au murit cei care însă se cred vii
strănutul de sfârșit de an din praf de pușcă
pâine și apă mirt cu fluturi cap-de-mort
nici un răspuns la întrebările ce mușcă
și raza lunii ne-mai-toarsă-n nici un tort
colinzi stâlcite ce se vindecă-n cătuie
și grindinile neputinței din blestem
frați și surori! Aprindeți cetina verzuie –
noi altă ardere de sine-n veac n-avem.

NECULAI VLADIMIR

Pe podele de nuiiele,
 Țin copiii-n palme stele
 Și vor lumina cu ele
 Noaptea asta de Ajun
 Când apare Moș Crăciun
 Cu un sac mare-n spinare,
 Ce-o să le aducă oare?
 La copii doar bucurii,
 La mămici sănătate și răbdare,
 La tătici multe parale,
 Doar așa acești ștregari
 O să crească și ei mari,
 Să-i prindă seara în tindă
 S-asculțați a lor colindă.
 După datina străbună.
 Iar bunica din cerdac
 Să le dea: mere, nuci și un colac.
 Să le dea și câte-un franc.
 Măine-n ziua de Crăciun
 Să aveți sufletul bun,
 Să uitați de sărăcie
 Și de crunta dușmănie,
 Să vă adunați cu toți
 Cu copii și cu nepoți,
 Mai întâi să vă iertați,
 Iar apoi o să mâncați,
 Să mâncați câte puțin,
 Puteți bea și-un pic de vin
 Doar așa o să trăiți
 Restul vieții fericiți.
 Bunicuță din cerdac,
 Că v-am fost sau nu pe plac
 Nu plec fără un colac
 O bucată de slănină
 O bucată de cârnați,
 Că mai am acasă frați
 Mici și neajutorați
 Iar la anu de-om mai fi
 Vom veni și-om mulțămi,
 După cum ne-a fost lăsat,
 Cu un mândru colindat,
 Iar acu să fiu iertat
 C-am să merg din sat în sat,
 Să colind precum am spus,
 Măine s-a născut Iisus
 Hai cu toți să-i mulțumim,
 S-avem zile-nțelepciune,
 Să avem pe masă pâine,
 Copii mulți, cuminiți, frumoși
 Rămâneți gazde sănătoși.

Viața noastră

Majoritatea țărilor europene serbează Crăciunul și Anul Nou, dar fiecare în felul ei, cu tradiții specifice. Peste tot însă copiii sunt aceia pentru care minunile apar din cer, iar îngerii îi țin în brațe și îi veghează.

Crăciunul ne aduce bucurie și ne amintește de anii copilăriei, de emoția așteptării împodobirii bradului, de clipa la care visăm să-l întâlnim pe Moș Crăciun. Sigur vă gândiți cu drag la cadourile lui Moș Crăciun, la colinde, la mirosul de brad și la vâscul din pragul ușii.

Bradul de Crăciun

Bradul deține rolul cel mai important în perioada Crăciunului. Împodobirea acestuia este cel mai îndrăgit obicei de sărbători, de către copii și chiar de adulți, datorită simbolurilor care i se asociază: iubire, pentru că este împodobit de întreaga familie, bucurie și fericire, pentru că sub el sunt puse cadourile, magie pentru că se spune că Moș Crăciun nu vine în casele unde nu e brad, viață și sănătate, pentru că este mereu verde, chiar și când afară e zăpadă. Practic, bradul a devenit centrul sărbătorilor de iarnă! Șosete tricotate, crenguțe de brad și de vâsc, globulețe, fundițe, ghirlande colorate, oameni de zăpadă, steluțe și fulgi, toate fac parte din decorul de iarnă.

Steluța

Mulți brazi de Crăciun au o steluță sau un îngerăș în vârf. Se spune că stelele ne conduc spre locuri speciale. Ea a apărut deasupra Betleemului la nașterea pruncului. În multe culturi, stelele sunt semne ale norocului și ale realizării unor țeluri mărețe.

Coronița de Crăciun

Agățarea de ușa casei este un obicei originar din Europa, unde de Crăciun, porțile se decorau cu ramuri veșnic verzi, pentru a invita în casă spiritele pădurii. Există crezul că aceste spirite ar aduce sănătate și noroc. Oamenii încă își mai împodobesc casele cu coronițe de brad și laur, ca mod de a-și întâmpina prietenii și rudele. Forma circulară a coroniței simbolizează natura veșnică a dragostei.

Renii

Cine nu a auzit de simpatici reni care trag sania Moșului? Ei sunt nouă la număr și au nume amuzante: Dasher, Dancer, Donner, Vixen, Comet, Cupid, Prancer, Blitzen și Rudolf. Povestea cunoscută a renului cu nasul roșu, Rudolf, cel care luminează drumul pentru sania plină de daruri a lui Moș Crăciun, face ca aceste personaje să fie și mai simpatice. Și pentru că sunt animale specific zonelor reci, renii se potrivesc de minune în decorurile de iarnă și de sărbători. În plus, ei poartă clopoței care aduc veselie, anunțând celor care le aud clinchetul că au sosit cadourile.

Ciorăpeii de Crăciun

Obiceiul ciorapilor de Crăciun provine dintr-o legendă despre un nobil care și-a risipit averea, lăsându-și fetele fără zestre. Sfântul Nicolae a auzit despre această situație și a venit

pe ascuns la locuința fetelor. El a aruncat trei pungi cu monede de aur prin hornul casei, care au căzut în ciorapii fetelor, atârnați la uscat lângă șemineu. În secolul al XVIII-lea, copiii din Olanda își lăseau saboții lângă vatră, sperând că Sinterclass (Moș Crăciun) le va aduce daruri. Mai târziu, pantofii de lemn s-au transformat în șosete, iar Sinterclass a devenit, pentru englezi, Santa

Claus. Astăzi, multă lume încă folosește ciorăpelul de Crăciun, în care pune mici daruri pentru copii și cei dragi.

Vâscul

Se crede că vâscul a fost utilizat dintotdeauna pentru a sărbători sosirea iernii. Această plantă veșnic verde era folosită pentru decorarea locuinței, se crede că posedă puteri tămăduitoare, vindecând orice, de la infertilitatea femeilor până la otrăviri. Scandinavii vedeau vâscul ca pe o plantă a păcii și a armoniei, asociindu-l cu Frigga, zeița dragostei.

Obiceiul sărutului sub vâsc provine din credința că acest gest sub un lăstar al plantei aduce armonie și înțelegere și face ca să crească iubirea în cuplu.

Lumânările

Aprinderea lumânărilor în perioada Crăciunului este o tradiție veche ce reprezintă nașterea lui Iisus și reînnoirea vieții, puritate, speranță, găsirea drumului bun în viață. Se crede că Martin Luther, reformatorul protestant, a fost primul care a aprins lumânările din bradul de Crăciun.

Venind acasă într-o seară de decembrie întunecată, în apropierea Crăciunului, acesta a fost uimit de frumusețea luminilor care străluceau printre ramurile unui brăduț din fața casei sale. Luther a împodobit apoi bradul de Crăciun din casa sa cu lumânări.

Colindele

Colindele sunt o parte importantă a spiritului Crăciunului. Grupuri de copii, fete și băieți, merg din casă în casă să colinde toată ziua de Ajun. Se spune că e bine să primești colindători pentru că urarea lor aduce noroc, iar dacă nu primești colindul vei fi urmărit de ghinion. După ce colindătorii termină de cântat, gazda îi invită în casă și le oferă mere, nuci, dulciuri și colaci. Nucul simbolizează belșugul și longevitatea, iar merele semnifică bunăstare și bogăție.

La mulți ani !

PROF. MIHAIL MANCIU

Scrisoare pentru Moș Crăciun

Moș Crăciun se pregătește
Că-l așteaptă mulți copii
Și în prag de an sosește
Să le-aducă jucării.

Când cu glasuri cristaline
Domnului i-aduc prinos,
Moș Crăciun cu daruri vine
Că azi s-a născut Christos!

Moșu-noată prin ninsoare
Cum o face an de an
C-a primit înc-o scrisoare
De la un copil sărman:

„Moș Crăciune, Moș Crăciune,
Anu-acesta, de-ai să vii,
Fii bun și în sac îți pune
Cât mai multe jucării.

Știu că ai inimă bună
Și vii peste munți și văi
Iar în urma ta răsună
Salbele de zurgălăi.

Lasă-ți sania și renii
Și-ndrumat de-al lunii corn
Chiar acum, în toiul iernii,
Vino și la noi prin horn.

Vino să ascuți colinde
Că și noi știm să urăm
Și-adă și ceva merinde
Foamea să ne-astâmpărăm.

Noi, cei din orfelinate,
Care-am fost tare cumiști
Vrem bomboane, ciocolate
Că noi nu avem părinți.

N-avem casă părintească
Și suntem singuri sub cer
Și nici brad să strălucească
Dar cântăm toți: Leru-i ler!

Adu-ne și portocale,
Mere, pere și cu nuci
Ca, prin darurile tale,
Lacrimile să usuci.

Moș Crăciune, Moș Crăciune,
Vii din datini și din mit
Și mă bucur că-ți pot spune,
Printre lacrimi: *Bun venit!*”

Într-o lume așa nedreaptă
Bucurii prea multe nu-s
Și cu ochii mari așteaptă
Fiii Domnului Iisus.

Când cu glasuri cristaline
Domnului i-aduc prinos,
Moș Crăciun cu daruri vine
Că azi s-a născut Christos!

Scrisoarea pensionarului pentru Moș Crăciun

Îți scriu, Moșule Crăciune,
Ca să-ți fac o rugăciune
Poate știi, poate nu știi,
C-am și eu nepoți, copii
Și n-au multe bucurii.
Grei sunt anii, vremea-i rece
Sărăcim pe zi ce trece,
Vremurile sunt demente:
Nu avem medicamente
Și pe masă nu-s bucate,

Iarna grea la ușă bate,
N-avem bani pentru căldură
Și nici pentru urătură,
Nici cu ce aprinde focul,
N-a pierit însă norocul
Pentru noi C.A.R.P.-ul
Economisește leul
Și în noi speranța crește
Că de toți ea se-ngrijește
Iar în zi de sărbătoare
Ne acordă ajutoare.

Moșule, te rog fierbinte
Fă ca domnul Președinte
S-aibă multă sănătate
Că, prin el, avem de toate.

Cei de sus, de prin palate
Toți au gânduri necurate,
Vor pensii să taie iară
Însă vor da foc la țară.
Ne-om ruga pe la icoane
Că noi suntem milioane
Iar la anul își ling botul
Că-i vom pedepsi cu votul.

Eu atâta-ți mai pot spune:
Vino și cu vești mai bune,
Să ne trăiești, Moș Crăciune!

OANA ANDREI PAVĂL

Toronto, Canada

Rugă

Doamne,
Fă-mă sunet
de chitară
să mă aud
până în țară,
și din brad în brad,
din Timișoara
la Bârlad,
în ritm duios,
să urez
un Crăciun
luminos!

Zbor cu tine Doamne

Zbor cu Tine, Doamne
Prin pronia divină.
Puternic și lăuntric
Curge prin al meu sânge
A Ta sfântă lumină.
Lacrima-Ți virgină,
Sufletu-mi păcătos
Curăță de-a răului vină.
Amarul durerii
Păcatului ascuns
Cu mirul vindecării,
Iertându-mă, l-ai uns.

Zbor cu Tine, Doamne
Prin ceru-ți minunat,
Mă hrănesc cu harul
Din duhul Tău curat.
Beau lumina-Ți dulce,
Mă mântuiesc pe cruce.
De multă vreme
Îmi stă în fire
Să nu mă mai doară
Cuile înfipite în iubire,
Ce sfântă moștenire
Cu ziua de sabbat
Peste veacuri mie păcătosul
Dumnezeule mi-ai dat.

Zbor cu Tine, Doamne
Spre a sărbătorii cuminte
Din a îngerilor iubire
Strălucitoare
Printre sclipiri de stele sfinte.
Cu o fărâmă de rai
Mai învrednicit
Să înțeleg ce a rămas
De mii de ere
Pe acest frumos pământ,
Curat, etern, nepângărit.
Să-nvăț iubi umil
Flămându-l meu mormânt,
Săpat în piatră de cuvânt,
Fără să plâng
Când nu voi mai putea
Răspunde prezent chemării
Ce mă va tot striga,
Cotrobăind prin umbrele
Trecutului remember sunt.

Zbor cu Tine, Doamne
Din primăveri apuse
Spre-ntârziat toamne.
Numai trebuie să te caut

Orbește prin toate,
Ci doar prin curăție
Să te invoc în șoapte.
Cât mă mir preasfinte,
Totu-l ca la carte,
Între tine, iubire și mine
Nu a existat, nici nu există
Cuvântul departe.
Prezentul ne divide,
Posteritatea nu ne desparte.

Zbor cu Tine, Doamne
Plutind prin edenul imens,
Minte mi se ogindă
În taina divinului crez,
Zborul îmi este lin,
Linul sunt chiar eu,
Cu harul tău Iisuse,
Iubirea-mi săvârșesc,
Desăvârșind-o-n Dumnezeu!

Zbor cu Tine, Doamne,
Ce dintotdeauna-mi ești,
Ai fost și nimeni
Nu mi-l mai aproape,
Pentru mine
Ai înviat țărâna
Și-ai mântuit-o
Din nou să se îngroape.
Numai Tu ești totul,
Stăpân peste toate
Dumnezeule Tată,
Fiule, Sfântule Duh,
Universala supremă Trinitate,
Iubire din iubirea,
Iubirilor fără de moarte!

E sărbătoare

Universul e-n sfântă sărbătoare,
Divină sărbătoare-i pe-ntregul pământ.
Creștinii sunt în mare sărbătoare,
Luna și stelele în sărbătoare sunt.

E mare sărbătoare-n țara mea,
Sufletul meu e-n dulce sărbătoare.
Cerească sărbătoare e-n inima mea,
Iubirea e în sfântă sărbătoare!

Răsună în ceruri al îngerilor cânt,
Bolta-nstelată s-a primenit frumos,
Din Fecioara Maria și Duhul Sfânt,
Cu mare slavă s-a născut Iisus Hristos.

Venit-a Domnul să ne împărătească,
Miluindu-ne cu al mântuirii dar,
A murit pentru învierea noastră
Și a-nviat lăsându-ne al crucii har.

Întregul paradis e-n sărbătoare,
Iubirea pe pământ ne-ai dăruit,
Tu, Iisuse, Dumnezeul nostru mare,
Credință-n lacrimile noastre ai sădit.

Iar dincolo de celelalte toate,
Învățându-ne iubind, mereu a fi,
Vieții a-i da speranță după moarte
Coborâta-i pentru a ne mântui.

Sălășluind iubirea în nemoarte,
Îngerii și sfinții ai adus pe pământ,
În Tine, toți să fim soră și frate,
Pe Dumnezeu slăvind-u-L, Rugă-i înălțând.

Iisuse drag ce te-ai înălțat la cer,
Cel ce toate știi, Cel ce toate ești
În genunchi te rog nu mă lăsa să pier.
Vino, Împărate să mă mântuiești!

ȘTEFAN DURLAI

În seara de an nou!

Și curge pe-n seraf, din ceruri praf de stele!
Și-l cerne prin văzduhul dalb imaculat,
Poleind câmpia, dealul și pădurea,
Dând zvon de sărbătoare, în anul ce-am intrat.

La geamuri luminate, făclii multicolore,
Primesc sfinte colinde, în zvon de clopoței.
Se luptă prin troiene temerarii urători,
Și cei înalți ca brazii și cei mai mărunței.

Cu toții duc în lume, vestita înnoire,
Când cerul se deschide și-n har Dumnezeiesc,
Pășim în noul an, cu pace și iubire,
Cinstind prin datini și tradiții, cultul strămoșesc.

Colinde, Colinde

Mihai Eminescu

Colinde, colinde!
E vremea colindelor,
Căci gheața se întinde
Asemeni oglinzilor
Și tremură brazii
Mișcând rămurelele,
Căci noaptea de azi-i
Când scânteie stelele.

Se bucur' copiii,
Copiii și fetele,
De dragul Mariei
Își piaptână pletele,
De dragul Mariei
Ș-a Mântuitorului
Lucește pe ceruri
O stea călătorului.

Colindă

Octavian Goga

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
La casa de om sărac
S-a gătat făina-n sac
Și n-avem să-ți dăm colac...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Pe toate răzoarele,
Pe toate ogoarele
Ne-am trudit picioarele...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Toate săptămânile
Ne-am ostenit mânilor
Și-am adunat grânele...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Slujim slujba satului,
Țarina bogatului,
Pajura-mpăratului...
Moș Crăciun!

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Pe toate cărările
Îți cântăm cântările,
Ardem lumânările...
Moș Crăciun!

Viața noastră

Crăciunul în tabără

~ fragmente ~

George Coșbuc

[...]
E freamăt în zare: e tunul,
Ori cântec de clopot în sat?
Crăciunul e astăzi Crăciunul.
Flăcări țin capul plecat,
Și plânge-necat câte unul...

Ard vesele flăcări pe vatră;
Și-ai casei, la masă, gătiți,
Vin oaspeți, și cânele latră;
Le ies înainte grăbiți
Ai casei pe pragul de piatră.

Iar pâinea pe masă, vecină,
Pe neted-întinsul ștergar,
Cu vinul din oala cea plină;
Și însuși bunicul, cel rar
La vorbe, azi râde și-nchină.

Cu cârpa la spate legată
Nevasta se-nvârte, având
Spre toți câte-o vorbă-mbunată
Și, locuri pe laviți făcând,
E suflet și inimă toată.

.....

Rugă pentru Moș Crăciun

Toni Hulubei Macovei

Moș Crăciune, Moș Crăciune,
eu te rog,
cu plecăciune,
când veni-vei la copii,
lasă și la mine-n prag
o scrisoare
de la mama,
de la tata,
c-o aștept cu-atâta drag!
Știu din candelă
și lumânare,
după zbuciumul
de-o viață,
că acum
se odihnesc.
Moș Crăciune, Moș Crăciune,
dacă ai adresa lor,
spune-le că eu sunt bine,
dar că-mi este tare dor!

Rânduri pentru

Moș Crăciun

Ion Minulescu

Iartă-mă că te salut numai din ușă...
Te-aș pofti și-n casă,
Dar mi-e teamă
Că-mi aduci aceeași veșnică păpușă
Și-același vechi refren de panoramă!...

Iartă-mă că-ți spun ce cuget, Moș Crăciun...
Dar eu – zău – nu văd de ce mai vii!...
Ce folos că ești bătrân
Și ai suflet bun,
Dacă-n tolă n-ai decât minciuni pentru copii!...

Nu-ți mai pierde timpul cu povești
Pentru cei ce nu mai cred în ele...
Omul cu păpuși de porțelan
Și acadele...

Dar eu nu mai sunt copilul de-altădată,
Să mă-ncânți numai de chipuri ce se șterg –
Mie-mi trebuie-o femeie adevărată,
Nu femeii-păpuși de Nürenberg!...

Iată!
Asta este tot ce-am vrut să-ți spun...
Și ți-am spus, să știi și tu ce-aș vrea!...
Ține minte,
Ține minte, Moș Crăciun...
Și la anul, dacă vii din nou, să-mi vii cu Ea!...

Selecție de

PROF. SERGHEI COLOȘENCO

POEZIA OBICEIURILOR DE IARNĂ CRĂCIUNUL ȘI ANUL NOU

PROF. MIHAI LUCA

Omenirea traversează în prezent o perioadă dramatică, tragică și cu evenimente imprevizibile, cu urmări nefaste în toate punctele cardinale ale Terrei.

S-au zdruncinat din temelii preceptele morale sănătoase, nobile care au dăinuit secole de-a rândul.

Mimarea, imitația, superficialitatea s-au urcat pe un podium dominant și demolator al obiceiurilor, al tradițiilor, al tuturor tradițiilor sănătoase, moștenite de fiecare colectivitate umană din timpuri foarte îndepărtate până astăzi.

O soartă îngrijorătoare o au și obiceiurile strămoșești de la noi și, în primul rând, primejdiile în care se află zestrea pe care ne-au lăsat-o străbunii.

Să ne aplecăm asupra moștenirii inestimabile lăuate de cărturarii înaintași cu un ardent sentiment patriotic. Să le reevaluăm! Să le prețuim, să le aducem în mintea și sufletul copiilor!

Unde sunt abecedarele, manualele școlare care aveau antologia adevărate bijuterii nestemate de poezie consacrată sărbătorilor de iarnă, Sfânta naștere a Mântuitorului, Anul Nou?!

Îmi stăruie în memorie și astăzi spectacolul cu „Irozii” din aula Colegiului Codreanu din ultima decadă a lunii decembrie a anului 1947, când eram elev în clasa I și intram în vacanța de iarnă.

Să fim recunoscători pentru strădania înaintașilor de a ne fi lăsat o moștenire foarte bogată de literatură populară consacrată sărbătorilor de la răscrucea anilor.

Anul acesta sunt 130 de ani de când a apărut al doilea monument național de cultură tradițională, după „Poeziile Populare ale Românilor”, culegere de folclor realizată magistral de Vasile Alecsandri între 1852-1853 și anume „Poezii Populare Române”, datorate excelentului iubitor și specialist în studierea și valorificarea folclorului românesc, G. Dem. Teodorescu în viața scurtă (1849-1900), „Promotorul

unor criterii științifice de culegere și interpretare a folclorului” (DEI, Editura Cortici, 1999).

Din volumul I al prețioasei culegeri în care sunt „consemnate obiceiurile din ciclul vieții de nuntă și înmormântare, colinde și dansuri populare”, selectăm câteva colinde, un plugușor și o sorcovă.

Anul acesta, la 20 august, s-au împlinit 115 ani de la stingerea din viață a marelui folclorist G. Dem. Teodorescu pe care l-a cunoscut ca student și Mihai Eminescu.

Din partea I a culegerii **STRIGĂTE, RECITĂRI, CÎNTECE, DATINE EXECUTATE DE COPII, TINERI ȘI ADOLESCENȚI**, am selectat din capitolele respective, poeziile pe care le reproducem mai jos în ordinea succesivă a sărbătorilor

Noaptea de 23 spre 24 decembrie a fiecărui an

MOȘ – AJUNUL

Variantă II

Bună dimineața

La Moș-Ajun,

Bună dimineața

La Moș-Crăciun.

Ne dați,

Ne dați

Ori nu ne dați ?

Ne dați,

Ne dați

Ori nu ne dați?

Din poezia **COLINDELOR B. TRADIȚIONALE ȘI VÎNĂTOREȘTI; C. DOMESTICE** cu numeroase titluri: „Colind de flăcăi”, „Colind de om însurat”, de familie, foarte multe de fete și mai ales de **fată mare și altele**.

COLIND DE FATĂ MARE

(Scris, în august 1877, la comuna Atîrnați, de domnul Dem. Constantinescu Teodor, după un bătrân colindător. O variantă, găsită în Dobrogea a fost inserată de domnul Teodor T. Burada la

pag.56-61 a colecțiunei domniei sale).

Ler-oi Doamne,
Cest domn bun, jupîn (cutare)
El își are o fată mare,
Fată mare pe (cutare)
Și-mi-o cere-un portar mare;
Dar mi-i cere zestre, cere,
Cam un plug
Cu vineți boi,
Cu cornici,
Cu pogonici;
Și-i mai cere zestre, cere,
Cere-i mii de miorele
Ș-alte sute
De cornute,
Ș-alte zeci
Tot de berbeci
D-astea cînd își auzeau,
Stau părinții-nfiorați,
Frățiorii întristați;
Dar (cutare), ochi albaștri
Ea din gură le grăia
Și frumos că le zicea:
– Ce stați,
Frați,
De vă-ntristați
Și părinți
Vă-nfiorați?
Puțintel mai așteptați
Pîn-or veni joile,
Joile
Cu horile,
C-o intra în chilioară
Pune-oi față la nălbeală,
Buze moi la rumeneală,
Gene negre la cerneală;
Lua-voi ie
Dintr-o mie
Șibrîu lat
Din Țarigrad,
Cotul cinci galbeni luat,
Și ciumberi
De la berberi.
Călțuni lați
De la Tohați,
Și la horă merge-voi,
Și la horă prinde-m-oi
În fața boiarului,
În fața portarului;

Cînd portarul mi-o vedea
 Fața albă, rumeoară.
 Frînge-o plug
 Și vineți voi,
 Cu cornici,
 Cu pogonici;
 Cînd portarul mi-o vedea
 Geni, sprîncene-ncondeiate,
 Frînge-o mii de miorele;
 Cînd portarul mi-o vedea
 Cest stat
 Nalt
 Așa-mbrăcat,
 Fringe-o sute
 De cornute
 Și-încă zece
 De berbec;
 Numai voi, frați,
 Ia să-mi dați
 Din grajd pe murgul ăl bun
 Să meargă cal lîngă care,
 Să-mi fac fală fraților
 Și cinste părinților,
 Iar (cutare) cea frumoasă,
 Ea să-mi fie sănătoasă
 Și cu frați,
 Și cu părinți,
 Și cu toții d-a-mpreună.

Din suita de texte ale plugușorului:

URARE CU PLUGUL¹

(Variantă publicată de d-l V.Alecsandri
 în colecțiunea d-sale de „Poezii populare
 ale românilor”, București,
 1866 [p.102-104].)

Aho,aho!
 Plugul badei cu 12 boi,
 Boi bourei,
 În coadă cu dălbei
 În frunte țintați,
 În coarne-neferăți;
 Pe pânțele bălăi,
 Pe spate plăvani,
 Ficeare de câte cinci ani.
 Mînați, măi!
 – Hăi, hăi!
 Badea c-un plug
 Bine-mpănat
 Și tot cu fer ferecat,
 Tras de boi bourei,
 Voinicei ca niște zmei,
 S-a apucat
 De arat
 Zi de vară
 Pîn-în seara.
 Mînați, măi!

– Hăi, hăi!
 La lună,
 La săptămână,
 S-a dus badea să vadă
 Grîul de-i răsărit,
 Dar era de secerat.
 Badea l-a secerat,
 În girezi l-a adunat
 Apoi l-a treierat
 Cu roibul,
 Cu murgul,
 Cu negrul,
 Cu surul,
 Și multe care-a încărcat
 Și la moara din vale-a plecat.
 Mînați, măi!
 – Hăi, hăi!
 Dar hoța de moară,
 Ce păștea brîndușe
 Pe costișe,
 Dac-a văzut așa povară mare,
 Puse coada pe spinare
 Și fugi spre lunca mare;
 Iar morarul, meșter bun,
 Alerga ca un nebun
 Și striga, mereu striga:
 „Na,morișcă,na, na, na!”
 Moara tot hodorogea
 Și prin apă tot fugea.
 Mînați, măi!
 – Hăi, hăi!
 Iar lelea morăriță,
 Bună meșteriță,
 Suflecând mîneci și cătrîntă
 Luă un cojoc mișos
 Și mi-l îmbracă pe dos.
 Cu tărîțe,
 Cu cojițe,
 Prinse moara de costișe
 Ș-o apucă de călcîi
 Ș-o puse pe căpătîi:
 Lovi c-un ciocan în șele
 De o dete pe măsele.
 Atunci moara s-a pornit,
 Roțile și le-a-nvîrtit
 Și pe loc a măcinat
 Tot grîul cel secerat.
 – Hăi, hăi!
 S-a sculat apoi nevasta
 Bădicăi
 Și s-a dus în cămară,
 A scos o sită de sfară
 Și-i păru că e prea rară.
 Ea s-a dus iar în cămară
 Și a scos o sită deasă
 Tot cu firuri de mătăsă.
 Mînați, măi!
 – Hăi, hăi!

Frământat-a s-a dospit,
 Și cuptorul l-a împlut,
 Și colacii au crescut.
 Apoi lelea, c-o lopată,
 Tras-a unul mare-n vatră,
 Un colac rotund, frumos,
 Alb ca fața lui Cristos,
 Și mi l-a rupt drept în două
 Ca să ni-l deie tot nouă...,
 Mînați, măi!
 – Hăi,hăi!
 De urat, am mai ura,
 Dar ne temem c-o-nsera
 Și-s căările-ncurcate
 Și casele depărtate.
 Aho! Aho!
 Plugul badei cu 12 boi,
 Iată-ne sosiți la noi!

(Apoi mai adaugă și următoarele
 versuri:)

Noi din suflet vă dorim
 Acum și până murim:
 Cîte paie sus pe casă
 Atîția galbeni pe masă,
 Cîți carbuni în cel cuptor
 Atîția mîndri gonitori,
 Cîte fire în manta
 Atâtea vaci a făta.

Am citat creațiile literare consacrate
 sărbătorilor de iarnă în ordinea cronolo-
 gică a acestora.

Notă:

1. "În agiunul Sfântului Vasile, copii
 și flăcăii pleacă pe la casele oamenilor ca
 să facă urări de Anul Nou: ei se numesc
 atunci colăieri ce merg cu colinda prin
 sat. Iată una din acele urări numite
 PLUGUL ce obicinuit se zice în agiunul
 Sfântului Vasile, împreunând cuvintele
 cu sunet de telincă și cu ciocniri de fere
 de plug."

Plugușorul sau uretul, cunoaște cea mai mare răspândire în Moldova, de unde s-a transmis și în celelalte zone ca urmare a popularizării sale de către Vasile Alecsandri în volumul său intitulat „Poezii populare ale românilor”. Mediatizarea aceasta, oarecum excesivă, prin școli, prin cămine culturale, a iscat ideea că urătura tradițională, povestea pâinii, este o specie folclorică neînsemnată, cântată doar de către copii în Ajunul Anului Nou. Realitatea este însă alta.

Plugușorul este una dintre cele mai vechi creații populare, contemporan la originile sale cu cele mai îndepărtate începuturi ale agriculturii. Ne-am pus atunci întrebarea de ce nu se povestește în plugușor despre porumb și mămăligă, care sunt primordiale pentru țărănul român? Asta înseamnă că plugușorul a apărut înaintea porumbului.

Substratul său magic este evident, practic plugușorul este un descântec pentru obținerea unei recolte bogate la fel cum în timpurile străvechi vânătorii simulau uciderea unui animal și își doreau să se întâmple întocmai atunci când mergeau la vânătoare. Gesturile ceremonioase ale țărănului când ieșea prima dată la arat, au corespondent în ritualurile îndeplinite de regii antici din Orientul Mijlociu.

„Jupânul gazdă, ochi albaștri o
spălat

La icoane s-o-nchinat
Și-n grajd o alergat
Ș-o ales un cal cu nume de Graur
Cu șaua de aur
Cu scările de mărgărit
Cu trunchiul pân` la pământ”.

„Povestea pâinii” este textul fundamental și cel mai bogat în semnificații, care ilustrează evident substratul magic și de rit de fertilitate, caracterul de descântec al plugușorului. Textul prezintă gradual, cronologic, valențele magice de influențare a fertilității, la această trudă participă deopotrivă bărbați, femei, tineri dar și bătrâni.

„Și s-o dus la arat
La măruț rotat
Unde-i bine de arat
Ș-o arat:
Lunili – grădinili
Marțile – fânețile
Miercurile- cercurile
Joile - văile
Vinerile- drumurile
Iar sâmbătă
O tras plugul la păreți
Și boii la iarbă verdi
Și flăcăii-n sat la fete.”

Observăm relația bărbat-femeie bazată pe comunicare, pe înțelegere, contrar credinței că țărănul român își bate nevasta, aici observăm că bărbatul, istovit de muncile pământului cere sfatul soției, sfat care vine oarecum imperativ:

„Măi nevasta, fa femeie
Grâul nostru ar să cheie

Nici în samă nu băga
Să faci cum te-oi învăța
Să mergi la târg la Puiești
Și acolo ai să găsești
Și-ai să iei săcerele
Cu mănunchi de floricele
Cu dinții de viorele
Să seceri cu ele și fete tinerele
Și flăcăii printri ele”.

La munca asta atât de complicată, la drumul acesta greu de la arat la colac, nu putea lipsi „baba” – simbol al vredniciei, al experienței, dar și al vrăjitoriei care uneori „lega” cununiile flăcăilor sau fetelor:

„Dar săcera și-o babă cârnă
Cu fusta di lânî
Cu fusta crăpată
Într-o parti cam lăsată
Când trage
Polog făce
Când o închis dintr-un ochi
O umplut valea di snochi
Când o închis din amândoi
O umplut valea di clăi”.

sau

„Și-a strâns fine și vecine
Și vreo trei babe bătrâne
Care știu rându la pâine”.

ori

„Di urat v-aș mai ura
Da ni temim c-om însera
Că tre să trecim o apă curgătoare
Undi stă o babă fermecătoare
Și ni temim că ne-a fermeca
Și câinii ne-a mânca”.

De asemenea, țărănul își dorea să facă o recoltă atât de bună încât să se sperie și moara, iar morarul trebuia să fie unul foarte priceput ca să iasă făina „aur și mărgăritar” :

„Iară hoța cea de moară
Când văzu atâtea cară
Încărcate cu povară
Puse coada pe spinare
Și plecă la lunca mari
Lunca mari, frunză n-ari
Lunca mică, frunza-i chică
Bat băieții-ntr-o beșică
Iar morarul meșter mari
Halal de mama cui îl ari
Amăgi moara-n porțiță
Cu trii grăunți roșioari
De când foamitea cea mari
Și o tras-o de lăptoc
Și-o pus-o în vad la loc
Și i-o tras un ciocan în săli
Crâșca moara din măsăli”.

La fel și plugul, nu trebuia reparat decât de un meșter mare:

„Și plugul n-avea cine-l repara
Decât feciorul căldărarului
Din fundul iadului
Cu ochii beliți
Cu dinții rânjiți
Cu țăarii plesniți
Când te uitai la dânsul
Ti bufnea râsul
Cu ciocanul ciocănea,
Și cu barda bărdăia
Plugul pe brazdă-l pornea”.

Muncile agricole au dus la prosperitatea unor familii și implicit a satelor. Acest lucru a dus către o competiție care-i determina pe unii

să fie zgârciți pentru a aduna și ei cât mai mult ca să fie văzuți ca niște adevărați gospodari. Zgârcenia nu este un atribut specific țăranului român care este ospitalier și ți-ar da și cămașa de pe el. De aceea, geniul țăranului român a știut să ironizeze acest defect:

*„De urat v-aș mai ura
Dar nu suntem de ici-colea
Suntem de la Huca-Cuca
Unde-i mămăliga cât nuca
Și-o păzesc 12 cu măciuca
M-am întins să ieu o îmbucătură
Și ni-o dat cu-o dischicătură
Di ni-o sărit dinții din gură
Și-o venit și-un bie gândac
I-o dat cu măciuca-n cap”.*

Atmosfera aceasta arhaică punctată cu acele elemente semnificative: aratul se face cu boii, treieratul cu caii, se macină la moara cu apă, se seacă cu secera și se fac poloage și clăi, este întreținută și de rima arhaică, specifică acestor creații:

*„Pisti noapți ci să vez?
Dă Dumnezău un îngheț
Di țapa scroafa-n coteț”.*

Sau

*„Și m-am dus la nevastă
Și-am pus coatili pi masă”.*

Exprimarea aceasta simplă și monorima sunt elementele care au condus la memorarea cu ușurință a plugușorului și a transiterii sale din generație în generație. De aceea, cred că este important să mediatizăm această creație pentru a ne păstra identitatea națională, patriotismul și fala de a fi român care riscă să devină subiecte tabu în societatea noastră tentată să copieze tot felul de sărbători din exterior de dragul de-a fi „cool”.

Viața noastră

FOLCLORUL MUZICAL AL OBICEIURILOR DE IARNĂ

Prin **folclor** înțelegem totalitatea operelor de artă create de popor, într-un anumit spațiu geografic. Termenul provine din îmbinarea a două cuvinte de origine engleză: **FOLK** = popor și **LORE** = înțelepciune, știință. Cu alte cuvinte, folclorul este arta provenită din înțelepciunea poporului.

Prin **folclor** poporul român și-a slăvit eroii, **prin balade** durerea și revolta, **prin doine** a biciuit trăsăturile morale negative, **prin strigături** și-a exprimat dragostea și bucuria.

În expunerea de față mă voi referi la folclorul obiceiurilor de iarnă și, în special, la obiceiul colindatului, cu specificația că, datorită evoluției societății în plan folcloric, astăzi acest obicei este pe cale de dispariție. Deci mă voi referi la „ce a fost”.

Colindele își au originea în lupta omului cu natura, cunoașterea și influențarea ei în scopul asigurării fertilității pământului, bunăstării familiei și fericirii individuale.

COLINDATUL a fost la început un obicei de felicitare și de întâmpinare a Anului Nou, mai târziu și a Crăciunului. Anul Nou – datină străveche, atestată la toate popoarele lumii din antichitate până în zilele noastre era sărbătorit inițial între cele două anotimpuri – iarna și vara. Sărbătoarea avea un caracter agricol, constând în ofrande de produse agricole și animale închinare zeităților protectoare.

Anul nou era cea mai mare sărbătoare, cu durata cea mai întinsă.

Mai târziu biserica creștină, în lupta pentru înlocuirea vechilor credințe și obiceiuri cu cele noi, a instituit **CRĂCIUNUL** tocmai în zilele când se sărbătorea și **ANUL NOU**, acestea celebrându-se împreună până prin secolele XVI-XVII, când **ANUL NOU** a fost fixat la **1 IANUARIE** iar **CRĂCIUNUL** la **25 DECEMBRIE**.

Urmarea a fost că unele practici (obiceiuri) s-au sărbătorit numai de Crăciun sau numai de Anul Nou.

Formele colindatului se pot încadra în 3 categorii mari: colindatul celor mici, colindatul cu mască și colindatul propriu-zis al cetelor de flăcăi (și mături pe alocuri).

1. **COLINDATUL CELOR MICI** cuprindea:

▶ **PIȚĂRĂII** - întâlnit în vestul țării,

numit în Oltenia și Muntenia „**cu Moș Ajunul**”.

Aceasta este forma de colindat a preșcolarilor de Ajun prin care se urează rod bogat în grâu și animale. Are deci, un caracter agricol încheindu-se cu solicitarea darurilor (colaci, nuci, mere). Azi se dau numai bani.

▶ **SORCOVA** este urarea celor mici de ANUL NOU, practică în sudul Carpaților, conține urări de sănătate.

2. Cea mai răspândită formă a colindului cu masca este **CAPRA**, cu denumiri felurite după înfățișarea măștii, purtată de un flăcău: **ȚURCA**, **TURCA** sau **BREZOIAIA**. Obiceiul constă în cântarea unei colinde „de **TURCĂ**”, apoi în jocul spectaculos al caprei practicat pentru prosperitatea vegetației.

▶ **URSUL** - întâlnit numai în Moldova își are denumirea după masca respectivă - colindatul constă numai din dansul cu masca, purtătorul ei imitând mormăitul ursului, însoțit de toabă.

3. **Colindatul propriu-zis** este practicat de cete de flăcăi și prin extensie de mături și chiar de fete. La început a avut un substrat agrar, a cărui sens aproape s-a pierdut, fiind înlocuit de o tematică foarte variată, legată de starea celor feliciți: copil mic, flăcău, fată (cele mai multe), tineri logodiți, tineri căsătoriți, nevastă, văduvă, mături și bătrâni; apoi o tematică după unele profesii și funcții ca: cioban, vânător, pescar, fierar, primar, preot, (astăzi putem spune și parlamentar) etc.

Repertoriul muzical al colindelor este organizat în ansambluri ample, format din piese variate ca dimensiuni, trăsătura sa specifică fiind desfășurarea scenică, timp de mai multe zile în locuri diferite: pe drum, în curtea casei sau chiar în casă.

Așa cum am arătat la început aceste forme ale obiceiurilor de iarnă astăzi sunt pe cale de dispariție, fiind înlocuite de unele noi importate, care nu au nicio legătură cu tradiția poporului român ca: **VALENTINE'S DAY** sau **HALLOWEEN**.

Deci: gustul contează, nu tradiția românească.

LA MULȚI ANI CU OCAZIA SĂRBĂTORILE
DE IARNĂ!
VĂ UREAZĂ

PROF. NECULAI GHEȚĂU

Sertarul cu tradiții

Masca la români, o estetica a urâtului

DAN HORGAN

Masca în arealul țării noastre se găsește aici din timpuri imemorabile. Ba chiar am putea afirma că se află aici la ea acasă. Există, în cultura populară, ramuri secundare ce includ și jocurile cu măști. Reminiscențele mitologice în literatura populară română și relictul megalitic în arta populară română pun în valoare străvechi forme de cult la antecesorii poporului român, la daci și la daco-romani, din care s-au păstrat până în vremea noastră, vagi elemente. O contribuție indirectă la lămurirea acestei teme au adus-o arheologii-speologi și paleo-etnografi, în studiile lor asupra urmelor de viață ale omului primitiv.

Omul primitiv a dus în general o viață chinuită, plină de greutate, lipsuri, de spaimă și neliniște. A fost dominată de arealul în care-și desfășura viața în care la tot pasul mișunau făpturi dușmănoase cu care se intersecta, care îl sileau la luptă, pe care trebuia să le înfrângă pentru a supraviețui. Acomodarea lui lentă sau în salturi s-a făcut pe măsură ce a început să cunoască acest mediu de cele mai multe ori ostil. În perioada lui de descoperire și cunoaștere, atenția lui s-a îndreptat concomitent asupra dezlănțuirii naturii și a ferocității animalelor sălbatice cu care împărțea teritoriul. Rămânea totuși acel ceva care încă nu satisfăcea pe deplin capacitatea lui de comprehensiune: era ceea ce nu cunoștea decât foarte vag, sub stigmatul foamei și al frigului, ceea ce era pentru el neînțeles, fascinant, socotit a fi misterios, supraomenesc. Împotriva acestor temeri externe, proiectate în plan psihic, la proporții fabuloase, a început să lupte cu mijlocele materiale și spirituale pe care le socotea pe atunci eficace.

Cel mai simplu mijloc material de luptă descoperit în adâncă perioadă primitivă, a fost camuflarea în fața inamicului, real sau fictiv, oriunde și oricum, doar

numai pentru a depăși clipele de incertitudine și spaimă. Camuflarea efectuându-se în funcție de condițiile materiale sau spirituale deosebite ale comunității sociale reduse, gentile și gentilico-tri-

bale. Bineînțeles cel mai simplu procedeu de camuflare a fost acela al retragerii strategice din câmpul senzorial al inamicului, într-un loc socotit ascuns, spre a nu fi astfel văzut, mirosit, auzit, și deci găsit. Printre procedeele mai evolute de camuflare la cules, vânătoare, în luptă cu semenii sau într-o ocazie provocată de o teamă justificată sau nejustificată a fost acoperirea integrală a corpului cu ceea ce avea la îndemână. Paralel cu camuflarea apare invariabil și deghizarea, care nu este altceva decât schimbarea aspectelor fizice ale unei făpturi (talie, fizionomie și veșmintele) și a comportamentului (voce, alură, mimică) pentru a crea astfel o aparență înșelătoare, iluzia unei alte făpturi umane sau animale. Deghizarea s-a efectuat mai ales prin

procedee fizice precum schimbarea volumului corporal, a dinamicii mersului, a dominantei cromatice, căpătând de la un caz la altul aspecte, funcțiuni și denumiri diferite. Pentru a se deghiza, omul a inventat un instrument magic special, și complex în structura lui morfologică, cu care a colportat simbolurile concepției lui incipiente despre viață și lume: **masca-costum**. După mediul în care trebuiau să opereze cu acest instrument magic special, măștile-costume au căpătat aspecte fitomorfe, zoomorfe și antropomorfe. Astfel că utilizarea fiecărui procedeu de schimbare a înfățișării fizice și a comportamentului ritual au urmărit întâi un scop practic bine conceput, care cu timpul s-a transformat într-un scop abstract, pe cale de a fi tot mai schematizat. Trecerea de la forma concretă la forma abstractă a măștii-costum constituie un proces de creație care se desăvârșește abia în orânduirile superioare comunei primitive.

Astfel s-au descoperit gravuri și picturi rupestre deosebit de importante pentru determinarea gradului și formei de religiozitate primitivă. Cercetarea comparativ-istorică a acestor gravuri și picturi rupestre, la popoarele vechi europene și extra-europene, atestă purtarea măștilor-costume în comuna primitivă, în paleolitic, în unele rituri de cules, vânătoare, înmormântare, naștere, fecunditate animală și fertilitatea solului. Caracterele rituale ale acestor măști-costume primitive dispar în succedaneile lor din perioadele istorice următoare. Din perioada feudală începe să se dezvolte tot mai mult structura lor artistică, care în perioada burgheză devine caracteristică, iar în perioada socialistă dominantă.

Printre nenumărate figurine și reliefuri, simple sau votive, descoperite pe teritoriul României, pentru neolitic se

gădesc câteva piese ce par a reda măști de cap sau de față. În milenii IV-III î.e.n. întâlnim contextul culturii Vinča (din Banat și Oltenia). Triburile neolitice care au creat această cultură au făurit pentru nevoile lor religioase figurine rituale cu fața mascată și parțial pictată înainte de ardere, care redau structura feței din scoarță de copac, figura aplatizată și în triunghi. Amintim în această privință pentru „cultura Vădastra” din Oltenia, „forma de vas cu corpul sferic și gâtul cilindric pe care este prezentată o mască umană, întocmai ca la Troia”.

Despre mască putem vorbi de o estetică a urâtului, un urât al spiritului și totodată de o sinceritate și o demnitate debordantă a protagoniștilor din ritualurile cu măști. Acele măști ce pot fi regăsite în zona Moldovei, măști de un grotesc livresc măști special deformate formând un tandem cu interpretul. Un tandem de frumusețe și hidoșenie, de puritate și schimonoseală. Se poate spune astfel că orice virtute înfrumusețează și că orice viciu urăștește. Astfel s-a purces la migrarea personalității personajului și ascunderea hidoșeniei interioare spre o mască pentru față, astfel dând naștere unui bogat și inepuizabil joc de figuri amintind de toate și totodată de nimic.

Masca pe teritoriul țării noastre dăinuie de zeci de mii de ani. Ca dovadă, în situl arheologic de la Bunești - Averești de pe Dealul Bobului din județul Vaslui s-au găsit 4 măști antropomorfe din sticlă colorată ce datează din timpul dacilor. Măștile de pe teritoriul țării noastre sunt confecționate din diferite materiale de la ceramică, lemn, scoarță de copac și stuf la piei de animale și țesături mai grosolane făcute în casă.

După moarte nu se punea mare preț pe trupul supus descompunerii ci doar pe sufletul lui, astfel încât după moarte răposatului i se puneau o mască funerară frumos ornamentată pe față, fiind îngropat cu ea pentru a nu se înfățișa zeilor cu fața lui muritoare și astfel la o eventuală înviere să-și găsească corpul și implicit fața nealterată. Dar totodată tradiția ne duce la statul dac. Astfel că cel ce trăgea să moară era așezat pe pământ, lângă vatră, pe paie, fără pernă, în credința că așa va suporta mai ușor moartea. Decedatul era îmbrăcat numai în cămașa mascoidă, confecționată în casă dintr-o singură bucată, fără

cusături, de către rudele apropiate sau chiar de către decedat în timpul vieții. Costumul cămașei-mascoidă se completa prin așezarea pe chipul mortului dar și pe chipul celorlalți participanți, în cele trei zile de priveghi, a unor măști.

Unul dintre motivele principale și totodată cel mai întemeiat era pus pe seama spiritelor rele. Spiritele rele care veneau să ridice sufletul decedatului se spune că nu aveau voie să se atingă de cei vii dar toți purtând măști nu puteau

ști cine era decedatul dintre cei prezenți și nu aveau nicio putere.

Astfel de măști mai erau folosite în trecut la priveghiul mortului, a căruia moarte a fost una naturală. Apariția mascaților la priveghiul de înmormântare se înscrie în același ritual de renovare a timpului trecut, a vieții de om trăite. O prezentare succintă a unui astfel de ritual ce se mai petrece încă în Moldova la un priveghi voi realiza în rândurile următoare. Apărând la poarta larg deschisă, din bezna nopții fără de lună, un grup de tineri, sub anonimatul unor măști grotesti, pătrund în curte, cu oarecare gălăgie tulburând priveghiul. Toți purtând măști reprezentând figuri omenești, hidoase, diforme, toate confecționate manual în lumea satului din lemn, din scoarță de copac, din piei de animale, din țesături, cu dinți din boabe vegetale de culoare albă sau galbenă și păr din lână sau fuioare de câlți. Interesant este faptul că măștile nu sunt terne, androgine ci din contră sunt de bărbați sau de femei în funcție de cel decedat și care în joc se numeau simplu „uncheși”. Îmbrăcămintea multora era improvizată din bucăți de piele de animale sau țesături colorate strident, unii având doar niște centuri de frunze în jurul șoldurilor. O muzică stridentă de clarinet și tobă

însoțea aceasta furtunoasă apariție. Mascații vorbeau cu glasuri preschimbate, ascuțite sau grave. Se legau între ei convorbiri pline de umor, atingeri, tachinări, apropouri multe dintre ele cu temă sexuală. Toată lumea izbucnea în hohote de râs neavând voie să fie supărați pe uncheși. Odată intrați iar atmosfera mai destinsă, mascații se îndreptau cu toții în liniște spre lumina și căldura unui rug aprins din lemne de esență tare din centrul curții. Trebuie precizat că măștile pentru toți participanții, inclusiv cea a decedatului, erau alese după caracterul pe care l-a avut decedatul cât a trăit: masca veselă pentru omul hâtru, tristă dacă a fost morocănos sau pus pe cearță, mască de babă dacă a fost afemeiat... Decedatului i se spuneau toate cusurile dacă a fost bețiv, afemeiat sau dacă fusese om rău, stând, mergând sau jucând o horă îndrăcită în cerc, cu fața spre foc, în sens invers cercului solar semnificând moartea. În acest fel se credea că păcatele care ieșeau din gura uncheșilor erau arse în focul care ardea cu vâlvătaie și în felul acesta că decedatul pleacă la cele veșnice curat. Acest rug, de fapt, face tranziția de la incinerarea dacică la îngroparea romană pe când decedații nu se înhumau ci practic se ardeau. Morții erau arși, iar cenușa și resturile de oase

calcinate erau puse în urne care se îngropau apoi. Din această cauză nu s-a descoperit niciun mormânt dacic.

După plecarea uncheșilor, care putea ține toată noaptea, a doua zi

decedatul era scos din casă, la casa pregătită de la ieșirea din curte, în timpul slujbei de ieșire în casa făcută provizoriu (în multe părți din țară dăinuie încă tradiția ca răposatul să se odihnească la casa de la poartă) să se scoată măștile de pe chipurile tuturor moment în care răposatul era scos din curte pe uliță. În uliță sau în drum spre cimitir spiritele rele nu mai aveau nicio putere și doar spiritele cele bune veneau și luau cu ele și sufletul mortului. Totuși copiii, sinucigașii și trădătorii nu beneficiau de acest ritual al măștii de înmormântare.

Măștile au trebuit să fie realizate și purtate, într-un fel la naștere, în altul la nuntă și în altul la înmormântare. Trebuiau confecționate, purtate sau jucate de bărbați, cu predilecție de flăcăi în stare de puritate. Confecționarea, ca și purtarea măștilor a fost întâi apanajul rudelor apropiate, apoi al rudelor îndepărtate sau prin alianță și în cele din urmă al străinilor, amatori sau profesioniști. De aceea confecționarea și purtarea sau jucarea lor în trecut nu se plătea în bani, ci simbolic în pomeni.

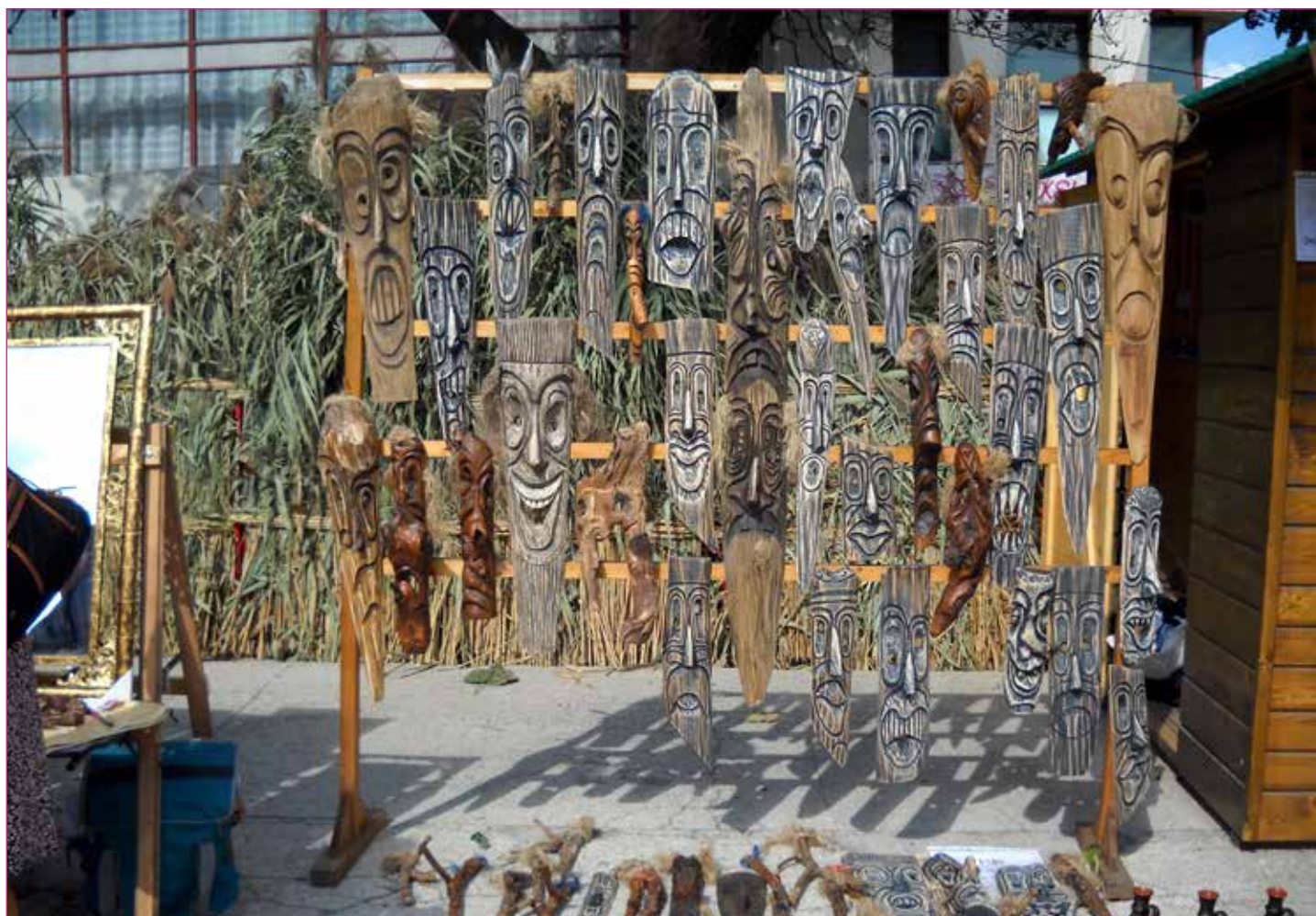
Normal este ca motivele să nu se termine brusc, deci mai sunt și altele...

Eu ca meșter popular nu am un tip de mască preferată, lucrez de fiecare dată altă și altă fizionomie. Lucrez de 19 ani și nu am două măști la fel iar la confecționatul unei măști se poate vorbi de un estetic al urâtului... Latura estetică a însoțit din vechime masca, în nerespectarea proporțiilor, dar în surprinderea și accentuarea unor trăsături distinctive. Măștile îl surprind pe zgârcit, pe omul rău, pe cel urât sufletește, pe afemeiat în primul rând și, prin accentuarea unor elemente, le fac în așa fel încât să-i impresioneze pe cei care le văd. Un fel de caricatură intuitivă în zilele noastre. Expresivitatea măștii este mult mai puternică atunci când se satirizează cât mai mult latura societății pline de ipocrizie. Acum s-a ajuns ca masca să fie element de decor pe tot parcursul anului. Sunt cumpărători care nu știu ce semnifică masca; lumea își dorește o mască numai pentru a o expune pe pereți, pentru a îmbrăca o coloană sau un perete pentru latura pur estetică, nu pentru obicei. Din păcate, românii, nu înțeleg rădăcinile măștilor tradiționale. Plecând de la latura funcțională a măștii, s-a ajuns doar la aspectul pur estetic. Dar dacă suntem

și trebuie să fim indulgenți, chiar și prin acest pur estetic poate fi o continuare a tradiției, a menținerii ritualurilor strămoșești pe pământurile noastre în vulcanul de kitsch-uri care din păcate ne invadează piața, distrugând și ultimele vestigii de cultură rămasă.

Bibliografie

- Artur Gorovei, „Credințe și superstiții ale poporului român”, Editura „Grai și Suflet - Cultura Națională”, București, 1995.
- Ion Ghinoiu, „Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București, 2002.
- Ion Mică, Radu Florescu, „Preistoria Daciei”, Editura Meridiane, 1980
- Ion Taloș - „Gândirea magico-religioasă la români”, Dicționar, Editura Enciclopedică, București.
- Mircea Eliade - „De la Zalmoxe la Ghinghis-Han”, Editura Humanitas, 1995.
- Romulus Vulcănescu - „Măștile populare”, Editura Științifică, București, 1970.
- Romulus Vulcănescu - „Mitologie Română”, Editura Academiei R.S.R., București, 1985.
- Simion Florea Marian - „Sărbătorile la români”, Editura „Grai și Suflet - Cultură Națională”, 2001.
- Tudor Pamfile - „Sărbătorile la români”, Editura Saeculum I.O., București, 1997.
- Vasile Pârvan - „Getica o protoistorie a Daciei”, Cultura Națională, București, 1926

Sărbătorile creștine și laice de toamnă și iarnă

PROF. GHIȚĂ CRISTIAN

Tradițional, anul religios ortodox începe la **1 septembrie** cu *Sf. Simion* – stâlpnicul, și continuă cu alte sărbători mai mici și mai mari, a căror semnificație se moștenește din moși, strămoși și arareori se mai respectă în mediul rural și mai puțin în cel urban.

La **8 septembrie**, se prăznuiește *Nașterea Maicii Domnului* din Sfinții Părinți Ioachim și Ana. Cunoscută și ca Sântă Măria mică, aceasta marchează sfârșitul verii și nu se mai poartă pălăria. Multe biserici își au hramul în această zi de odihnă, post și slujbe. Este nelucrătoare.

Una din marile sărbători creștine este *Ziua Crucii – Înălțarea Sfintei Cruci – 14 septembrie*. Crucea este simbolul creștin prin care omul se sfințește în fiecare zi de dimineață și până seara la culcare, făcându-și semnul crucii, care ajută în orice împrejurare. E zi de post și rugăciune, când creștinii duc la biserică poame spre a fi sfințite și păstrate peste an.

Nu se mănâncă nimic din cele ce au cruce (nuci, struguri, perje, pește).

Se strâng buruieni și poame de leac (mentă creată, busuioc, cimbru).

Se începe culesul viilor și bătutul nucilor.

Se crede că acum „se închide” pământul pentru viețuitoarele terestre (gângănii, șerpi etc.) iar dacă se întâmplă și tună, e semn că va fi o toamnă lungă.

Se socotește și zi de soroc când turmele de oi trebuie să coboare de la munte.

La **15 septembrie**, biserica cinstește pe *Mucenicul Nichita* și tradițional se încep școlile, lucru care nu se mai respectă întocmai, în vremea noastră.

22 septembrie – Mucenicul Foca, identic cu 22 iulie când se serbează Sfântul Foca – zi în care nu se lucrează căci se tem de foc, mai ales femeile.

24 septembrie – se cinstește amintirea *Mucenicei Tecla* sau *Teclele*, care prin zonele de munte se păzesc cu strășnicie, fiind rele de foc și de lupi, ce fac prăpăd printre oi.

Luna octombrie (Brumărel) începe cu prăznuirea *Acoperământului Maicii Domnului* – numită și *Procovă* (procovăț – capacul sicriului). Pe alocuri e zi de hram.

14 octombrie – Cuvioasa Parascheva, ocrotitoarea Moldovei – pelerinaj la Iași când toată suflarea credincioasă merge să se închine la moaștele sfintei având credința că aceasta face minuni. În timpurile din urmă s-au instituit „Zilele Iașului” în care au loc și alte manifestări culturale, târguri de bunuri de larg consum, de obiecte religioase, de carte, etc.

I se mai spune și *Vinerea Mare* și se ține post.

Acum se slobod oile la berbeci pentru prăsiere, iar livezile și

islazurile rămân slobode, pentru păscătoarea vitelor.

17 octombrie – Sfântul Osie sau *Lucinul*.

26 octombrie – Sfântul Mare Mucenic Dimitrie – Sfântul Dumitru, Sămedru – despre care există variate legende. Nume de persoane și hram de biserici – corespunzător zeului grec al agriculturii, Demetrius.

27 octombrie – Sfântul Dumitru cel Nou-Basarabov, ocrotitorul Bucureștiului și ale cărui moaște se găsesc la Catedrala Patriarhală, unde se fac pelerinaje ca la Cuvioasa Parascheva.

Luna noiembrie numită și *Vinicer* sau *Brumar*, luna brumei și promoroacei.

8 noiembrie – Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril sau Sfinții *Voievozi*, *Hrangelul* – socotiți a fi *voievozi*, mai mari peste cetele de îngeri. Mulți își serbează onomastica. Creștinii merg la biserică și multe biserici au hramul Sfinții *Voievozi*, ca și la noi.

11 noiembrie – ziua închinată Sf. Mucenici Mina, Victor și Vichentie. Se mai numește *Sărbătoarea Tâlharilor* sau numai *Sf. Mina* (biserica din oraș) unde se crede că cei păgubiți se pot ruga și afla necazul pentru prinderea și dovedirea hoților.

13 noiembrie – Sf. Ioan Crisostomul sau *Sf. Ioan Milostivul*.

14 noiembrie – zi închinată Sf. Apostol Filip, numită și *Filipii* care apără casa de rele, de primejdii și foc.

Se lasă sec pentru *Postul Crăciunului*.

Sărbătorile de iarnă încep cu *Postul Crăciunului* și țin până la *Sf. Ioan*.

Este un post de bucurie, ușor, cu dezlegare la pește în fiecare sâmbătă și sărbătorile mai importante. Până la începutul secolului XX și chiar mai târziu, se țineau șezători, se cunoșteau flăcării cu fetele, pentru a se căsători, după *Bobotează*.

21 noiembrie – Ovideniile, sau *Vovidenia* (biserica în oraș) – *Intrarea în biserică a Maicii Domnului*. *Vovidenia* – cea care se face văzută – a rămas 12 ani în biserică.

Se dau de pomană lumânări aprinse pentru cei care au murit fără lumânare sau pentru sine, împreună cu bucate de post. Se mănâncă plăcintă cu bostan și se face corașă.

Semne ale vremii: dacă ninge în această zi, va fi iarnă grea, dacă va fi senin și soare, atunci vara va fi secetoasă, de va fi nor și liniște, vor fi multe boale.

25 noiembrie – Sfânta Muceniță Ecaterina (în grecește pur, curat, inocent).

26 noiembrie – Sfântul Stelian, protectorul mamelor și al copiilor mici.

30 noiembrie – Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României. Apostolul românilor. Cel dintâi chemat dintre

apostoli, fratele Sf. Petru, sortit să propovăduiască Evanghelia în părțile Traciei și Scyției, inclusiv în Dobrogea de azi, la geto-daci.

Pelerinaj la Peștera și Izvorul Sf. Andrei.

Este Ziua Națională a Credinței.

În 1997 a fost proclamată zi națională și liberă.

Sfântul Andrei a fost martirizat la Patras (Grecia) și răstignit pe o cruce în formă de X. (Asemenea cruci se folosesc în prezent, la avertizările de la trecerile cu calea ferată).

Se crede că în noaptea spre Sf. Andrei ies sau umblă strigoi, drept pentru care se ung ușile și cercevelele de la geamuri cu usturoi, făcându-le semnul crucii.

Se mănâncă usturoi și se „păzește usturoiul” chiar cu lăutari și băutură.

Poetul Vasile Alecsandri a scris o poezie „Noaptea Sfântului Andrei,” din care cităm:

„Zgomot trist în câmp răsună,

Vin strigoi, se adună.

Părăsind a lor secii.

Voi creștinilor popoare

Faceți cruci mântuitoare

Căci e noapte-ngrozitoare

Noaptea sfântului Andrei!”

Sfântul Andrei este protectorul Galațiului, unde au loc ceremonii, considerându-se că este apostolul care în anii '40 d.Hr. a încreștinat poporul român, fiind astfel, unul din primele popoare creștine. Se mai cheamă și Ziua Lupului, și ca să nu vină lupii la oi sau la vite, nu se lucrează. Fetele și văduvele își fac „pe ursită”, vrăji, de dragoste, de noroc sau răutate. Se face și corașă ca la Ovidenii. Se pune grâu la încolțit, până la Crăciun.

1 Decembrie – Marea Unire – Ziua Națională a României, zi nelucrătoare și protocolară cu paradă militară, depuneri de coroane, cuvântări, simpozioane, serbări populare cu mâncare de fasole cu ciolan, fanfară militară.

4 decembrie – Sf. Muceniță Varvara.

5 decembrie – Sf. Sava.

6 decembrie – Sf. Ierarh Nicolae, Săn Nicoară (Transilvania).

Este serbat și de catolici (Saint Nicolas) și de ortodocși. Moaștele sfântului, la Bari (Italia). Este socotit ocrotitor al săracilor și purtător de noroc fetelor de măritat. Copiii își pregătesc ghetușele pentru daruri, cei obraznici primind nuielușe. Dacă ninge, urmează o iarnă grea. Zi onomastică și de hram pentru biserică.

7 decembrie – Sf. Filofteia. Moaștele la Curtea de Argeș.

12 decembrie – Sf. Spiridon – făcătorul de minuni (Spitalul „Sf. Spiridon” din Iași)

20 decembrie – Ignatul – Sf. Ignatie Teoforul, a lăsat bisericii scrisori dedicate comunităților creștine cu privire la martiriul care a avut loc la Roma. La creștini, ritualul sacrificării porcului și pomana căci e „Crăciunul sătului” și „Paștele fudului”

„La Crăciun, când tăia tata porcul și-l pârla, și-l opărea, și-l învălea iute cu paie de-l înădușa, ca să se poată rade mai frumos, eu încălecam pe porc, deasupra paielor și făceam un chef de mii de lei, știind că mie are să-mi deie coada porcului s-o frig și beșica s-o umplu cu grăunțe, s-o umflu și s-o zuruiesc după ce s-o usca; ș-apoi vai de urechile mamei până ce nu mi-o spărgea de cap.” (Ion Creangă, **Amintiri din copilărie**).

Sărbătorile Crăciunului sunt așteptate cu mare bucurie de toată lumea.

24 decembrie – Ajunul Crăciunului, Zi de post aspru. Mâncare de prune afumate sau bob sleit.

Se pregătesc „Scutecele lui Isus” sau „Pelinele Maicii Domnului”, turte subțiri, coapte pe plită, înmuiate și umplute cu julfă (sămânță de cânepă pisată) sau miez de nucă și zahăr sau miere.

Se pregătește și masa pentru preot, cu colaci, vin și farfurii cu mâncare de post și banii puși sub fața de masă. Preotul, însoțit de dascăl și icoana ce înfățișează nașterea Domnului, trec pe la fiecare casă intonând Troparul nașterii Domnului:

„Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeu nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție” după care cei ai casei sărută icoana și crucea.

Există și o serie de datini și credințe legate de Ajunul Crăciunului. În seara de Ajun, se umblă cu colindul, căci este adevărata seară mare a colindelor. Se consideră păcat mare dacă unii nu primesc colindătorii. Poeta Elena Farago, originară din Bârlad, scria:

„...Și mai ales în iarna asta, lăsați copiii să colinde,

Să nu se-nchidă nici o poartă în preajma lor, și nici un semn
Să nu-i oprească din curatul și sfântul datinii îndemn.

O, mai ales în iarna asta, lăsați copiii să colinde!...

Când argintiile lor glasuri vor îngâna „Florile dalbe”,

Gândiți-vă, că nu e dată închipuirii omenesci

O mai aleasă întrupare de sol al vrerilor cerești

Ca argintiile lor glasuri, când vor cânta „Florile dalbe”!

Copii sunt răsplătiți cu daruri: covrigi, colaci, turte, mere, nuci și bani. Colindatul este un obicei străvechi, precreștin, din secolul IV. Colindele sunt religioase, creștine, evocând închinarea magilor, dar și laice, sociale. Prin ele se transmite un mesaj magic, de urare de sănătate și bogăție. În funcție de zona etnografică poartă diferite denumiri și pot fi de copii și de ceată mai mare.

25 decembrie – Crăciunul – Sărbătoarea Nașterii Domnului. (Pentru catolici, aceasta este sărbătoarea cea mai mare din an. La ortodocși cea mai mare este Paștele).

Zi de mare bucurie și binecuvântare, considerată sărbătoarea păcii și a familiei – când orice conflict trebuie să înceteze (ca la Olimpiadă). Este și un prilej de a oferi daruri și de a transmite urări de bine și sănătate.

În zilele Crăciunului, până la Sf. Vasile și chiar până la Bobotează, copiii umblă cu Steaua, vestind Nașterea Domnului:

„ Steaua sus răsare/Ca o taină mare

Steaua strălucește/Și lumii vestește

Că azi s-a născut/Cel fără-de-nceput...” având diferite variante, cântate.

Vicleimul sau Irozii, este o formă de teatru popular, venit la noi la sfârșitul secolului XVIII din Galia.

Împodobirea bradului, este preluată tot din Occident.

Deși e dominat de o gastronomie bogată, se recomandă ca în ziua de Crăciun să se mănânce carne de pasăre pentru a fi ușor ca ea.

Între Crăciun și Bobotează este Hârța sau Harți când se

mănâncă de dulce chiar și miercurea și vinerea. Considerate câșligi (interval între două posturi când se mănâncă de dulce) în acest timp, nu se spală rufe, fiind apele sfințite, nu se toarce, nu se coase.

26 decembrie – Sf. Apostol, Întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan.

1 Ianuarie – Anul Nou, sărbătoare laică dar și religioasă, prăznuirea Sf. Vasile cel Mare, un sfânt tânăr față de: Moș Andrei, Moș Nicolae, Moș Crăciun care sunt considerați sfinți bătrâni.

Crăciunul e dominat de colinde, iar Anul Nou de urări, alaiuri și jocuri: plugușorul, sorcova, buhaiul, jocul cu măști, căiuți, capra, cerbul, ursul, țurca și alaiuri provenite din jocurile dramatice cu măști umane – Anul Nou și Anul Vechi, Mocănașii, Harapii, Damele, dar și altele provenite din obiceiuri și practici rituale străvechi – Vălărețul, precum și teatrul folcloric propriu-zis ca: Haiducii, Jienii, Banda lui Bujor, Banda lui Coroi, care animă satele din județul Vaslui.

Revelionul – Noaptea dintre ani – 31 decembrie/1 ianuarie. Termenul vine din franțuzescul *réveillon* (revelion), *réveiller* (a se deștepta, trezi), *réveillonner* (a petrece revelionul) și înseamnă de fapt masa, petrecerea care are loc în noaptea respectivă, cu mâncare, băutură, cântec, joc și voie bună, șampanie la miezul nopții, artificii... Se petrece în familie, cu prieteni, la pensiuni, mai nou, în piețe publice cu concerte, dans, și multă veselie, urări de bine, sănătate și noroc și tradiționalul „LA MULȚI ANI!”

Se merge cu plugușorul, urare clasică în care este evocat ciclul agrar al producerii pâinii, de la semănat și până la fabricarea colacilor cu care sunt răsplătiți urătorii. Există variante și pentru copii:

„Măine anul se-noiește/Plugușorul se pornește
Și începe a ura/Pe la case a colinda.

Iarna-i grea,/Omătu-i mare,

Semne bune anul are,

Semne bune, de belșug/Pentru brazda de sub plug...”

...iar pentru cei mari, flăcăi sau gospodari însurați, constituiți în grupuri:

„Aho, Aho, români plugari,/Cu bundiță și ȋtari,
Și cu cușma pe-o ureche,/Pusă după moda veche,
Dați-vă lângă perdele/S-ascuțați vorbele mele...”

S-a sculat mai an,/Bădica Traian,

Ca s-aleagă loc curat/De arat și semănat...”

Pe alocuri, se mai obișnuiește plugul autentic, tras de boi, și urătorii îmbrăcați în costume populare, dar și plugușoare cu accente critice sau umoristice:

„Am fost și eu fecior de popă

Și-am ajuns să bat din tobă...

Unul jură, altul fură...”

Biserica organizează slujbe de mulțumire, „Te Deum Laudamus”, iar a doua zi creștinii merg la slujbă, prăznuindu-l pe Sf. Vasile. Cei care-i poartă numele își serbează onomastica. Se servesc plăcinte cu răvașe.

Pe 1 ianuarie, copiii merg cu semănatul, aruncând cu boabe de grâu sau orez prin casă și peste oameni, rostind: „Sănătate! Anul Nou!” pentru care primesc mere, nuci, colaci, și bani. Alții, mai ales fetele, merg cu sorcova, făcută din flori de hârtie colorată, ornate cu beteală. Altădată se puneau în

apă la Sf. Andrei, crenguțe de măr, păr sau vișin, care înfloreau până la Anul Nou și erau folosite acum. Copiii intră în casă și lovesc ușor pe gazde cu sorcova, recitând: „Sorcova, vesela/Să trăiți/Să înfloriți/Ca merii/Ca perii/În mijlocul verii/Ca toamna bogată/De toate îndestulată!”

Sărbătoarea continuă și pe 2 ianuarie, care este zi liberă.

În această perioadă au loc Festivaluri ale datinilor și obiceiurilor de iarnă, la Sighetul Marmăției, Vatra Dornei, Iași, Galați, Vaslui, unde participă trupe de amatori, cu tot felul de obiceiuri, în costume populare sau adecvate obiceiului respectiv.

Urmează alte două mari sărbători creștine:

6 ianuarie – Boboteaza – Botezul domnului și

7 ianuarie – Sf. Ioan Botezătorul.

În ajunul Bobotezei, preoții merg din casă în casă, cu căldărușa cu aghiazmă cântând Troparul Botezului Domnului: „În Iordan botezându-Te Tu, Doamne, închinarea Treimii s-a arătat, că glasul Părintelui a mărturisit Ție, Fiu iubit pe Tine numindu-Te, și Duhul în chip de porumbel a adevărit întărirea cuvântului. Cel ce Te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, și lumea ai luminat, Slavă Ție!”

Pentru că este zi de post aspru, oamenii îl întâmpină cu lumânări aprinse, un vas cu apă și un smoc de busuioac, mâncare de post (grâu fiert, mere, prune).

La biserică se pregătesc vase cu apă pentru aghiazma mare și cruci de gheață, dacă este „gerul Bobotezei” și se trag focuri de armă.

La Dunăre și Marea Neagră, se aruncă în apă cruci de lemn după care tineri voinici sar să le prindă, având credința că vor fi sănătoși și feriți de necazuri.

Creștinii duc acasă aghiazma mare, stropesc casa, anexele, viile și grădinile și o păstrează, bând dimineața când iau și anafură.

7 ianuarie, Prăznuirea Sf. Ioan Botezătorul, sărbătoare care încheie ciclul sărbătorilor de iarnă. Zi onomastică pentru creștini și hram pentru biserici.

În cultura bizantină, creștin-ortodoxă, viața și faptele sfinților sunt prezentate conform calendarului bisericesc iar iconografia prezintă conform erminiei, imagini zugrăvite în interiorul și exteriorul bisericii, fapt unic în istoria artei medievale.

Sărbătorile de toamnă și iarnă, creștine și laice, cu încărcătura lor de bucurie și speranță, pline de simboluri și semnificații, credințe, datini și obiceiuri, adună întreaga suflare a țării, îi leagă pe români de locurile natale, de familie și prieteni.

În plină desfășurare a marilor sărbători, dorim tuturor sănătate și tradiționalul...

La mulți ani!

Surse:

- Internet;

- Tudor Pamfile, Sărbătorile la români;

- Enciclopedia Biserica ortodoxă;

- V. Adăscăliței, Teatrul popular de Anul Nou din județul Vaslui.

Cine nu crede în spiritul Crăciunului nu își iubește copiii și nepotii

PROF. VIRGIL GIUȘCĂ

Și uită-ne în Ajunul Crăciunului. În seara asta împodobim bradul cu globuri colorate și beteală (dacă nu am făcut-o deja) și îl pândim cu nerăbdare pe Moș Crăciun în sania sa cu sacul plin de cadouri. Suntem alături de cei dragi, în jurul unei mese îmbelșugate, într-o atmosferă feerică, plină de bucurie. Crăciunul este un moment magic, și deși nimeni nu își explică magia lui, cred că fiecare dintre noi o simte și o îmbrățișează cu căldură în fiecare an.

Cum trec anii! Cum trece timpul! Cum trece viața! Multe lucruri se schimbă și multe rămân la fel. Cum ne schimbăm, cum ne transformăm și nu mai suntem niciodată aceeași. Ne pierdem inocența și sensibilitatea. Ne pierdem parcă pe noi înșine în tumultul „civilizației”, al rutinei și al banalului. Uităm să râdem, să ne emoționăm, să simțim, să iubim. Uităm să ne bucurăm de lucrurile simple. Visăm doar la mari realizări și grandioase fericiri care poate nu vor veni niciodată.

Păcat că acum Crăciunul a devenit atât de „comercial” și „ultra-mediatizat.” Deja sărbătoarea se rezumă la goana nebună după cadouri, la târguri, piețe, magazine deschise non-stop, mâncare cât pentru o lună. Oamenii aleargă doar să cumpere, Crăciunul devenind o tehnică comercială a marilor magazine, o imagine a vitrinelor luminate și sinonim cu aglomerația și isteria.

Și așa se face că puțini dintre noi mai trăiesc însemnătatea sărbătorii, nașterea tainică a Fiului lui Dumnezeu. Deja mulți

dintre noi nici nu mai cunosc semnificația acestuia. Știm că vine moșul și face bradul, dar mai știm oare că în această noapte s-a născut Iisus? Puțini. Nu știu de ce toate lucrurile astea și-au pierdut din farmec odată cu trecerea timpului și sărbătoarea a ajuns să treacă doar prin trup nu și prin suflet. Ne amintim să împodobim casa și bradul, dar oare ne împodobim la fel și sufletul? Cu credință, cu înțelepciune, cu răbdare, cu fidelitate sau dragoste?

Cu sărbătorile de iarnă se mai încheie un an. Un an în care poate am pierdut ceva, poate am câștigat altceva în schimb. Pentru că eu consider, chiar și lucrurile pe care noi pe moment le vedem drept „pierderi” sau dezamăgiri, pe termen lung ele pot însemna un câștig. Cred că Dumnezeu știe ce este mai bine pentru noi, și chiar dacă ne ia ceva nu o face cu răutate sau drept pedeapsă.

Crăciunul este pentru mine mai mult o sărbătoare a spiritului și încerc să o sărbătoresc ca atare: lângă cei dragi, oricare și oricine ar fi ei, cu multă cumpătare și dragoste în suflet. Este o sărbătoare a fericirii, a curățeniei sufletești, a credinței și purității. Este o sărbătoare a iertării și a mulțumirii. Este un moment în care toate celelalte trebuie lăsate de o parte și inima trebuie încărcată cu speranță.

Crăciun fericit tuturor!

Comuna Voinești - vatră de istorie românească

Rememorări: Magia sărbătorilor de iarnă

MARINEL GÎLCĂ

Motto: „Un popor fără tradiții este un popor fără viitor.”
(Alberto Lleras Camargo)

„Nu știu alții cum sunt” vorba marelui nostru Creangă, dar când, în momente de reverie depăn firul amintirilor copilăriei mele mă străbate un fior dulce, încărcat de nostalgii, aproape inefabil. Și cele mai vechi secvențe sedimentate cu trăinicie sunt cele legate de anotimpul iernii când pustiul, frigul și izolarea vătuiau pământul și cerul în dimensiuni de poveste, uneori apocaliptice în imaginația noastră febrilă. Văd cu ochii minții omătul cât casa, aud crivățul care suieră cumplit și amarnic troienind totul, simt mușcătura gerului tăios și aud cum de atâta frig trosnesc grinzile casei, crapă pietrele și plesnesc lemnele. Apoi îl văd pe tata cu o cușmă înaltă, luptându-se cu nămeții, făcând mereu pârtie către fântână, spre magazia de lemne, grajd și șurile de nutreț, dar și spre poarta dinspre soșea, deși de aici nu venea nimeni, totul fiind acoperit și înfundat. Iar de sus, dinspre pădurea neagră și dealurile uriașe, din cerul vinețiu, insondabil fulgii mari, reci și pufoși cădeau, cădeau, cădeau mereu. Munca tatei era în zadar, în scurt timp pârtiile se acopereau și deveneau adevărate tuneluri polare. Ei, părinții aveau o mulțumire lăuntrică, erau bucuroși: „Va fi un an bun cu atâta belșug de omăt” își spuneau ei. Lemnele pocneau în sobă învăluite de limbile de foc lacome, iar nouă copiilor ne era așa dragă soba fierbinte încât o sufocam cu îmbrățișările și o acopeream de laude!!

Da, iubeam cu toții iarna, mai chiuleam și de la școală fiindcă învățătoarea navetistă dintr-un sat vecin, nu cuteza să se aventureze

pe așa vreme, nu aveam griji, iar seara mama ne citea cu o voce blândă și duioasă povești despre zmei și feți-frumoși, despre zâne și vrăjitoare. Ziua în răstimp când urgia albă își trăgea suflul sau își lua coada la spinare plecând pe alte plaiuri, înfodoliți ieșeam pe derdeluș cu sania sau schiurile. Apoi iubeam iarna fiindcă acum veneau sărbătorile cele mai multe și cele mai frumoase ale anului: Sfântul Andrei, Sfântul Nicolae, eternul Moș Crăciun însă schimbat atunci oficial doar în Moș Gerilă, Sfântul Vasile, Boboteaza și Sfântul Ion și toată lumea laolaltă era cuprinsă de emoția și frenezia acestora. Parcă văd aievea cum surorile mele mai mari tăiau cu foarfeca și încrețeau cu dibăcie hârtia creponată, viu colorată, ajutându-mă să împodobesc Steaua, un simbol al vestirii nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Apoi repetam sârguincios cu un coleg de clasă, ce-i drept cam afon, colindul:

„Nașterea Ta Hristoase
Dumnezeul nostru
Răsărit-a lumii
Lumina cunoștinții
Că de la stea s-a învățat
Să se închine Ție, Doamne,
Soarelui dreptății,
Doamne slavă Ție ...”

În ziua de Ignat, dis-de-dimineață, tata ajutat de câțiva vecini scotea porcul din coteț, un grăsun mare, negru, îi secționa jugulara

cu un cuțit mare, bine ascuțit și îl slobozea în curtea vălurită. Roșul aprins al sângelui pigmenta ici-colo albul ireal al omătului, iar patrupedul epuizat de alergătură, rămânea înfipt cu botul în hlamida rece și imaculată. Urma apoi tranșarea animalului și totul se așeza într-o covată uriașă din lemn și se presura sare din belșug. Noi copiii ajutam cum puteam, așa cum ne solicitau părinții. Se umpleau cârnații, se făcea toba, sângerete, se reținea carne pentru fripturi, sarmale etc. iar celelalte componente se urcau în pod unde se fixau cu sfoară pe niște nuiiele rezistente sub căpriorii casei rămânând la afumat. Din coșul sobei se scotea o tăbliță iar valurile cenușii ale fumului de lemne, invadau imediat spațiul închis și dădeau aromele și culorile specifice afumăturilor.

În preajma Crăciunului o ajutam pe mama la curățenia generală, parcă o văd aieva cum mătura, scutura, dereticea și apoi spăla cu palmele rufăria, cearceafurile (nu exista atunci mașină de spălat) le întindea pe culme și apoi seara le mai așeza pe scaune în apropierea sobei pentru a se usca. Și miroseau atât de bine rufe spălate, geruite!! Mai simt și astăzi în nări acele efluvii inconfundabile.

După ce totul era rânduit la locul său și strălucea de curățenie în ajunul Crăciunului întotdeauna mama făcea turte subțiri, imense pe care după ce le cocea, le plasa la uscat: erau „scutecele Domnului”, iar apoi le rupea în bucăți mai mici, le pune la muiat în apă îndulcită și le acoperea cu miez de nucă însiropat dar și cu „julfă” o pastă rezultată în urma zdrobirii semințelor de cânepă într-un cofăiel. Erau turtele Crăciunului, o delicată pe care doar atunci o savuram cu toții.

Tot în ajunul Nașterii Domnului cutreieram cu tovarășul meu Iulian Jirebie (Dumnezeu să-l ierte că a plecat demult în lumea de dincolo) pe la casele gospodărilor cu „Steaua” iar fetele pe înserat interpretau frumoase colinde. Gazdele primitive ne dăruiau bani, nuci, mere, dulciuri.

Apoi urmau trei zile de sărbătoare a Nașterii Domnului, cu petreceri, veselie, armonie și mese îmbelșugate, iar noi copii de atâta bucurie și mulțumire zburdam cu toții uitând și de frig și de oboseală. La căminul cultural sau la casa unui gospodar mai înstărit, flăcăii satului tocmeau muzicanți și organizau hore și baluri. De regulă muzica de fanfară era cea care întreținea atmosfera de sărbătoare. Desigur, că erau un motiv în plus de fală, dădeau un sentiment înălțător, de forță, vitalitate, inflexiunile sonore ale trompetelor, clarinetelor, baritoanelor sau basii. Ei da... chiar era bătaie mare pe formația lui Giurgea sau a lui Nae Dragomir, mari virtuozii, cunoscuți și recunoscuți, hăt până departe. Din câte rețin participării la distracții nu se încasau, urmând ca în Ajunul Anului Nou sau de Sfântul Vasile ei să primească vălărețul.

Apoi venea iute la rând, ziua mult așteptată a ajunului Anului Nou. Noi, copiii mai mici mergeam câte doi cu uratul agitând un clopoțel, iar cei mai mari cu buhaiul. Cu mare grijă, mă trezeam cu noaptea-n cap și după ce mă îmbrăcam gros ieșeam printre nămeți la poarta dinspre drumul satului să văd mascații. Ascultam înfiorat de teamă și superstiții sunetele de corn care își trimiteau ecurile din deal în deal, clinchetele voioase și subțiri ale zurgălăilor sau cele groase ale tălâncilor, cavalcada fanfarelor. În răstimpuri nu se auzea niciun glas de om care să ateste existența unei ființe de același fel cu mine, zăpezile și fumul depărtărilor, estompau amplitudinea zgomotelor felurite, ascunzând vederii siluete, fizionomii. De la băieții mai mari știam sigur că acești mascați nu sunt oameni ci strigoi veniți de pe celălalt tărâm să ne răpească pe noi copiii obraznici și neascultători și să ne ducă peste mări și țări.

Dimineața în ajun, după cum am înțeles mai târziu, toate aceste cete alcătuite din flăcăi mascați se strângeau din satele aparținătoare, la Voinești unde era centrul administrativ al comunei, pentru a fi luate în evidență la Primărie și miliție. Aici fiecare vălăret acompaniat de formația muzicală ce-o acontase își etala măiestria în ale jocului. În continuare cetele plecau, în satele vecine, la colindat, iar în primele două zile ale Noului An

ajungeau și în satul de baștină. Și la vremea aceea existau între tinerii mai căpoși din satele străine sau cu personalitate așa cum le place celor de astăzi tot felul de gâlcevi sau diferende unele datorate nurilor unei anumite fete, neplata unor datorii, conflicte latente mai vechi etc. cert este că de multe ori acei tineri care se găseau în vălărete diferite se provocau, și între ei, izbucneau, la propriu, pentru supremație adevărate lupte. Cei care se dovedeau a fi mai tari puteau să le sechestreze muzica celorlalți și acest fapt era cea mai mare rușine pentru flăcăii învinși, dar mai ales, pentru faima satului lor. Puterea principală a unei asemenea cete stătea în iscusința, voinicia dar și prezența de spirit a unor mascați travestiți în „moșnegi”. Aceștia se alegeau dintre flăcăii (și nu numai) cei mai înalți, chipeși, cu forță fizică impresionantă dar și cu o anumită doză de tupeu.

Erau îmbrăcați cu cojoace lungi, mițoase din blană de oaie, iar mijlocul le era strâns cu o centură lată din piele peste care se treceau curelușele unor tălângi. Capul fiecăruia era acoperit de o mască destul de frumoasă confecționată la fel, din blană de oaie, cu orificii pentru ochi, gură și mustăți, barbă și sprâncenele cărunte aplicate, cu nas proeminent. Masca, după cap, se continua cu o coadă în formă de triunghi, lungă până aproape de brâu, având la extremitate un ciucure roșu sub care se plasa o bucată de metal de mărimea unei prune obișnuite, iar într-o luptă reală această coadă învârtită cu șiretenie putea răni adversarii. În recuzita fiecărui „moșneg” obligatoriu se găsea o măciucă, chiar ghintuită de mărimea unui cap de copil, lungimea acestuia variind. Dansul moșnegilor este o sârbă îndrăcită cu multe ruperi de ritm, cu sărituri circulare, cu scăderi de nivel bruște, cu folosirea bătei care se trece cu repeziciune pe sub brațe și picioare. Dansul se derulează în cerc, iar protagoniștii trebuie să fie foarte atenți la pașii vecinilor întrucât aceștia stând mereu la pândă pot specula un moment în care pe sol se află doar un picior ca punct de sprijin și atunci acționează cu iuțeală, prin „secerare” punându-l la pământ pe adversar. Moșnegii reprezintă îmblânzitorii și crescătorii de animale din cele mai vechi timpuri. Orice vălăret este condus de un cămăraș, acesta fiind îmbrăcat întotdeauna în uniformă militară a timpului. Din vălăret mai fac parte:

► **Anul Nou** – un tânăr îmbrăcat în costum popular cu motive florale specifice zonei purtând pe cap un coif împodobit cu hârtie colorată.

► **Anul Vechi** – de regulă însurățul îmbrăcat aidoma „moșnegilor” dar încins cu un chimir din coajă de tei, având o ghioagă din rădăcină de copac sau maciucă cu o figură simbolizând un chip de om sau animal.

► **Capra** – are capul confecționat din lemn, înzestrată cu mărgeli și oglinzi, un sistem simplu cu ajutorul căruia „botul” acesteia se închide și deschide în ritmul muzicii acționat de tânărul jucător cu o pârghie, o mantie largă pe care sunt cusute hârtii multicolore tăiate cu meșteșug.

► **Babele** - având măști expresive, dar și costumație hazlie, săni lăsați, gheb etc. – reprezintă rolul femeii – fertilitatea.

► **Hanozii** – poartă haine roșii specifice Orientului cu salbe de zurgălăi. Ei reprezintă vechi migratori pe teritoriul țării noastre și au un joc foarte interesant.

► **Jidanul** – este un tânăr mascat îmbrăcat cu palton și blănuri cu panglici colorate, cu o geantă trecută peste umăr, simbolizează comerțul din cele mai vechi timpuri.

► **Dracul** – cu mască hidoasă, îmbrăcat în negru, cu coarne scurte și codiță îmbrârligată, reprezentând spiritul rău, intriga, perfidia, dușmănia, care din păcate sunt prezente în orice societate umană.

► **Ursul** – are capul asemănător ca formă și dimensiune ursului real confecționat din lemn, acoperit cu blană de oaie, cu fel de fel de ornamente și un costum din stof cu multă pricepere confecționat.

► **Calul** – are ca și componente: cap de cal sofisticat din

lemn, corp de covată acoperit cu un sac împodobit cu hârtii multicolore tăiate cu meșteșug.

► **Căldărașii** – simbolizează preocuparea pentru meșteșugul metalelor.

► **Ursarii** – sunt cei care țin ursul de lanț, jucându-l și-i fac strigături împlânzindu-l.

Alaiul mascaților este condus de cămăraș care se folosește în exercitarea prerogativelor sale de șef de un fluier. Deplasarea de la o gazdă la alta se face în sunetul cornului dar și a unui marș denumit „hustru” intonat de muzică. Memoria colectivă mai păstrează încă dialogul dintre gazda primitoare a vălărețului și cămăraș:

Cămărașul: Buna ziua gospodari!

Gospodarul: Sănătos, fii căpitane

Cu ce treburi pe aici?

Ai cumva vreo grabă mare?

Cămărașul: Viu dinspre soare răsare

Cu o ceată de voinici

Și-am dori ca și aici

Să vă facem o urare.

Bucuroși?

Gospodarul: Bucuroși, că-i noul an

Și ne-am pregătit un an

Toată casa mea așteaptă

Minunata voastră ceată

Poftiți – veniți!

În acest moment în prim plan apare Anul Nou și lângă el, puțin în urmă Anul Vechi. Iată dialogul sugestiv dintre ei:

Anul Nou către Anul Vechi: Buna ziua veterane,

Voios mândre căpitane

Tu ești Ștefan? Sau Mihai?

Glorios trecut-ai plai?

Ori ești vreun apărător

Acestui cinstit popor?

Hai răspunde mai curând,

Că-ți zbor creierii în vânt,

Și te-amestec cu pământ!

Anul Vechi către Anul Nou: Eu sunt anul vechi trecut

Care multe am făcut

Și de multe ce-am făcut

Și barba mi-a-încărunțit

Dar tu, tinere, tinerețe,

Dintr-a moșului ramură de bătrânețe

Cum de mi te-ai cutezat.

Pe moșul de l-ai întrebat,

Și numele nu ți l-ai dat?

Hai, răspunde mai curând,

Că-ți zbor creierii în vânt,

Și te-amestec cu pământ!

Anul Nou: Eu sunt Anul Nou sosit

De toată lumea dorit

Dacă nu vă-ncredințați

Cântecul mi-l ascultați.

Cântă toți: Iată anul 2016

La noi a sosit

Mască și căit

Mască și căit.

De noi mult dorit.

Primiți cu bucurie

Primiți cu veselie

Anul Nou, Anul Nou

Acel mult dorit

La noi a venit

Mască și croit.

Anul Nou către Anul Vechi: Măi moșnege gârbovit

Pentru anul vechi trecut

Obiceiul l-ai făcut?

Anul Vechi: Pentru anul ce-a trecut

Moșul multe a făcut

Dar acum te las pe tine

Și să-l faci cum se cuvine.

Anul Nou se adresează vălărețului: Hei, flăcăii mei voinici

Arătați acum, aici,

Obiceiul strămoșesc

Din satul nostru românesc!

Apoi muzica interpretează pentru fiecare membru al vălărețului melodia-i specifică iar pe aceste acorduri când își aud cântecul mascații se apropie de membrii gazdei și dansează. La sfârșit muzica ne delectează auzul cu o horă, osârbă iar cămărașul invită la dans în mijlocul cercului fata gazdei. În horă se prind și alți flăcăi și fete „frumoșii” care nu sunt mascați și însoțesc temporar alaiul. Fata gazdei dăruiește un colac mare cămărașului iar tatăl cinstește cu vin sau țuică, vălărețul și ceilalți participanți, în timp ce mama servește prăjituri și cozonac. De asemenea, tot tatăl dăruiește bani cămărașului, membrilor vălărețului dar și muzicanților. Apoi se intonează „hustrul” și ceata părăsește curtea gazdei îndreptându-se spre casa altui gospodar. De remarcat că sunetele tălăncilor, a zurgălăilor, a cornului, pocnetele din bici, zgomotul tobelor, chiotele flăcăilor sunt făcute în această zi pentru a speria și a alunga definitiv toate necazurile și neîmplinirile anului vechi și pentru a face loc bucuriilor, unui nou răsărit de an în care toată suflarea își pune mari speranțe de mai bine.

Aceste datini, obiceiuri, vin din negura vremurilor, din timpuri imemorabile, iar un mare etnograf susținea ideea că ele sunt de sorginte păgână, anterioare apariției creștinismului. Este extrem de interesant că datorită cultului și dragostei înaintașilor noștri această zestre inestimabilă s-a perpetuat până în zilele noastre aducându-ne imaginea extraordinară, fascinatoare a trecutului nostru, iată un trecut viu, pur, obligându-ne la o mare responsabilitate, aceea de a-l susține, de a-l îngriji, de a-i păstra vigoarea și sănătatea cu pietate, ca pe odorul cel mai scump, în vederea predării generațiilor viitoare.

În urmă cu câțiva ani la un ajun de An Nou fiind în vizită la rude, într-un sat românesc din sudul țării am trăit o imensă decepție, aceea că în acea zi niciun copil sau adult nu au venit să colinde, să vestească în vreun fel bucuria sosirii Noului An. Era o zi albă, cuminte, liniară, fără nerv, fără viață. „Pe aici nu vin copiii cu uratul?” am întrebat nedumerit. „Nu, din păcate, s-au dus obiceiurile noastre” au suspinat vârstnicii. Am înghițit în sec, însă cu cerbicia-mi recunoscută nu m-am lăsat. Ad-hoc am înjghebat cu soția și alți câțiva tineri entuziaști un plugușor și am urat câteva rude. Le-am văzut ochii scânteietori de mirare, dar și de bucurii ancestrale, toți îmbrățișându-ne de ineditul moment pe care l-am creat.

Ce mare adevăr conținea cugetarea savantului martir Nicolae Iorga: „Cine nu-și cunoaște istoria, este ca un copil care nu-și cunoaște părinții.”

Dragi concetățeni vă îndemn să primiți copii, să primiți colindători, ei sunt vestitorii trecutului, prezentului dar mai ales ai viitorului neamului românesc. În ochii lor candizi, în vocile lor melodioase în căldura sufletului lor ardent ne vom regăsi fiecare cu farmecul irepetabil și inimitabil, cu bucuriile mirifice ale copilăriei și ale inocenței.

Cu tărie afirm că aceste mirabile datini și obiceiuri, de aici și de oriunde din vatra noastră românească demonstrează continuitatea, trăinicia, identitatea și frumusețea noastră națională.

Mă înclin adânc, cu pioșenie, tuturor păstrătorilor și iubitorilor de limbă românească, de românism, tuturor românilor.

La mulți ani români oriunde vă aflați!

La mulți ani România!

Prin fereastra apartamentului de la parterul unui bloc cenușiu, se zăreau fulgii pufoși, inegali, care zburdau năvalnici până să-și găsească locul pe ramurile sfrijite ale pomilor, pe mașinile din parcare sau pe aleile betonate și înguste, aruncați parcă printr-o sită uriașă cu care se joacă crăiasa iernii. Din apropiere răzbat versuri frumoase cântate de glasurile copiilor ce au început și anul acesta a colinda cu câteva zile mai devreme decât era obiceiul.

– Lucreția, te rog să mai primești câțiva colindători, chiar dacă stăm rău cu banii. Dintotdeauna sărbătorile de iarnă mi-au produs cea mai mare încântare sufletească! Părinții mei aveau poarta deschisă din Ajunul Crăciunului și până la Bobotează, încât toți copii din sat îi vizitau de două-trei ori: cu colinda, cu plugușorul, cu semănatul...

– Dar tu nu făceai la fel? Nu ții minte ce era la noi în curte la sărbătorile de iarnă! Începeai petrecerile de la începutul lunii decembrie; ba fasole cu ciolan, ba pește afumat, ba pomana porcului!... Cine era mai tare decât Dinu Crețescu! După accident au dispărut prietenii! Acum rar te mai vizitează câte unul. Ca să nu mai spun că nimeni nu întreabă dacă ai nevoie de ceva, mai ales în ultimii ani de când nu ne mai ajungem cu banii...

– Nu mai critica femeie că atragi și mai mult neazul în casa noastră! Bogăția din suflet rămâne neschimbată, restul agoniseli se duce cu timpul, așa cum ni s-a întâmplat nouă.

– Mereu ai fost optimist și mărinimos! Cred că pentru calitățile acestea te-am iubit atât de mult, dar am îmbătrânit, am aproape 70 de ani, nu mai am nici putere și nici curaj... Ce să mai vorbesc de singurătate, de lipsuri...

– Dumnezeu veghează, n-ai grijă! Am trecut prin atât de multe încercări, dar El a vrut să rămânem împreună, ne-a ajutat să putem îndura!

– M-ai înnebunit cu povețele tale religioase! Nici nu mă mir, la urma urmei, că toată ziua stai cu cărțile de rugăciuni în mână! Dumnezeu nu a vegheat când a intrat nenorocitul acela cu camionul în mașina noastră; atunci s-a bulversat universul nostru existențial: ne-a murit și băiatul, iar ție ți-a rupt coloana și ai ajuns schilodit în scaunul acesta cu rotile! Nici când cel considerat prieten ți-a luat banii și a falimentat firma pentru care ne-am spetit muncind, în timp ce alții se odihneau sau se plimbau prin Europa, Dumnezeu n-a intervenit...

– „Doamne, întoarce-i la bunătate și la rugăciune pe toți vrăjmașii mei!” Așa spun zilnic, și am trecut obstacolele, uneori mai greu, cu sechele în suflet, în trup, dar iată-ne aproape de alt Crăciun, la o vârstă pe care nu credeam că o mai apuc...

– Poate rugăciunile tale ne ajută să nu înghețăm de frig iarna asta, că centrala s-a stricat și nu se mai poate repara. Inginerul care a verificat-o a spus că nu mai lucrează la sărbători, banii nu ne ajung, de la C.A.R.P. nu mai putem lua că avem deja împrumuturi... În ianuarie, anul viitor, trebuie să mergem la spital, în primăvară ești planificat la recuperare... Nici nu mă prinde somnul din cauza grijilor...

– Am o soluție!

Bătrânul își deplasa cu îndemânare scaunul cu rotile printre lucrurile din sufragerie, până în fața unui dulap, pe rafturile căruia erau așezate multe cărți și reviste. Trase cu mâinile sale, uscate, cu vene proeminente, cu pielea vineție, un sertar din care a luat un ceas de buzunar. Privea nostalgic capacul galben, cu o coroană regală gravată în mijloc, cu un model ca un șiret pe margine, cu urechea groasă de care era agățat un inel ca un belciug, prin care se strecurau

zalele unui lanț sănătos, lung, la fel de galben. Avea diametrul de 45 cm și cam 70 grame greutatea totală, din care aproximativ 25 grame aur brut. Avea o serie și o semnătură, probabil a meșterului care l-a confecționat, atât pe carcasă cât și pe mecanism. Era ștanțat cu simbolul specific pentru aur, pe capac, agățătoare, pe lanț. Îl primise de la tatăl său, care la rândul-i îl avea de la bunicul și tot așa, din multe generații, de aproape 150 de ani aflându-se în familie.

– Te rog să amănestezi ceasul acesta sau să-l vinzi, dacă îl vrea cineva. Să ai grijă ca să nu fii înșelată! Ar trebui să luăm cam 3000 de lei, cu care ne putem cumpăra centrală termică.

– Nu pot face așa ceva! Este ceasul familiei tale, știu ce semnificație are, mi-ai povestit de jurământul sacru de a fi păstrat...

– Eu nu mai sunt legat de jurământ de când mi-am pierdut băiatul! Cui să-l mai dau după mine? Este adevărat că o întreagă istorie se leagă de ceasul acesta; a fost și pierdut, furat, dar a rămas al nostru. Poate reușim să-l răscumpărăm în două – trei luni de zile, dacă nu, să poarte mai mult noroc celui la care va ajunge. M-aș bucura să poată vorbi ca să spună tuturor povestea lui și a înaintașilor mei...

– Cum am zis, nu pot să-l dau!

– Măi femeie, mă ascultă ori ba! Te plângeai că Dumnezeu nu te scoate din încurcătură și acu te crampezi de-o chestiune minoră sentimentală!

Lucreția cunoștea bine pe bărbatul ei ca să priceapă că nu mai are rost să lungească vorba. Deși infirm, nu-și pierduse mândria și demnitatea, la fel de proeminente ca generozitatea și credința. L-a cunoscut după facultate, ea profesoară de matematică într-o comună mare, la vreo zece kilometri de oraș, el, medic veterinar. După evenimentele din 1989, Dinu Crețescu și-a folosit priceperea, spiritul întreprinzător, inițiativa, curajul, a înființat o farmacie veterinară, o fermă de animale mari, în asociere cu un tehnician veterinar, căruia i-a botezat un copil. Munceau foarte mult dar o duceau bine; după ce termina orele la școală îl ajuta, învățase contabilitatea, aprovizionarea farmaciilor, organiza munca în fermă, în timp ce soțul și asociatul erau mai mereu prin satele comunei. Dinu era un om bun, ajuta pe toată lumea, se trezea noaptea ca să facă tratament vitelor sătenilor, care îi băteau în poartă cu sfială. Era îndrăgit și respectat. La sărbătorile de iarnă umplea mașina cu cadouri - haine, jucării și dulciuri, pe care le împărțea la familiile nevoiașе, cu mulți copii. O seară de noiembrie a schimbat total cursul existenței familiei sale; veneau dintr-o mică vacanță la munte, așteptată de mulți ani, mai ales de Teodor, băiatul de 11 ani, când un camion cu lemne a intrat pe sensul lor de deplasare. Se pare că șoferul a adormit sau i s-a făcut rău, după cum spunea la instanța de judecată. Copilul nu a supraviețuit impactului violent, Dinu a suferit leziuni grave, în urma cărora a rămas infirm, iar ea a scăpat cu multiple fracturi. Mult timp Dinu a alunecat într-o depresie adâncă, din care și-a revenit cu tratament, de cel mai mare ajutor fiindu-i dragostea ei. Îl ruga cu lacrimi fierbinți să nu o lase singură, îl asigura că nu și-a pierdut admirația pentru calitățile lui, iar minunea s-a întâmplat; bărbatul și-a revenit, încet, dar sigur. Nu i-a pomenit de rău pe prietenii care i-au uitat, nici pe asociatul și cumătrul care a vândut farmaciile și ferma folosindu-se de o procură prin care era însărcinat să conducă firma, doar despre dorul de băiat și casa lor pe care au vândut-o mai vorbea câteodată. Au venit în oraș, cu banii luați pe casă au plătit tratamentul și operația, cumpărând un apartament la parter ca să mai poată ieși afară mai ușor când este vremea frumoasă.

Lucreția s-a oprit în fața altei uși, cu geamuri mari, privind îngândurată literele mari, aurii, de deasupra tocului: „AMANET”. Era la a patra încercare. Până acum i se oferise un preț prea mic, mult sub valoarea reală, parcă pentru a-i chinui și mai mult sufletul ostent. În timp ce privea încurcată, cu teamă de a intra, dintr-o limuzină neagră, mare, luxoasă, spălată și ceruită, a coborât un bărbat înalt, elegant, jucându-se plictisit cu cheile mașinii, după ce în urma lui portierele s-au închis, concomitent cu un zgomot strident. A intrat pe o ușă, după geamul mare, gros, unde o femeie l-a salutat respectuoasă, ridicându-se de pe scaun.

Bătrâna a pășit sfioasă, a așteptat cuminte în fața geamului, până ce tânăra a deschis gemulețul mic, sub care era o tavă de inox:

– Ce dorești bunică?

– Aș vrea să amanetez un ceas de aur sau să-l vând dacă vă interesează.

– Ia să vedem ceasul!

A tras fermoarul de la geantă, înțepenit deodată, a scormonit într-un compartiment, printre cutii de medicamente, a scos o bucată de material textil, lucioasă, cu care își ștergea mai demult lentila ochelarilor, apoi a arătat ceasul, fără a-l lăsa din mână.

– Nu-ți fie teamă, mamaie! Dacă nu mi-l dai, nu pot spune cât valorează!

– Îmi este tare drag, e al soțului meu. Are valoare sentimentală. A fost al tatălui și bunicului său.

– De ce vreți să-l vindeți? a intervenit bărbatul elegant, devenit instantaneu foarte atent, când a văzut ceasul în tăvița de inox, pe care vânzătoarea a tras-o către ea. A luat obiectul în mână, l-a studiat atent, l-a întors pe toate părțile, i-a ridicat capacul, l-a coborât, a șters cu podul palmei porțiunea în care era gravată coroana regală, privindu-l fix, în timp ce balansa mecanic mâna de jos în sus. După aproape un minut, ca și cum și-a amintit de bătrână, a privit către ea și a continuat să o chestioneze:

– Cum spuneți, ceasul este al soțului dumneavoastră?

„E clar că mă duce cu vorba, ca să mă determine să plec!”, își spunea mahnită femeia, pierindu-i cheful de a mai dialoga cu bărbatul din fața ei. „Arată ca și cum ar fi plin de bani, așa că la ce mă pot aștepta de la el!” vorbea cu sine femeia.

– Da, al soțului...

– Și se poate lipsi de ceas? Arată deosebit!

– Dacă nu am avea așa multe necazuri! Am pierdut băiatul, care ar fi trebuit să-l moștenească, acum soțul este infirm, nu avem căldură... Poate îl răscumpărăm, dacă îl primiți. Pe unde am mai întrebat, am fost luată în râs, cu o sumă prea mică, care nu ne ajunge pentru ce nevoi avem...

– Dar la ce sumă v-ați gândit?

– Bărbatul meu a spus 3000 lei. Aș fi de acord și cu mai puțin, dar nu mai jos de 2500 lei...

– Bunică, mai mult de 1500 lei nu-ți dă nimeni, oricât ai umbla, a intervenit fermă vânzătoarea.

O lacrimă i-a apărut în colțul ochiului. Nu mai putea vorbi.

– Aveți buletinul de identitate, ca să facem contract de amanet, a continuat bărbatul fără a ține cont de părerea angajatei. Eu sunt dispus să vă ofer 3000 lei.

– Nu se poate șefu, e prea mult, a încercat a-l convinge vânzătoarea.

– Completează contractul și dă femeii suma care îi trebuie. Dumnezeu veghează asupra tuturor!

– Așa spune bărbatul meu, dintotdeauna. Mulțumesc din toată inima.

Lucreția a ajuns într-un suflet acasă, povestind cu amănunte prin ce a trecut în dimineața acelei zile. Bucuroasă, l-a strâns l-a pieptul ei pe Dinu, fără a-și ascunde sentimentele.

– S-ar putea să ai dreptate. Dumnezeu veghează asupra noastră! Așa a spus și tânărul acela!

– Vezi, nevastă. Nu trebuie să ne pierdem credința în oameni.

Ajunul Crăciunului i-a găsit pe cei doi bătrâni bucuroși, cum n-au fost de multă vreme. Au cumpărat centrala termică, a fost și montată, au făcut și cumpărături, au primit și colindători. Soneria a sunat din nou lung. Câțiva copii cu obraji roșii erau proptiți în fața ușii.

– Primiți cu colindul?

– Sigur, intrați colea în hol.

Versurile colindului au umplut apartamentul.

„Creștini, Crăciunul a sosit

Și cerul parcă se-ncălzește

Iar vântul aspru a contenit

În suflete speranța crește.”

După plecarea copiilor, soneria a sunat din nou.

– Năzdrăvanii ăștia s-au vorbit! Pleacă unii, vin alții! Deschide nevastă, că așa-i datina!

În fața ușii aștepta bărbatul de la „AMANET”. Avea un buchet mare de flori în mână. Bătrâna s-a speriat. l-a trecut prin gând că s-a răzgândit și vrea banii înapoi. Totuși, omul elegant nu era ostil.

– Bună ziua doamna Crețescu! Domnul Dinu este acasă?

– Bună ziua, da... dar unde poate să plece! Intrați, se află în sufragerie.

Bătrânul stătea cuminte în scaunul său. La apariția bărbatului simți o tulburare ciudată. Parcă îl știa de undeva.

– Numele meu este Corneliu Țurcanu. Am cunoscut-o ieri pe soția dumneavoastră, am luat adresa din cartea ei de identitate. Așa v-am găsit locuința.

– Bine, dar s-a întâmplat ceva? a bâiguit bătrânul.

– V-am adus un cadou de Crăciun! Este un obiect cu valoare sentimentală pentru dumneavoastră!

A scos din buzunar pânza neagră, lucioasă. A desfăcut-o pentru a ieși la iveală ceasul din aur.

– Acesta este cadoul meu. Am mai ținut ceasul acesta în mâinile mele cu mulți ani în urmă și mă bucur că am avut posibilitatea să-l văd din nou.

– Dar nu mai înțeleg nimic! murmura zăpăcit bătrânul.

– Atunci pot să vă amintesc. M-am născut și crescut în comuna unde erați doctor veterinar. Locuiam numai cu mama și alți trei frați într-o cocioabă, iar într-un an, la CRĂCIUN, ați venit cu o mulțime de cadouri, cutii cu jucării, dulciuri. Știam că ați fost la mulți oameni necăjiți. A doua zi am găsit într-o cutie cu jucării ceasul acesta. Nu știam ce valoare are și mama a înghețat când l-a văzut în mâinile mele. A crezut că l-am furat, apoi i-am explicat și am venit la dumneavoastră acasă, unde mama vi l-a restituit. Ați fost mirat de gestul ei și ne-ați dat bani pentru a ne instala lumina electrică și pentru a ne cumpăra televizor. A fost cel mai frumos Crăciun! Când mama a întrebat cum poate să vă răsplătească pentru bunătatea dumneavoastră, i-ați răspuns: „Dumnezeu veghează, n-ai grijă!”. Apoi ne-a mers mult mai bine, am mers la școală, ne-am făcut un rost în viață. Aseară i-am arătat ceasul mamei, i-am spus numele soției și și-a amintit îndată. Din nou m-a sfătuit să vin la dumneavoastră. Vă rog să primiți cadoul meu de CRĂCIUN!

– Mulțumim din tot sufletul. Acum ce mai spui, nevastă?

Așteptăm de la membrii noștri și nu numai eseuri, proză, poezie, articole pe orice temă de interes general, însoțite de fotografii pe adresa C.A.R.P. „Elena Cuza”, Colectivul de redacție „Viața noastră”, str. N. Iorga nr. 7A, sau pe e-mail: revista@carpbarlad.ro.

PLUGUȘOR ȘOPTIT

GRUIA NOVAC

Opriți plugul, bouleni!
Hai să-i urăm pe meseni!
Am venit la voi în prag
Să spunem vorbe cu drag,
Aduse pe-acest meleag
De-un român, nu de-un pribeag!
Ca să-nțelegeți urătura
Lăsați o clipă băutura...
Vin la voi cu bucurie,
În suflet cu veselie.
Să trăiți în vrednicie!
S-aveți o viață zglobie!
Fie-vă mersul frumos!
Scopul sigur, ambițios!
Darnici și gând generos!
Să nu-l uitați pe Christos!
Trăiți viața cu folos:
Necazuri, fulgerându-le,
Relele, alergându-le,
Fapte bune, măsurându-le
Zilele, cântându-le!

x
x x

Un plugușor v-am șoptit,
Poate nu v-am plictisit.
Rămâi, gazdă, sănătoasă
Frumoasă, prietenoasă.
Anul acesta ne grăbim,
La Anul mai zăbovim.

Aprindeți tămâie-n cățui,
Iar pe casă, Steaua Lui!
Am plecat, iubiți meseni!
Hăis și cea, măi bouleni!

LA MULȚI ANI !

PLUGUȘORUL CASEI DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BÂRLAD

2015-2016

Urători de la Sucursala Pogana

Aho, Aho plugari români
Opriți boii cei bătrâni
Aduceți plugul tras de reni
Din orașelul Murgeni
Să trageți brazdă curat
În legendarul Bârlad
Ia arați și lăsați scuza
La C.A.R.P. „ELENA CUZA”
Trageți brazdă-n vânt și ploaie
Să-l urăm pe Mihai Nicolaie
Și strigați cu drag și dor
Pentru domnul procuror.
Urați mai tare cu chef
Pentru cel mai mare șef,
Chiușiți și strigați tare
Pentru șeful cel mai mare,
Strigați măi peste Bârlad
Pentru cel mai mare ștab.
Că e om de omenie
Cu mult șarm și bucurie,
Iubitor și plin de viață,
Primul e mereu în față,
Un om bun ce toate știe:
Iubitor de poezie
Are inima curată
Mare iubitor de artă.
A se emancipa îi place
Multe spectacole face
La revistă mereu scrie
În top cu toate să fie,
Iar inima lui mare
E mereu o sărbătoare.
Cu mintea-i înțeleaptă
E mereu pe calea dreaptă.
Dreptate la toți face
Fiindcă minciuna nu-i place,
Cu caracteru-i frumos
Este drept și curajos

Și cu sufletul curat
De la centrul din Bârlad
Conduce-ntreaga suflare
Până-n teritoriu la filiale.
Ia ascultați 3 cuvinte:
Să ne trăiți, domnule Președinte,
Viață lungă-mpărătească,
Toți membrii să vă iubească,
Sănătate-n noul an,
Mari realizări de plan,
Mii de flori și zâmbete
Pentru al nostru C.A.R.P.

Foaie verde de măcriș
Mii de membri noi înscriși
Și țața Safta și moș Ion
Să ajungem la un milion,
Să crească venitul net
Precum apa pe Siret.
Premiile mari să crească,
Dumnezeu vă ocrotească,
Bucurie multă-n casă
Și mare belșug pe masă.
Sănătate-fericire,
Iubire și împlinire,
Viață lungă și mulți bani,
Să ne trăiți LA MULȚI ANI!

- Chiușiți să crape buza
Pentru C.A.R.P. „Elena Cuza”
Și brăzdați în vânt și ploaie
Pentru **Mihai Nicolaie**.
Strigați cu toți fierbinte
Pentru domnul Președinte,
Mânați măi: Hăi, hăi!

Ia dați mâncare la boi
Să urăm și locul doi,

Să-l urăm în secund plan
Pe domnul inginer **Filip Stelian**,
Un om blând și plin de pace,
Care treaba bine-o face
Știe vorba s-o mângâie
Este plin de omenie,
Zâmbitor și plin de viață,
Încrezător cu speranță
Om cu sufletul curat,
Responsabil nepătat
Iubitor de tot și toate
Știe frumos să se poarte.
Este-n ritm dar și în ton
Mare om și mare domn
Și îi place să trăiască
Viața multă să o iubească.
La mulți ani și sănătate,
Dumnezeu să-i facă parte!
Multă bucurie-n casă
Și-o bătrânețe frumoasă,
Multă putere de muncă
Și parale multe-n pungă

Chiuiți măi la sfârșit de an
Pentru domnul Filip Stelian!
Poate da și dumnealui un ban
Și-o bucată de slănină
Și pieptul de la găină,
Mânați măi: Hăi, hăi!

Haideți să urăm doi brazi
Doi maiori, doi camarazi:
Domnul maior **Mircea Fitcal**
Inteligent, sobru, radical,
Toată lumea ar vrea a-i face
Doar ce dumnealui îi place,
Are șarm – e o nebunie –
Este om de omenie,
Îți vorbește din povești,
Nu mai poți să îl oprești.
Toate face, toate știe
E ca o enciclopedie.
Și îl rog frumos aibă răbdare,
Să-i placă a noastră urare,
Chiar de nu ar avea valoare.
În lumina vrerii sale
Mulți ani buni și fericiți,
Lângă cei dragi și iubiți,
Sănătate, viață lungă
Și parale multe-n pungă.
Un an nou și genial
Să aveți, domnule Fitcal.
Încheiem urarea noastră
Cu un aforism de-a dumneavoastră
Să ne trăiți bade Mircel,
„Vă pupăm pe portofel”.

Foaie verde de mohor
Să urăm un alt maior,
Ofițer cutezător,
Curat precum e cuvântul,
Domnul **Liviu Adrian Râncu**.
Om de mare calitate,
Blând, cinstit și bun la toate,

Liniștit de când se știe,
Harnic, plin de omenie,
Suflet mare și frumos,
Elegant și serios.
Toate face ca la carte,
Zâmbete cu drag împarte.
A fost militar de frunte
Cu inima cât un munte.
Iar aici la C.A.R.P.,
Toate pune-n ordine.
Mândru, plin de demnitate,
Cu credință și dreptate,
Noi vă dorim sănătate,
Bucurii nenumărate,
Masă plină de bucate,
Cu șampanie și lichior,
Să ne trăiți, domnule Maior.

Ia strigați plugari stingheri
Pentru mândri ofițeri
Și puneți coarne la boi
Căci armata e cu noi,
Mânați măi: Hăi, hăi!

Opriti plugul cu mult dor
La Consiliu Director
Că a plăcinte miroase
La Doamna **Veruța Tănase**,
Căci în prag de sărbători
Are-n suflet numai flori.
În inimă bucurie,
Că așa-i de când se știe.
Bucurii cu drag împarte
Și muncește ca la carte.
La C.A.R.P. Bârlad
Trudește cu spor și drag,
Viața să-i fie frumoasă,
Soarele-i răsărit-n casă
Aibă mii de bucurii
De la soț, de la copii,
Peste tot și peste toate
Să-i dea domnul sănătate!
Bucurie, fericire,
Un an nou cu împlinire.
Strigați măi de Anul Nou
La Veruța la birou,
O urare împăratească:
La mulți ani să ne trăiască!
Am urat cu drag și dor
Tot Consiliul Director,
Ei sunt cei ce ne conduc
Și prosperitate aduc.
Au grijă să fie bine
Pentru ziua cea de mâine,
Să dea Domnul sănătate
Pentru fiecare-n parte,
Aibă multe bucurii,
Sănătate la familii și copii,
Viață lungă și frumoasă,
Multă fericire-n casă,
Un trai bun și mai mulți bani,
Să ne trăiți! La mulți ani!

Trageți brazdă repede

Pentru al nostru C.A.R.P.
Și strigați triumfător
Pentru Consiliul Director.
Pocniți măi din bici și flinte
Pentru Domnul Președinte
Și dați cep pe la butoaie
Să-l urăm pe Mihai Nicolaie.
Mânați măi: Hăi, hăi!

Și de nu vom supăra
Vrem pe toți a vă ura,
Da ni-i teamă c-o-nsera
Și nu mai vedem ara.
Înhăimăm caii la diligență
Să facem o mică prezență,
Urați măi, toți cu temei,
Pentru **Hriscu Vlad Andrei**,
Că-i mândru, frumos și tonic,
La C.A.R.P. Director Economic.
Și de-o vrea și de n-o vrea
Mulți ani la noi să mai stea
Fiindcă știe să trudească,
Talanții să înmulțească.
Și uite așa din floare-n floare
Am ajuns cu a noastră urare
Să-i tragem cu toții un chef
La domnul Contabil Șef.
Să bem vinișor cu litru,
Să ne trăiască Dima Dumitru!
Și cu luminata-i minte
Cifrele să le alinte,
Doar să adune, să-nmulțească
C.A.R.P.-ul să-nflorească.
Opriti plugul măi feciori
Pe la Comisia de cenzori,
Unde coase și descoase
Două mândre doamne frumoase:
Doamna **Iftimie Virginia**,
Doamna **Munteanu Maria**.
Să ne trăiți cu sănătate,
Să bucurați cu demnitate,
Viața fie-vă frumoasă,
Multe bucurii în casă,
Marie, atenție la bani
La anul și La Mulți Ani!
Viață lungă mii de flori
Pentru Comisia de Cenzori.

Trageți brazde apăsate
Mai adânci și mai curate
La Responsabil compartiment
contabilitate.
Cu toată bucuria și omenia
S-o urăm pe doamna **Comănescu Claudia**.

Fie-vă viața frumoasă,
Cu multe bucate pe masă.
Aibă-n suflet bucurii,
Sănătate la copii,
Soțu' drag să îi trăiască,
Viața să i-o fericească,
Aibă mult noroc la bani,
Să trăiască la Mulți ani!

Oprîți plugul mioritic
Și la **Oficiul Juridic**,
La mulți ani, dragi avocați,
Să trăiți cinstiți jurați
Dreptatea s-o apărați,
Legea să o respectați,
De Domnul să nu uitați
Și strâmb să nu judecați.

Ia urați, feciori voinici,
Și pocniți tare din bici.
Bateți ale plugului cormane
Să urăm **Responsabil Compartiment
Resurse Umane**
Și strigați cu toții tare
Pentru **Responsabil Servicii Creditare
Sucursale**.

Oprîți plugul legendar
Pentru **doamna secretar**,
Căutați un tradițional motiv
Urați **Biroul Administrativ**
Și de acolo urați-o, vă rog,
Pe doamna **Mihai Lenuța**, merceolog.
Să vă meargă doar în plin,
Urați la **Bocan Sorin**,
Chiuiți și strigați tare
Pentru C.A.R.P.-ul mare,
Pentru distinși funcționari,
Oameni faini și temerari,
Harnici, curați și cinstiți
Și de Dumnezeu iubiți.
Mulți ani să ne trăiască,
Viața-n pace-i dăinuiască!
Aibă-n casă bucurii,
La nepoți și la copii,
La părinți și la bunici,
La căței și la pisici,
Multă liniște în casă
Și mare belșug pe masă.
Binecuvântată viață,
Tot cu zâmbetul pe față,
Cu mare baftă la bani
Să ne trăiți o sută de ani!

Ia strigați, măi temerari,
Pentru mândri funcționari
Și pocniți din bice tare
Pentru clasa conducătoare:
Mânați măi: Hăi, hăi!
Aho, aho, mare urare
Pentru salariații din sucursale,
Pentru cei care muncesc
Și-n fiecare zi trudes
Și cu toată grația
Ei strâng cotizația.
Adună pic cu pic
Bănuțul cât e de mic,
Îi întâlnim la ghișeu,
La datorie sunt mereu.
Noi le urăm sănătate,
Viață lungă cu dreptate,
Mari realizări de plan,
Multe bucurii în noul an,
Fericire-n a lor casă,

Multe bucate pe masă
Și la bine și la greu
Să-i ajute Dumnezeu!

Oprîți plugul, măi plugari,
La poartă, la pensionari.
Să urmă acum bătrânii.
Că ei sunt țării stăpânii.
Ei sunt cei ce ne-au crescut
Și grijă de noi au avut.
Au muncit cu drag și dor
Pentru al nostru sfânt popor.
Ei sunt cei ce-au înălțat
Țara, ce alții au dăruit.
Ei sunt cei mai chinuți
De guvern neocroțiți.
Maica Sfântă să-i iubească,
Bătrânețea le-o ndulcească,
C.A.R.P.-ul să trăiască
De bătrâni să îngrijească.

Hai cu dragoste de frați
V-adunați ca să urați
Pentru membri delegați,
Ce din fiecare Sucursală
Merg la Adunarea Generală
Și votează-ntreg programul
Să ne meargă bine tot anul
Și votează cu temei
Pentru a-i noștri bătrânei,
Să le fie viața bună,
Pân' la ziua cea din urmă.
Să le dea Domnul sănătate,
Și multă prosperitate
Bucurie la copii
La nepoți și la soții,
Iară anul viitor
Să fie mai roditor,
Cu mult belșug pe masă
Și o viață mai frumoasă,
Cu un trai mult mai bogat
Și un suflet mai curat,
Să plecați la drum mereu
Doar cu Bunul Dumnezeu,
Să spuneți ce aveți de spus
Doar cu gândul la Iisus.

Tobă, șuncă și cârnați
Mâncăți măi și apoi strigați
Să se audă-ntreaga țară
Delegații de la Adunarea Generală.
Mânați măi: Hăi, hăi!

Aho, aho, fiindcă există
Să urmă și la revistă
Dați-vă lîngă fereastră
Să urmă la „VIAȚA NOASTRĂ”.
Unde trudește cu multă grație
Distinsul colectiv de redacție.

– Unul dintre cei care minuni fac
Este celebrul profesor **Grui Novac**,
Deși-i octogenar, lucrează cu temei
Ochii încă-i fug după femeii!

Cel ce deține cheia epigramei
Nobilul profesor **Coloșenco Serghei**,
În patru firul literei desface
Curat, demn și drept a fi îi place.

Cel mai Mare Căpitan de plai,
Domnul Președinte **Nicolaie Mihai**,
Numai bucurii prin mesaje împarte,
Toate le știe și face ca la carte.

Poetul Petruș Andrei
Este floarea revistei,
Muza-n toate-l însoțește
Toată lumea îl iubește,

Strălucitoare ca o stea
Domnișoara **Teodora Zaldea**,
E un imn de bucurie
Dintr-un miez de poezie.

Distinsul profesor **Gheorghe Gherghe**
scrie
Monografie cu mult drag și bucurie,
E un mare luptător, oltean sadea,
Ce-a cutreierat și-a uimit Moldova.

Pe toți îi urăm cu cinste
Și cu alese cuvinte
Să-nălțăm în slăvi de gală
Munca lor monumentală,
Să le mulțumim frumos
Pentru darul prețios,
Dumnezeu să-i ocrotească,
„Viața noastră” să-nflorească.
Să le deie sănătate
Și zile îndelungate.
Mii și mii de bucurii
De la nepoți și copii,
Peste vremuri să reziste
Să scoată multe reviste,
Și să pună-n fiecare
Harul lor pur ca o floare.
Și din suflet câte oleacă
La toți revista să placă.
Să se scrie despre toți
Și de vii, dar și de morți.
Și de mine de se poate
Chiar de nu-s așa aproape.
Iar acum, la încheiere,
Să aveți în suflet miere,
În inimi împlinire,
Viață lungă, fericire,
Anul nou vă-nveselească,
„Viața Noastră” să-nflorească
Și să dăinuieți mereu
Ocrotiți de Dumnezeu!

Cu drag pentru al sărbătorilor deliciu,
V-am urat eu, samariteanul

IFTENE CIORICIU

Plugușorul C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, 2016

Mulți ani! Scumpă Românie!
 Mulți ani! Vouă pui de lei!
 De la cei din fruntea țării,
 Pân la cei mai mititei
 Mulți ani! Celor din palate,
 Mulți ani! Celor din colibe.
 Să dea Domnul s-aveți parte,
 Doar de bine, fără hibe.
 Mulți ani! Celor din Moldova,
 Frați dragi basarabeni,
 Celor plecați peste hotare,
 Dragi concitadini bârlădeni.
 Tuturor vă zic urare,
 Să vă dea Domnul ce doriți.
 Și pe cei ce vă zic plugul,
 Cu onoare să-i primiți.
Sunați măi din zurgălăi! Și strigați odată hăi!
 Să-i facem scumpă urare,
 Harnicului președinte,
 Al C.A.R.P.-ului „Elena Cuza”,
 Încă mulți ani, înainte.
 Căci îndrumă cu talent,
 Cu mână de gospodar,
 Viața din C.A.R.P.,
 De vreo cinci ani cu mult har.
 Dară să luăm aminte,
 Tot la domnul președinte,
 Din proprie ambiție,
 Devenind tradiție,
 An de an sărbătoriți,
 Cupluri de căsătoriți.
 Trăitori pe acest plaur,
 Serbând nunțile de aur.
 Sănătate și ani buni,
 Să aibă cât mai mulți fini!
 Îți urăm pe viitor,
 Sănătate și mult spor!
 Noroc pentru noi să ai
 Domnule Nicolaie Mihai!
Mânați măi – Hăi! Hăi!
 Urări și aclamație,
 Celor din administrație,
 Funcționarii din casierii,
 Ce manevrează mii de hârtii,
 Dar nu hârtii oarecare,
 Ci din cele cu valoare.
 Împrumuturi, ajutoare,
 Le rezolvă cu ardoare,
 Mulțumind pe fiecare.

Trageți brazda măi flăcăi! Hăi! Hăi!
 N-am uitat din repezeală,
 Activitatea culturală.
 Căci la noi se promovează,
 Scriitori și poeți de vază.
 Lumea ca să ne cunoască,
 Prin revista „Viața Noastră”
 Redactată și ea,
 De domnișoara Teodora Zaldea,
 Cu un grup de profesori,
 Colectivul de redactori,
 Ce descriu cu mult talent,
 Orișice eveniment,
 Petrecut în casa noastră,
 Din viața dumneavoastră.
 Avem și artiști de seamă,
 Ce ne fac viața frumoasă,
 Cântând pământul și glia,
 Precum „Corul Armonia”,
 „Ansamblul din Pogonești”,
 La fel „Corul Crizantema”
 Ce încunună diadema,
 Artiștilor amatori
 Ce ne cântă-n sărbători!
 Practicăm în scumpa casă,
 Crosul și sportul de masă,
 Pentru vârstnici și copii,
 Ce ne aduc bucurii
la sunați din zurgălă! Și strigați odată hăi!
 Toți aceștia la un loc,
 Ne aduc cinste și noroc.
 Aduc casei bucurie,
 Și-n țară multă mândrie.
 Dar avem în casa noastră,
 Și servicii medicale,
 Dentiști și oftalmologi,
 Masaje pentru ologi,
 Specialiști pentru fiecare,
 Bolnavi în recuperare.
 Mai avem în inventar,
 Un magazin alimentar,
 Și încă unul de plafar.
 O micuță frizerie,
 Și una de tâmplărie.
 De nedorit – dar necesare,
 Serviciile funerare.
 Toți muncesc cu drag și spor! Spre
 binele tuturor!
Sănătate și mulți bani!

Hai noroc și la mulți ani! Hăi! Hăi!
 Anul care a trecut
 Împreună am trăit,
 Când mai bine, când mai rău,
 Cum a voit Dumnezeu.
 Însă toți din casa noastră,
 S-au străduit cât au putut,
 Ca la lipsuri și nevoi,
 Să ne ajutăm între noi.
 Căci e casă cu noroc,
 De ajutor reciproc
 Și la anul care vine
 S-o ducem la fel de bine!
 Cu toții umerii de-am pus,
 V-om trăi pe aceste văi,
 „De la foarte bine-n sus”
Sunați măi din zurgălăi și strigați din nou Hăi! Hăi!
 Iar acum ca încheiere,
 Vă spunem la revedere!
 Rugându-ne a ne ierta
 De-am uitat pe cineva,
 În uret a-l aminti,
 În acest fel a-l cinsti.
 Dar oricum, sunteți cinstiți
 Și-ntre oameni buni trăiți.
 Și de a-ți rămas supărați,
 Colaci calzi, să nu ne dați.
 Doar miezul de la covrig
 Ca să nu înghețăm de frig.
 Să dea Domnul să trăim,
 La anul, să vă pomenim.
 Opriți plugul băietani –
 La anul și la mulți ani!

La cumpăna dintre ani

De Anul Vechi
ne despărțim cu greu
Că mersul vremii-i
dat de Dumnezeu.

Iar Anul Nou
cu drag noi îl primim
Spunându-ne
cu toți mai buni să fim.

Și vom ierta
greșiților și noi
Ce se-osândește-n
viața de Apoi.

Că nu se iartă
nici pe ceea lume
Ce-n viața asta
ai greșit anume.

Să punem vinul
limpede-n pahare
Și să îmbrățișăm
pe fiecare.

Și să îi spunem
multă sănătate,
Belșug să aibă
și mult spor în toate,

Să fiemult mai bun
și darnic anul
Să nu-i lipsească
liniștea și banul

Și cu cei dragi
în jurul lui să fie
Cu mulțumire
și cu bucurie.

În sfânta noastră
Țară Românească
Întru mulți ani
cu toții să trăiască!

La intrarea în Bârlad

La intrarea în Bârlad,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
A crescut un pui de brad,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Oare cine l-o fi pus?
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
L-a pus chiar Domnul Iisus
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

L-aș tăia să-l duc acasă,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Dar inima nu mă lasă,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Că-i păcat de Dumnezeu,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Când el crește, cresc și eu
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Să se-nalțe pân' la cer
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Să fie Țării străjer,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Hai cu toți brazi să sădim,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Și pe Domnul să-l slăvim
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

La intrarea în Bârlad,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Să-nfrățească brad cu brad
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

De la Dumnezeu îndemn,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Și biserică de lemn
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

O minune-ntre minuni,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Și casă de rugăciuni,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Hai veniți și vă-nchinați,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Slavă Domnului să dați
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Să aveți belșug în casă,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler,
Și pe Dumnezeu la masă,
Leru-i, Doamne, Leru-i ler.

Plugușorul – 2016

Măine anul se-nnoiește,

Plugușorul se pornește
Pe-nserate, pe sub brad,
La o casă din Bârlad.
Dar nu este orice casă
Că-i, din toate, mai frumoasă
Că e Casa de Ajutor
A pensionarilor.
Să urăm cu drag și spor
Tot **Consiliul Director**
Și ni-i inspirată muza
Că-i Casa „Elena Cuza”:
Mult belșug în Noul an
Doamnei Carmen Frățiman,
Domnului Dumitru Dima
Îi transmitem toată stima,
Un director bun cât trei
Domnul Hriscu Vlad Andrei,
Temelia-acestei case
Doamna Veruța Tănase,
Ne mărește bucuria
Doamna Munteanu Maria,
Mult mai iute ca furnica
E **Iftenie Virginica,**
Domnului Râncu Adrian
Mult noroc în Noul An,
Domnilor Filip – Fitcal
Le dăm grad de general,
Iară Domnul Președinte
E om harnic și cuminte
Domnul magistrat Mihai
Care-ți dă, atunci când n-ai.
De pensionari îi pasă
Și, la greu, el nu și-i lasă.
Azi, în prag de sărbătoare,
Noi îi facem o urare:
Să-i dea Dumnezeu de toate:
Viață lungă, sănătate,

Iar **Doamnei Domniei sale**
Să-i răsară flori în cale,
Să-i facă bune bucate
Nici prea dulci, nici prea sărate,
Măcar trei sau patru oale
Îndesate cu sarmale
Și friptură și cârnați
Cu castraveciori murați
Și un tort și baclavale
Pe voia Domniei sale
Dar să rămână friptură
Și pentru acei ce ură,
Clopotei și zurgălăi
La strigați cu toții, măi,
Hăi! Hăi!

În anul care-a trecut

Multe lucruri a făcut
A dat pensii și-ajutoare
Iar de sfântă sărbătoare
A dat tandru și amabil
Ajutor nerambursabil,
A dat diplome, medalii,
Trandafiri, bujori și dalii
Și distincții meritate
Pentru vârste-naintate.
E ca o cerească mană
Și e bun de pus pe rană
La mulți ani să ne trăiască
Gândul să-și îndeplinească.
Iar revista „**Viața noastră**”
Cu drag să o păstorească
Toată țara să ne spună
Că-i revista foarte bună,
Că o facem împreună:

Verde cum este-un copac
Domnul Gruia lui Novac,
Domnișoara Teodora
Că ni-i dragă tuturora,
Domnul Gherghe și Serghei
Și domnul Petruș Andrei
Toți trei harnici în condei.
Bogdan – tehnoeditor
Și Sorin – operator,
Toți sunt meșteri în cuvinte,
Însă Domnul Președinte
Este povățuitorul
Factotum și dirijorul.
Zestrea asta sufletească
La mulți ani să ne trăiască!
Ia plesniți din bice, măi,
Și strigați cu toții: Hăi!
Hăi! Hăi!
Fapte nu mai numărăm

Că-i mai bine să urăm
Pentru toți care-au dus greul,
Pentru tot C.A.R.P.-ul
O urare din străbuni:
„La mulți ani! Mulți ani și buni!”
Să ne-ajute Dumnezeu
Ca să ne-ntălnim mereu
Să petrecem împreună
Cu cântec și voie bună
Harnici și voioși să fim
Să nu mai îmbătrânim
Nu trăim de două ori,
Să trăim ca-n sărbători,
Să fim veseli, sănătoși
Cum am fost din moși-strămoși
Pe masă s-avem bucate,
La mulți ani cu sănătate.
Opriti plugul din străbuni
„La mulți ani! Mulți ani și buni!”

Revelație de cristal

OANA ROTARU

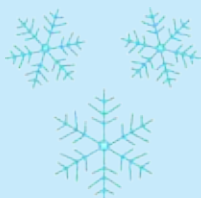
Fiecare iarnă are povestea ei. Fiecare poveste are frumusețea ei, iar atunci când tărâmul de poveste pe care îl visăm în fiecare noapte devine realitate, totul este învăluit în albul etern, în puritatea din copilărie, în viața pe care am trăit-o. Abundența de inefabil trezește amintirea unui copil ce era tânăr, ce dispera în liniște, ce cuprindea viața din viață, ce fugea și nu se oprea până când nu găsea virtutea adevărată.

Acum am găsit fulgul de nea, cel care mă poartă în tărâmul de odinioară. Am găsit speranța de a mă întoarce la acel sentiment pur și liniștit, acel sentiment călăuzit de divinitate. Totul este acum înghețat, dar atât de ademenitor. Am coborât în sufletul meu pe scările de argint și m-am oprit într-o arenă cu trei uși. Prima din stânga mea era albă, din lemn lăcuit, cu striții în lungimea ei. A doua era de cristal, chiar în fața mea, iar a treia, din dreapta, era din pelicule de apă ce alunecau pe coloane de aer și se mișcau de sus în jos.

Deoarece viața se bazează pe alegeri, și de data aceasta a trebuit să fac o alegere. Vreau să deschid ușa care să mă readucă în copilărie, să mă readucă la focul din vatră, la mirosul de cozonaci frământați de mămuca mea, la tunelul de zăpadă, la frații mei... Caut în mine și în adânc și îmi găsesc intuiția ce nu mă trădează. Îmi amintesc cum bunica îmi spunea „Dragul bunicii, cât de departe te duci, nu te uita în urmă, mergi tot înainte!”. Așa am făcut. Am deschis ușa de cristal, cea mai frumoasă, mai luminoasă și mai atrasă de amintirea mea.

Am închis ochii, mi-am trezit inima și am pus mâna pe clanta de cristal, atât de rece și fină în același timp. Simt în palmă cum se sfarmă acel dur element și cum devine din ce în ce mai rapid, pământ. Tot ce era, nu se mai putea vedea dincolo, bucăți din arenă se sfărmau și deveneau și ele pământ. Celelalte uși au dispărut, la fel și scările. Totul era doar... pământ.

M-am întors de unde am venit, adusă de vântul destinului. Atunci am înțeles că dincolo de perfecțiunea închipuită, aparența înșeală, atât de tare încât m-a costat viața.

Chiar de e cam nespălat
Și e ținut la coteț
Chiar de nu e prea stilat,
Porcul e la mare preț.

El ne este chiar "preten",
Căci ne scoate din nevoi,
Nu e prea-ngrijit la ten,
Dar îi place în noroi.

Să mănânce-i place șrotul,
Cartof, sfeclă și lături,
Ce îi dăm mănâncă totul
Și nu lasă firimituri.

Chiar de e cam sprintenior
Sau e robust și grăsun,
De ești țăran sau senior,
Tot mănânci ... porc de Crăciun.

Poți să mănânci tochitură,
Borș, cârnați sau răcitură

Însă, de mănânci friptură
Ai să simți cum plouă-n gură.

Căci gustând și din slănină
Parc-ar merge puțin vin,
Iute te duci la puțină
Ca să faci cheful din plin.

Are folosințe multe
Prea destinsul nostru porc,
Știate și neștiate,
Însă ... la potol mă-ntorc.

Din șoric purtăm pantofi,
Chiar de ne dorim fripturi
Cu salată și cartofi
Dar și la bocanci branțuri.

Vinul stă bine-n butoi,
Porcul șade în coteț,
Dar mai sunt și printre noi
Înși cu ... vițuit măreț.

Chiar de-i supraponderal,
Chiar de-i bazna sau șaten,
Nu e perlă sau coral,

Porcu-mi este bun "preten."

Uneori îmi e dușman,
Cu grăsimea ce ucide,
Căci, la analize am
Surplus de ... trigliceride.

Nu-i place regim, dietă,
Plin mereu să-i fie trocu',
Și nu ține siluetă,
Mănâncă mereu ... ca porcu'.

Porcu-i foarte secretos
Și-n coteț miroase urât
Chiar de e puțin slinos
Însă ... nu mă dă în gât.

Știe taina orișicui,
Și chiar de cunoaște totu',
Nu mă spune nimănui,
Tace zilnic ... precum porcu'.

* Poezia face parte din volumul *Suflete-n
batistă*, editura Stef, Iași, 2015

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR "ELENA CUZA" BĂRLAD
Împreună suntem mai puternici!
Vă invită la întâlnirea de suflet,

“MOȘ CRĂCIUN VINE TIPTIL ÎNTR-UN SUFLET DE COPIL”

RALUCA IOANA TOMA
DENISA MARIA TOMA
MAGDA SIRIAC
MIHNEA OPREA
CLARA FRĂȚIMAN
REBEKA BERGHIU
GRUPUL "HAI-HUI"
GRUPUL "ELEISON"

**DUMINICĂ 20 DECEMBRIE 2015
ORELE 10.00 - SALA A.I. CUZA**

ȘTEFAN CONSTANTINCIU

Povestea norului călător

Muntele colțuros adulecă aburul respirat în valuri de ceață
Cântecul izvoarelor se-aude răpus de foșnetul bezmetic al pădurilor pătrunse
Senină e ziua pusă-n așteptarea lunii, îmbălsămată în lumina dulce
Așteptarea e ostilă gândului pornit din facerea lumii
Și mai apoi, norii se ridică în trepte infinite
Până și ochii ne spun ce simt fără o urmă de cuvinte...

Tăcere

Astăzi gândul mi se supune, trupul mi se strânge-n scoarța clipei, peste tot e doar tăcere ...
Ieri m-aș fi trezit mult mai devreme, căci astăzi e târziu pentru ploaia căzută mărunț din astă lume...
Apa aruncată din cerul mântuit de stele, e albă și deasă ca noaptea polară ...
Până și visul ne spune că iarna e locul unde speranțele se adună, căutând căldură, în tăcere.

IFTENE CIORICIU

Nu-l uitați pe Eminescu

Nici o taină nu-i mai mare
Ca înaltul stelelor,
Strălucirea unui soare
Pururea nemuritor.

Mulți poeți din România
Au slăvit și au cântat
Neamul, iubirea și glia,
Poporul greu încercat.

Dintre toți străluce-o stea
Peste româneasca zare.
Ce a scris cu inima
Din a geniului chemare.

Dintre spații venea muza,
Geniul îi nemărginea.
Nu-l uitați pe Eminescu.
Nu uitați această stea.

Când scria tremurau plopilor,
Teiul frunza-și fremăta,
Lacul tresărea în codri,
Luceafărul strălucea.

Stelele-i aprindeau focul,
Inima-i se-nflăcăra,
Ochii îi erau luceferi
Eminescu prevala.

Iubirea-i vibra-n tăcere
Și în plâns dar și în cânt.
Peste-a poeziei vrere
Eminescu-i aed sfânt.

Înger al literaturii,
Sfântul limbii românești,
Demiurgul poeziei,
Eminescu, tu ne ești.

RAFAEL TUDOR LUPĂȘCU

Un alt drum

Ai de ales, uneori,
Un drum pe care poți să mergi
Și parcă ai vrea să zbori
Când ți-e ușor ca să alegi.

Cu ce rămâi în viață
Sunt amintiri, nimic mai mult
Și mai rămâne o speranță,
Să nu uiți ce ai pierdut.

Poate-i târziu să-ți ceri iertare
Și lumea te va judeca.
Dar cel mai mult în suflet doare,
Când tu, nu te poți ierta.

Nu-i prima iubire, nici ultima pierdută.
Uită-te în ochii ei. Vezi ceva?
Privire mincinoasă, privire prefăcută,
Dar nu puteai să știi că te va trăda.

ALEXANDRA TEODORA CONCITĂ,

elevă Colegiul Național Gheorghe Roșca Codreanu

Fugit tempus

Între secunda în care
talpa piciorului se desprinde
de pe nisip
și cea în care atinge valurile,
între două respirații
reci,
grăbite,
nerăbdătoare,
există o fracțiune
de bătaie de inimă
când lumea încetează să mai
existe,
se întredeschid buzele,
se strâng pleoapele în clipire,
iar sufletul se contopește cu
aerul sărat
și plin de vise
încetează în adâncimi.

Să ne facem sărbătorile frumoase

Motto: „Cel care depinde doar de el însuși, acela va cunoaște cea mai mare fericire.”

(Proverb chinezesc)

În general, ne este frică să vorbim despre fericire, despre tristețe, despre bătrânețe sau despre moarte. Însă ele vin oricum. Cu atât mai mult cu cât odată ajunși la vârsta înțelepciunii, este mai bine să vorbim, să întrebăm pentru a putea primi răspunsurile de care avem nevoie, pentru ca apoi, la rândul nostru, să putem oferi sfaturi.

Totul este foarte simplu!

Numai că uneori, ne complicăm existența, punând întrebări care nu au răspunsuri, comparând situația noastră cu a altora, iar toate acestea nu fac decât să ne dea stări depresive.

Dragilor, dacă lăsăm garda jos, vă va fi foarte bine, mai ales în perioada sărbătorilor. Suntem în luna decembrie, luna cu cele mai frumoase sărbători – Crăciunul și Anul Nou. Da! Ar fi ideal ca toate sărbătorile să fie petrecute cu copiii și nepoții, în fiecare an dacă se poate. Dar știți și voi că realitatea este alta. Să nu ne amăgim, totuși. Vârstnicii, mai ales cei suferinzi, au o anumită sensibilitate, anumite tabieturi, pe care cei tineri le consideră adesea capricii sau pur și simplu nu le înțeleg. Așa că nu trebuie decât să schimbăm planul. Să ne gândim că și noi am fost cândva tineri, și că uneori vroiam o mică escapadă, poate ne supăra faptul că uneori părinții noștri ne sufocau cu tot felul de întrebări: Când vii? Unde ești? Ești obligat! Ai să vezi cum e când îmbătrânești! Ai o obligație! Ți-am dat! Trebuie să faci! Nu mă interesează, vreau acum! ș.a.m.d.

Nu! Categorie Nu!

De ce să nu ne alintăm copiii, indiferent de vârsta pe care o au ... 40, 50, 60 de ani, de ce să nu venim cu întrebări de genul: Aveți nevoie de ceva? Sunteți bine? Mergeți și vă distrați! Cu ce vă mai pot ajuta? Și atunci veți vedea că lucrurile se vor schimba radical. Copiii vor fi mult mai atenți cu voi, mult mai protectori, veți simți mult mai multă căldură, căldura de care aveți nevoie mai ales la sărbători, acea căldură sufletească pe care numai de la copiii voștri o puteți primi și nu de la altcineva. De altfel, trebuie să ne inoculăm învățătura conform căreia nu trebuie niciodată să așteptăm să ți se întoarcă binele pe care l-ai

făcut celor dragi.

Da! E și nu complicat. Dar alegerea este a fiecăruia dintre noi. Niciodată nu am înțeles și nici nu voi înțelege, cum unele persoane, din punctul meu de vedere, se hrănesc cu aceste gânduri negative. Mă uit la ei, și efectiv mi se face milă, da! milă, văzând cum se „descompun” în momentul în care se varsă nemulțumirile. Voi, să nu fiți așa! Mai ales în perioada sărbătorilor de iarnă, să fiți cei mai buni părinți pentru copiii voștri.

Nu contează ce punem pe masă, ideea e cum punem pe masă.

Un gând frumos și un gând de mulțumire vă transmit tuturor, nu înainte de a-mi cere iertare celor care nu sunt de acord cu mine, dar mai ales celor care mă susțin.

Fiți buni, fiți înțelegători! Pacea și liniștea să vă călăuzească în perioada sărbătorilor de iarnă. Sărbători frumoase, sărbători cu bucurii, vă urează

DANIELA T. TEODORU

specialist în kinetoterapie și motricitate specială

A fi fericit nu înseamnă că totul este perfect.

Ci faptul că ai decis să vezi dincolo de imperfecțiuni.

(Anonim)

Suflet proaspăt românesc

Invitat special:

La Mulți Ani de Ziua Națională a României! 1 Decembrie 2015

Corul "Crizantema"
dirijor: prof. Mihaela Oprea

Orchestra Primăriei Vaslui "Rapsodia Vasluiului"
dirijor: Cristian Nastase
director artistic: George Forcos Palade

Ansamblul "Răzeșii Pogonești"
înv. Andrei Dumitru

interpretii:
prof. Gabriela Oprea
Dragoș Tufă
Marian Năstase
Aneta Matei

parteneri:
Primăria Bârlad
Consiliul Local Bârlad
TERORIE
"CULTURA ROMÂNIEI"
Căminul Cultural al Localității
"George Topolceanu" Bârlad
Căminul Cultural al Localității
"George Topolceanu" Bârlad

prof. Gruia Novac
prof. Petruș Andrei
Iftene Cloriciu

Ansamblul "Micii Răzeși" din Pogonești

Note și impresii

PROF. GRUIA NOVAC

În anii aceștia, când ideea de libertate a fost răstălmăcită și sensul ei sacru e deturnat spre ținte fantasmagorice, dragostea de Țară, de Neam au devenit expresii fără conținut, aproape nimeni nu mai tresaltă la vederea Tricolorului sau la auzul sunetului vibrant al Imnului Național. Puținii exceptanți de la această ucigătoare tendință sunt etichetați drept naționaliști, niște învechiți în obiceiuri prăfuite, neînstare să priceapă generoasele deschideri contemporane ale globalizării...

...Eu, arogându-mi dreptul de a vorbi, dar și asumându-mi conștient îndatorirea, le răspund acestor apărători inconștienți ai unei libertăți golite de independență și suveranitatea devenite utopii din clipa în care ai renunțat (Române!?) deliberat la ele: Vai vouă, care, vorba unuia Ion Creangă, nu sunteți buni nici de zama ouălor, nici nu știți ce vă așteaptă, după ce-ați umplut lumea !...Nu acolo unde-i bine e și patria ta. Binele nu se cerșește, nevolnicule, ci se zidește. Fii gospodar (modest) în satul tău, în orașul tău, în județul tău, în România Ta, abia apoi, de vrei, fii sluga occidentalului care te momește, cu te miri ce, să-i rânești grajdul!

Pământul Patriei e scump tuturor. Așa spuneau, și chiar credeau, latinii, prin gura scriitorului și omului politic Cicero (106-43 î.d.H.). Așa a gândit și conducerea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad, reprezentată de magistrat pensionar **Nicolaie Mihai**, când a luat inițiativa sărbătoririi cu fast a Zilei de 1 Decembrie

Viața noastră

– **ZIUA ROMÂNIEI.** (Există voci, dar nu românești, care contestă această zi dorind o altă dată, fadă, fără rezonanță, fără entuziasm. De ce ? Pentru că vor să șteargă din memoria noastră ideea de **reîntregire**, de **unire** a pământurilor istorice românești, de **revenire** a Transilvaniei la Patria Mamă...).

Români, a renunța la omagierea României în ziua de 1 Decembrie înseamnă a face jocul „barbarilor”(cum sunt numiți în Imn!) și a ne vinde pe încă o mie de ani... necunoscutului și diavolului...

Cinste, deci, celor care, duminică, 29 noiembrie 2015, pe scena superb ornată, au realizat – **ÎN CINSTEA ZILEI ROMÂNIEI** – spectacolul desfășurat sub genericul „**Suflet proaspăt românesc**”. Proaspăt? Da. Românesc? Da. Pentru că în cele trei ore de neîntreruptă însuflețire pe scenă, zecile de „artiști”, mari și mici, au recitat românește, au interpretat cântece din folclorul românesc, melodii patriotice cântate vocal și instrumental, s-au recitat poezii românești de poeți români, unele chiar de către autorii lor, a fost „prezent” Mihai Eminescu și n-a „lipsit” Ciprian Porumbescu. Ansamblul folcloric „Răzeșii” și orchestra „Rapsodia Vasluiului” au izvodit un spectacol care s-a întregit prin vocea și prezența scenică a împătimatei de Bucovina, inegalabila **LAURA LAVRIC**.

Spectatorii au cântat, la început, împreună cu corul „Crizantema”, **Imnul României** („Deșteaptă-te, Române”-versuri: Andrei Mureșanu; muzica: Anton Pann), au ascultat

versurile poeziilor „Doina” și Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie” ale lui Mihai Eminescu, au aplaudat creațiile proprii „De ziua sfântă a Unirii Noastre” sau „Noi, românii!” ale poetului Petruș Andrei, ori „Frumoși și deloc frumoși”, „Lăsați poezii”, gândite de rapsodul român Iftene Cioriciu, iar cântecele folclorice și dansurile românești au primit ropote de aplauze. (De altfel, la finalul acestei prezentări, vom tipări, în întregime, programul Spectacolului cultural-artistic „Suflet proaspăt românesc”, spre edificare.)

Manifestarea din ultima duminică a lunii noiembrie 2015, a fost una de simțire și de trăire românească, rostită numai în **LIMBA ROMÂNĂ**, încât prezentatorul octogenar și-a cerut, simbolic, scuze că nu poate oferi sălii și cântece în limba... engleză (!!).

Astfel, **ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI - 1 DECEMBRIE** a fost prilejul minunat de a face să tresalte sentimentul patriotic românesc în sufletele sutelor de spectatori care au umplut până la refuz sala teatrului „Victor Ion Popa”.

Aneta Matei și Corul „Grizantema”

Dragoș Răzvan Tufă

Ansamblul folcloric „Răzeși” Pogonești

PROGRAMUL cultural – artistic al spectacolului „Suflet proaspăt românesc

- Cortina trasă; în fața cortinei apare prezentatorul, la semnul căruia se va deschide cortina, iar Corul „Crizantema” va începe intonarea Imnului de stat al României

1. Ansamblul coral „Crizantema” al C.A.R.P. „Elena Cuza”

Bârlad, coordonat de profesor Mihaela Oprea, cu melodiile:

- „Inimă de român” - muzica Ciprian Porumbescu
- „Unire sfântă” - muzica Gheorghe Dumitrescu

Bistrița

2. Scriitorul Petruș Andrei va recita

- „De ziua sfântă a Unirii Noastre”

3. Elevul Dragoș Răzvan Tufă va interpreta:

- „Clopotul reîntregirii” muzica Ștefan Hrușcă, versuri

Adrian Păunescu

4. Scriitorul Petruș Andrei va recita

- „Noi, românii!”

5. Profesor Mihaela Oprea va interpreta „Cântec de

unire”

6. Iftene Cioriciu recită

- „Frumoși și deloc frumoși”

7. Aneta Matei cu melodia, din repertoriul lui Fuego:

- „Să fim români!”

8. Iftene Cioriciu recită „Lăsați poezii!”

9. Dragoș Răzvan Tufă cu melodia

- „Tu, Ardeal!”

Ansamblul folcloric „Răzeșii” din comuna Pogonești, județul Vaslui, condus de învățător Andrei Dumitru va interpreta:

- „Dragi români din lumea-ntreagă”

- „Imnul moșilor”

- Se închide cortina; apare prezentatorul care va prezenta numărul următor, respectiv pe Marian Năstase care va interpreta melodiile populare în fața cortinei

10. Marian Năstase, cantautor, va interpreta:

- „Ce-a fost rău s-a dus!”

- „Crenguță verde de brad”

11. Program artistic susținut de Orchestra „Rapsodia Vasluiului”, dirijor Cristian Năstase

- Piesă orchestră

- Poezie – **Andrei Filibiu**

- **Grup vocal** - „Măi române, românași”

- **Grup vocal** - „Asta-i hora de jucat”

- **Titiana Bulugu**

- **Florentina Albu** cu melodia „Moldoveancă, așa-mi spune!”

- **Moldoveanu Bianca și Nicoleta** –colaj

- **Traian Ene** – clarinet

- **Raluca Radu**

- **Denisa Ciobanu**

- **Liviu Mărgian** – acordeon

- **Cosmina Adam**

- **Ana Maria Spătaru**

- **Ansamblul de dansuri „Micii Răzeși”** din Pogonești, coordonat de coregraf Ionel Roșu cu suita de dansuri populare din zona Iașului „Uite-așa se-nvâрте fata!”

- **Sergiu Mavroian** – trompetă

- **Ioana Stoleru**

- **Ionel Trufea**

- **Mihai Năstase** – clarinet

- **Lili Ciortan**

- **Cristian Năstase** – vioară

- **George Forcos Palade**

- **Grup vocal** - „Hai dorule, hai”

- **LAURA LAVRIC**

- **Grupurile vocale reunite** - „Suntem români mereu!”

Spectacolul este prezentat de profesor **GRUIA NOVAC**

„Suflet proaspăt românesc”

Spectator în sala Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad

PROF. ECATERINA TELETIN

Pentru a sărbători cum se cuvine Ziua Națională a României – 1 Decembrie Consiliul Director a hotărât organizarea unui spectacol cultural-artistic „Suflet proaspăt românesc” în sala Teatrului „Victor Ion Popa”.

Dacă la simpozionul „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie” din data de 29 noiembrie, sala și holul Casei au fost neîncăpătoare, vă dați seama că la spectacolul organizat la Teatru, sala nu a putut satisface dorințele membrilor de a participa, locurile din eleganta și primitoarea sală fiind limitate.

Ca la toate spectacolele, Consiliul Director a ținut ca și cu ocazia sărbătoririi zilei de 1 Decembrie să avem oaspeți dragi. Alături de solista de muzică populară Laura Lavric, veselă, tonică, legată de pământul românesc, a evoluat și formația instrumentală „Rapsodia Vasluiului”.

Spectacolul „Suflet proaspăt românesc” a constituit pentru cei prezenți un balsam într-o după amiază de duminică, aducând în memorie, celor mai mulți dintre spectatori zilele când evoluau și ei pe scenă ca dansatori, soliști sau coriști. Dacă te gândești că cel mai bătrân din lumea asta este TIMPUL – noi revenim din când în când la timpul tinereții noastre.

Regizorii spectacolului – președinte Nicolaie Mihai și profesor Gruia Novac s-au orientat ca programul să cuprindă numere care să evoce Ziua Unirii – 1 Decembrie, să placă publicului eterogen, să fie vesel și mobilizator – ca plecând din sală să simți că „te dor încheieturile” – mai ales după cântările Laurei Lavric și ale „Rapsodiei Vasluiului”.

Programul s-a deschis cu două melodii interpretate de către **Corul C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, „Crizantema”, pregătit de doamna profesor Mihaela Oprea: „Inimă de român”, muzica: Ciprian Porumbescu și „Unire sfântă”, muzica: Gheorghe Dumitrescu Bistrița.**

Cântece cu iz patriotic a interpretat și elevul **Dragos Răzvan Tufă** – deja cunoscut ca un valoros solist vocal, obținând numeroase premii la concursuri zonale și naționale. A evoluat cu piesele: „Tu Ardeal” și „Clopotul reîntregirii”, muzica: Ștefan Hrușcă, versuri: Adrian Păunescu.

Aceste melodii au pregătit intrarea în scenă a poetului **Petruș Andrei** care a recitat din creațiile proprii: „Noi românii”, „De ziua sfântă a unirii noastre”.

Ca o încununare, **doamna profesor Mihaela Oprea** a interpretat: „Cântec de unire”, nu cred că este un cântec nou, dar mulți dintre spectatori l-au auzit pentru prima oară.

Solista **Aneta Matei**, membră activă a Casei, nu ne-a lăsat să așteptăm, a cântat melodia „Să fim români” din repertoriul cunoscutului interpret Fuego. Ea a fost acompaniată de un

grup de pensionare din corul „Crizantema”.

Iftene Cioriciu a recitat din poeziile sale: „Lăsați poezii” și „Frumoși și deloc frumoși”.

Spectacolul Casei nu ar fi fost împlinit dacă nu veneau „**Răzeșii**” din **Pogonești** – acest renumit ansamblu folcloric condus de talentatul și neobositul învățător Andrei Dumitru, un prieten fidel al asociației noastre. Au evoluat cu melodiile: „**Dragi români din lumea-n întreagă**” și „**Imnul moșilor**”. Costumele naționale, traistele, opincile, ne-au amintit celor care am fost cadre didactice în comunele țării noastre de marile celebrări organizate cu prilejul sărbătorilor naționale și religioase.

Marin Năstase, cantautor a revenit după un număr mare de ani la Bârlad cântând două melodii: „**Ce-a fost rău s-a dus!**”, „**Crenguță verde de brad**”. Un bărbat în puterea vârstei, cu un costum elegant, cu ținuta unui ostaș, a încântat publicul care i-a acompaniat cântecele cu aplauze.

La spectacolul Casei au evoluat și orchestra „**Rapsodia Vasluiului**”, dirijată de **Cristian Năstase** și „**Micii răzeși**” din **Pogonești**, un ansamblu de dansuri păstorit de coregraful **Ionel Roșu**, ce au încântat publicul spectator cu dansuri populare din zona Iveștiului sub titlul „**Uite așa se învâрте fata**”. **Mihai Năstase, Liviu Mărgeanu, Florentina Albu, Bianca și Nicoleta Moldoveanu, membri ai grupului vocal „Măi române românași”** ne-au amintit de cântecele cântate de noi în tinerețe - „**Asta-i hora de jucat**”, „**Moldoveancă-mi spune**”, „**Hai, dorule, hai**”.

Și după atâția artiști care au dat conținut spectacolului, a urmat talentata noastră solistă de muzică populară **Laura Lavric** – care acompaniată de „Rapsodia Vasluiului” a avut un program complex, presărat cu îndemnuri la iubire de țară, la respectarea a tot ceea ce a creat poporul român – la unire și respect între oameni, la valorificarea folclorului. Aceasta a adus laude conducerii C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad după vizita întreprinsă la sediul asociației și a îndemnat la sprijinirea Comitetului Director pentru continuarea și diversificarea activităților.

Trebuie precizat faptul că Orchestra „Rapsodia Vasluiului” prezintă la spectacol a fost un dar din partea Primăriei Municipiului Vaslui. Pe această cale aducem mulțumirile noastre domnului primar Vasile Pavăl. În organizarea spectacolului, și-a adus contribuția atât ca solist cât și ca director artistic al orchestrei „Rapsodia Vasluiului” – **George Forcos Palade** – un vechi prieten al Casei, prezent la toate evenimentele acesteia.

Evenimentul a fost prezentat de către **prof. Gruia Novac**.

**Cosmina Adam și Ioana Stoleriu -
„Rapsodia Vasluiului”**

Orchestra „Rapsodia Vasluiului”

**Ana Maria
Spătaru**

Laura Lavric

**Cristian Năstase,
dirijorul Orchestrei
„Rapsodia
Vasluiului”**

**George Forcos Palade, Laura Lavric
și Orchestra „Rapsodia Vasluiului”**

**Laura Lavric și
George Forcos Palade**

„Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie...”

PROF. LUCIA MUNTEANU

Luna decembrie, ultima lună din an, este dominată de o bogată încărcătură emoțională. Și cum altfel ar putea fi, dacă începe cu 1 Decembrie, **Ziua Națională a României**, sărbătoarea tuturor românilor de aici și de pretutindeni, se continuă cu 6 Decembrie, ziua în care primul moș bun, moș Nicolae, împarte bucurii copiilor, apoi cu zilele sfinte de Crăciun și se încheie cu 31 decembrie, ziua în care pășim cu noi speranțe în noul an?! ...

Ca întotdeauna, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a reușit să aducă în sufletul membrilor săi multă bucurie de Ziua Națională, prin organizarea unui simpozion care s-a desfășurat în sala de festivități „Alexandru Ioan Cuza”, sub auspiciile celebrelor versuri eminesciene „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie ...”

An de an au avut loc astfel de manifestări prin care se cinstește ziua sfântă a României, dar anul acesta atmosfera a fost mai frumoasă, mai caldă, mai plină de fior patriotic, datorită prezenței unor invitați speciali care au fost primiți într-un cadru la fel de special, marcat de spirit curat, românesc.

Simpozionul a debutat cu Imnul României, în interpretarea doamnei profesor Mihaela Oprea, susținută de corul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, „Crizantema”, dar și de asistența din sala devenită neîncăpătoare.

După ce domnul președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, magistrat pensionar Nicolaie Mihai, a vorbit despre semnificația evenimentului, au urmat invitații, care prin expunerile lor au reușit să ne facă pe toți cei prezenți să vibrăm de emoții și să trăim intens sentimentul înălțător de mândrie patriotică.

Domnul profesor Gruia Novac și domnul comisar șef al Poliției Municipiului Bârlad, Vasile Chelaru au punctat, în cuvântul domniilor lor, momentele semnificative premergătoare Unirii din 1 Decembrie 1918 și importanța acestui act prin care România și-a redobândit integritatea și demnitatea națională.

Au urmat mai multe manifestări, cântece, recitări, momente folclorice având ca laitmotiv „**Nu uita că ești român**”. Au recitat profesorii Petruș Andrei creații proprii dedicate Zilei Unirii și Lucia Munteanu „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie...” de Mihai Eminescu.

Tânărul Dragoș Tufă, dar și Ansamblul folcloric „Răzeșii”

din comuna Pogonești, condus de domnul învățător Dumitru Andrei, au reușit din nou să înflăcăreze sufletele pensionarilor prezenți la eveniment.

Un moment special l-a constituit acela în care invitații speciali de care vă spuneam la început s-au bucurat de o atenție deosebită din partea Consiliului Director al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad.

Un loc de cinste l-a avut doamna **Laura Lavric**, îndrăgita noastră interpretă de muzică populară. Domnia sa a fost impresionată de primirea care i s-a făcut de către toți cei prezenți în sală, a fost și mai impresionată de distincțiile înmânate de către domnul președinte Nicolaie Mihai: diplomă de excelență, medalia

Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și o plachetă, prin care sunt exprimate dragostea și prețuirea noastră, a tuturor, pentru talentul mării interprete, pentru contribuția acesteia în păstrarea și valorificarea folclorului autentic moldovenesc, pentru spiritul patriotic viu, mereu proaspăt, exprimat în cântecele sale.

De asemenea, membrii orchestrei „Rapsodia Vasluiului” au fost răsplătiți pentru activitatea lor, primind diplome, plachete și medalii omagiale.

Domnul președinte Nicolaie Mihai a adus mulțumiri primarului orașului Vaslui, domnul Vasile Pavăl, datorită căruia ne-am putut bucura de prezența doamnei Laura Lavric și a orchestrei populare „Rapsodia Vasluiului” condusă de domnul Cristian Năstase.

Atmosfera caldă, de sărbătoare, care ne-a făcut pe toți să uităm de grijiile cotidiene, s-a încheiat cu un cântec patriotic, îndrăgit de toți românii „Noi suntem români”.

Astfel de manifestări ca cea de la Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad au fost organizate în toată țara, în această zi importantă pentru români, dar pentru noi, bârlădenii, cea de aici, de la „Casa noastră”, a pensionarilor din vechea urbe, a fost cea mai vie și cea mai plină de emoții.

Mulțumim conducerii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad.

La mulți ani, România!

La mulți ani, Români!

Trepte istorice ale împlinirii idealurilor românești de dreptate socială, neatârnare și unitate națională

VALENTIN ROȘCA

Multimilenara istorie a poporului român include un șir de evenimente care marchează drumul său ascendent spre împlinirea aspirațiilor de progres social, independență și unitate națională. Românii au fost așezați „în calea tuturor răutăților” într-o zonă unde se întâlneau interesele politice ale marilor state vecine. Permanenta amenințare i-a determinat pe înaintași să se organizeze. Așa a procedat regele Burebista „cel dintâi și cel mai mare dintre regii din Tracia” după cum spune inscripția în cinstea lui Acornion din Dionysopolis, care a pus bazele monarhiei centralizate. La fel va proceda și Decebal, care va lupta de la egal la egal cu împăratul Traian în anii 101-102 și 105-106 d.Hr.

După 106 d.Hr. Dacia devine provincie romană. Dacia se romanizează și după 275 conviețuiesc cu migratorii formându-se poporul român.

Românii organizați în obști sătești, cnezate și voievodate se vor uni formând cele două state românești: Țara Românească după bătălia de la Posada din 1330 și Moldova prin descălecatul lui Bogdan din 1359.

Pentru independența țărilor lor au luptat domnitorii în Evul Mediu. Pentru apărarea țării și înfăptuirea unirii au luptat așa cum spune Nicolae Bălcescu „Mircea cel Bătrân și Ștefan cel Mare se luptară toată viața lor îndelungată și traseră asupra lor năvălirea îngrozitoare a turcilor, pentru dânsa Mihai cel Viteaz cade ucis în câmpul Turda, pentru dânsa Șerban Cantacuzino bea otrava, pentru dânsa Horia moare cumplit pe roată, pentru țară moare Constantin Brâncoveanu cu cei patru feciori ai lui.”

Unirea înfăptuită de Mihai Viteazul a durat puțin dar a rămas ca un ideal pentru urmași. După îndepărtarea regimului fanariot

ca urmare a revoluției condusă de Tudor Vladimirescu se pune tot mai des în discuție problema Unirii și a Independenței. În 1848 românii adunați pe Câmpia Libertății au strigat „Noi vrem să ne unim cu țara”, iar revoluționarii moldoveni au cerut în *Principiile noastre pentru reformarea patriei* „Unirea Moldovei cu Țara Românească într-un stat românesc neatârnat”. Congresul de pace de la Paris din 1856 a deschis calea spre înfăptuirea Unirii care era dorită și de români așa cum arată Rezoluțiile adunărilor ad-hoc. Marile Puteri nu au ținut cont de cererile românilor dar unioniștii au știut „să despice firul în patru” cum va spune Napoleon al III-lea lui Iancu Alecsandri și la 5 și 24 ianuarie 1859 l-au ales domnitor pe colonelul Alexandru Ioan Cuza. În decembrie 1861 Marile Puteri vor recunoaște unirea condiționat, iar în toamna anului 1866 necondiționat. Prin reformele pe care le-a luat Cuza a pus bazele statului modern „România Mică.”

După îndepărtarea lui Cuza și venirea lui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen s-a obținut independența și s-au alipit Dobrogea, gurile Dunării și insula Șerpilor. Prin participarea la al doilea război balcanic, în 1913, România și-a alipit sudul Dobrogei – Cadrilaterul. Primul război mondial a fost, deci, ocazia ca românii din Basarabia (la 27 martie 1918), Bucovina (la 15 noiembrie 1918), Transilvania, Banat și Partium (la 18 noiembrie/1 decembrie 1918) să-și ia soarta în propriile mâini și să hotărască formarea României Mari.

S-a împlinit o aspirație care animase rând pe rând generațiile de luptători pentru independență și unitate națională, formarea statului național român – România. Făurirea

statului național român unitar este rodul luptei neobosite duse de generațiile de luptători și patrioți vreme de peste două mii de ani, alături de masele populare, care împreună au luptat pentru independență și unitate.

Unirea al cărui proces s-a încheiat la Alba Iulia la 1 decembrie 1918 a însemnat înfăptuirea firească a năzuințelor seculare ale poporului nostru, a visului pentru care au luptat și s-au jertfit nenumărate generații, dreptul poporului român de a trăi liber și unit în vatra strămoșească.

PETRUȘ ANDREI

De ziua sfântă a Unirii noastre

Neputincioase sunt acum cuvinte
Să-nfățișeze lupte și dezastre
Și se-odihnesc eroii în morminte
Sub florile recunoștinței noastre.

Ne jefuiră și ne împilară
Dar am avut o sacră datorie
Și ne-am făcut, prin jertfe mari, o Țară,
O mamă scumpă, dulce Românie.

Așa cum sunt pe boltă mii de stele,
Sunt multe țări, a noastră-i numai una
S-o facem cea mai mândră dintre ele
Că e a noastră pentru totdeauna.

Sărbătorim acum Marea Unire
Și-n ochii noștri scânteie lumina
Iar Dumnezeu e-o mare de iubire
Și-așa ne binecuvântează cina.

Aprindeți toți o candelă-n fereastră
Și faceți rugăciune în altare
Ca, veșnic vitregită, Țara noastră
Să redevină România Mare!

Alba Iulia, sfânta cetate a Unirii de la 1918

ÎNV. VICTORIA RUDI

„Nevoia de Unire este cea mai profundă și mai nobilă însușire a spiritului omenesc.”

Cel dintâi voievod care a ajuns să se gândească și chiar și-a dus visul la împlinire a fost Mihai Viteazul, care a unit sub sceptrul său țările locuite de români, ca să poată laolaltă, aceste popoare cu același grai și simțire, să-și păstreze neatârnată ființa și pământul. Astfel, în luna noiembrie a anului 1599, după victoria de la Șelimbăr, coloana biruitoare, în frunte cu Mihai Viteazul călare pe un cal alb, a ajuns la porțile cetății Alba Iulia, inima Transilvaniei.

Norodul cu mic cu mare, tineri, bătrâni, femei și copii, întâmpinau pe voievod cu strigăte de bucurie, așternându-i flori în cale și strigând:

„Uraa! Uraa! Trăiască Domnul Mihai, voievodul nostru!”

Dar mărețul act de întregire a gliei a durat preț de câtva timp. Destul și atât ca să cadă sămânța pe ogor curat, să încolțească mereu veacuri de-a rândul, până va rodi Unirea tuturor românilor în zilele anului 1918.

Fiecare popor are sărbătorile sale istorice, hotărâtoare, legate de evenimente cruciale de-a lungul vremii, în jurul cărora ființa aceluia neam se întregeste, își împlinește visul milenar, se înfăptuiește lumina adevărului.

Un astfel de eveniment, o sărbătoare crucială pentru poporul român a avut loc la 1 Decembrie 1918, prin consfințirea de către popor a unirii Transilvaniei cu țara mamă în cetatea de la Alba Iulia.

Transilvania – pământ slăvit, cuib de eroi și martiri, cu oameni domoli și tăcuți – sămânța nobilă cu munți în a căror piatră clocește pasărea pe zăcămintele de aur, cupru și fire de argint, a fost alipită trupului din care făcea parte – România.

Poetul Ioan Alexandru în „Jurnal de poet” spunea despre acest eveniment:

„Fiecare popor stăpânește locuri, sanctuare, cetăți, păduri și râuri sfințite de jertfa fiilor săi în vederea întemeierii unei Patrii, cât sta-vor stihii în mătcile istoriei.”

În prima zi a lunii Decembrie – luna a douăsprezecea a anului 1918 – pe dealul Turcilor, unde odihnește încă în văzduh capul cu ochii fulgerători ai voievodului Mihai, unde în iarna anului 1784, groaznica roată cu colții de oțel a spintecat trupul

lui Horia și al lui Cloșca, pe acest deal al spânzuraților, acum au ajuns cei peste o sută de mii de țărani români.

Erau îmbrăcați în același port popular în care i-a găsit împăratul Traian când a intrat în sanctuarul de la Sarmizegetusa.

În drumul lor – pe jos, pe cai, în sănii, îmbrăcați cu sumane, cu opinci – țărani din Maramureș, din Țara Moților și din alte colțuri ale țării – erau întâmpinați cu urale de alți confrați, ieșiți din ținuturile unde au iobăgit la domni străini din tată-n fiu, peste veacuri.

Plângeau de bucurie, iar lacrimile lor au mistuit gerul înghețat în ținuturi pe obrazul Carpaților pecetluind astfel pentru totdeauna Legământul Sfânt al încorporării inimii neamului nostru – Transilvania la sufletul patriei mamă – România.

„Ce credeți voi, de-acolo, de aiurea
Veți reuși să scoateți din rădăcini
pădurea?

Mugurii noi vor răsări în codrii de
aramă,

Și vor veni cu drag la Patria lor
Mamă!”

La întoarcere, după ce întunericul
a coborât pentru odihna sa, clopotele
sunau peste satele presărate printre
munți, pe dealuri și pe văi din întuneric

se auzea glasul unuia dintr-o curte strigând:

„TRĂIASCĂ ROMÂNIA DODOLOAȚĂ!”

UNIREA consfințită acum 97 de ani de către acest popor român ce a durat în istorie este dovada unui moment al adevărului din cursul firesc al istoriei, de-a lungul viețuirii pe aceste meleaguri mioritice pe care a ctitorit un grai și o civilizație de așezări și sanctuare de valoare universală.

DESPRE ACTIVITATEA CULTURALĂ A MUNICIPIULUI VASLUI, ÎN SPEȚĂ DESPRE RECENT ÎNFIINȚATA ORCHESTRĂ DE MUZICĂ POPULARĂ „RAPSODIA VASLUIULUI”

RAMONA AILIOAIEI

consilier cultural în cadrul Primăriei mun. Vaslui

„Cine ajunge pentru prima dată la Vaslui, sigur va mai reveni!”

Așa obișnuiește să afirme primarul municipiului Vaslui, domnul Vasile Pavăl, ori de câte ori oaspeți de seamă trec pragul urbei de care de aproape 8 ani se îngrijește cu atâta dăruire. Adevărul acestor cuvinte este lesne de descoperit din clipa în care ajungi să cunoști frumusețile acestui oraș și ospitalitatea lui, avuții pe care domnul primar al municipiului Vaslui s-a străduit să le ofere cu atâta generozitate comunității sale.

Vasluiul, ca municipiu reședință de județ, aflat sub administrarea unui om cu reale capacități manageriale, a fost dezvoltat în ultimii ani în direcția promovării unor valori materiale, spirituale și cultural-artistice de excepție, domnul Vasile Pavăl contribuind la transformarea localității într-un centru urban modern și plin de vitalitate, preocupat astăzi de ridicarea standardului de viață al locuitorilor săi în consens cu dezideratele Uniunii Europene.

Păstrarea în memoria colectivă a oamenilor și faptelor locului constituie o preocupare nobilă a oricărei comunități ajunsă la conștiința valorii de sine. În acest context, interesul edilului acestei urbe pentru valorile locului a reprezentat mereu o manifestare de recunoștință și prețuire față de acestea.

Alături de partenerii săi organizatorici, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare”, Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul”, Casa de Cultură „Constantin Tănase”, municipiul Vaslui și-a dovedit la fiecare eveniment oferit publicului său, conștiința valorificării potențialului său spiritual.

Cu o îndelungată tradiție și cu un rol esențial în culturalizarea orașului, școala vasluiană a contribuit la cristalizarea unui autentic spirit local. Rețeaua școlară din municipiul Vaslui cuprinde peste 50 de instituții de învățământ de masă, dintre care: 6 creșe, 20 de grădinițe, 2 școli primare, 14 școli gimnaziale, 6 licee și colegii, o școală de arte și meserii și o școală postliceală de specialitate, unități care se bucură de sprijinul primarului municipiului Vaslui, performanța fiind respectată așa cum se cuvine la ea acasă.

Trecerea prin istoria unei localități presupune și sacralizarea unor memorabili oameni care i-au marcat destinul, fie că s-au născut pe aceste meleaguri sau au terminat studiile în renumitele școli vasluiene, fie că, prin prestigioasa lor activitate în acest oraș, au contribuit la cunoașterea și ridicarea valorică a acestuia.

Vasluiul a dat țării personalități de marcă, precum lideri politici, oameni de cultură și de litere, actori, regizori, artiști plastici, muzicieni, oameni de știință, medici, sportivi; cu toții și-au aflat recunoașterea meritelor lor și prețuirea mulțumită eforturilor pe care echipa acestui primar le-a depus în acest sens.

Municipiul Vaslui avea nevoie, ca reședință de județ și centru cultural, de un ansamblu de muzică populară reprezentativ. Așa a luat ființă, în anul 2003, cu aprobarea Consiliului Local Vaslui, Orchestra „Rapsodia Vasluiului”.

Vatra folclorică trebuie însă să fie păstrată, îmbunătățită și prezentată publicului ca o comoară și un etalon în ceea ce privește frumosul, arhaicul, autenticul. Astfel, în anul 2012 a avut loc o reorganizare a acestei structuri, care și-a câștigat în cel mai scurt timp recunoașterea profesionalismului său atât pe plan județean, cât și regional și național.

Obiectul de activitate al orchestrei îl constituie promovarea și valorificarea culturii tradiționale și a creației populare printr-o riguroasă activitate artistică, realizând spectacole pe stagii, urmărind în principal conservarea și transmiterea valorilor morale, artistice și tehnice ale comunității locale, ale patrimoniului, cultivarea valorilor și autenticității creației populare.

Componenta ansamblului Orchestra „Rapsodia Vasluiului” vine să reunească sub același dor de folclor tineri soliști, instrumentiști, dar și profesioniști în domeniu, gata să aducă pe scenă și publicului larg dragostea de sat și de frumos.

Orchestra „Rapsodia Vasluiului” își propune ca pe viitor să devină un ansamblu profesionist prin cooptarea unui coregraf și instruirea a cel puțin 5 perechi de dansatori. Acest lucru va veni să completeze orchestra și în același timp să scoată la lumină și dansurile specifice zonei județului Vaslui.

„Rapsodia Vasluiului” este formația etalon a municipiului Vaslui și ia parte la toate evenimentele organizate și propuse de către Consiliul Local și Primăria municipiului Vaslui. Orchestra promovează municipiul Vaslui în cadrul întâlnirilor din țară sau străinătate.

Nota Bene: Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, prin președintele său, magistrat-pensionar Nicolaie Mihai, avea să descopere în domnul primar al municipiului Vaslui, cu ocazia întâlnirilor desfășurate sub egida Comitetului Consultativ de Dialog Civic pentru Problemele Persoanelor Vârstnice, organism ce funcționează pe lângă Instituția Prefectului Vaslui, un susținător al cauzei persoanelor vârstnice, dar și un partener de nădejde cu

care asociația noastră speră să dezvolte o colaborare de lungă durată, bogată în evenimente de ordin social, cultural etc. De altfel, parteneriatul dintre cele două instituții a debutat, spunem noi, sub cele mai bune auspicii, domnul primar Vasile Pavăl facilitând prezența interpretei Laura Lavric, dar și a Orchestrei „Rapsodia Vasluiului” în cadrul spectacolului organizat de către asociația noastră cu prilejul Zilei Naționale a României (1 Decembrie) - „*Suflet proaspăt românesc*”, desfășurat în incinta Teatrului „V. I. Popa” Bârlad în data de 29 noiembrie a.c.

În pragul noului an 2016 ne dorim ca această colaborare să continue, să se dezvolte, iar măsurile adoptate să aibă în centrul atenției un singur lucru: pensionarul și bunăstarea sa.

IFTENE CIORICIU

Lăsați poezii

Lăsați poezii să vă spună
Prin dulcele grai sfânt românesc,
Că numai în limba română
Cel mai curat și frumos sună,
Pronumele și verbul – Te iubesc!

Lăsați poezii să vă cânte
Cu harul lor împărătesc
Prin dragi și neaoșe cuvinte
Ce pot chemările să alinte.
Limbă română – Te iubesc!

Lăsați poezii să vă ncânte
Cu al muzei șarm îngeresc,
Chemând nemărginiri flămânde
Ce dragostea de neam nutresc.
Maică Românie – Te iubesc!

Lăsați poezii să vă amintească
Când teii-n primăvară înfloresc,

Cât de frumoasă-i țara noastră
Și-n crez curat mărturisesc
Patrie română – Te iubesc!

Lăsați poezii României
Să-nalțe imnul strămoșesc,
Să-audă oda bucuriei,
Pământului sfânt românesc.
Poporule român – Te iubesc!

Lăsați poezii să se încline,
Elogind în mod firesc
Martirii nației române,
Curajul lor dumnezeiesc.
Eroi – Românii vă iubesc!

Frumoși și deloc frumoși

Sunt frumoși copiii românilor
Frumoși mai sunt ai noștri nepoți!
Frumoase sunt românele.
Frumoși le mai sunt fii!
Frumoasă țară-i România!
Dar devorată zi de zi,

Furată și dărmată
De semidoctii și interlopii,
Care nu sunt deloc frumoși.

Frumoase au fost pădurile tăiate,
Frumoase fabricile dărmate.
Frumos era când toți lucram,
Când Doamne, cât de frumos mai era
Sistemul românesc de sănătate.
Românii toți erau frumoși,
Dar cei ce le-au distrus pe toate
Și prin a înconștiinței mizerii
Au adunat averi, înălțându-și palate,
Nu sunt deloc frumoși.

Frumoși sunt cei cel urmează
În toate pe Domnul Iisus Hristos,
Frumos e omul credincios,
Frumoasă-i Sfânta Biblie străbună.
Cei ce plâng de amar și greu
Și sunt săraci cu duhul, sunt frumoși.
Dar cei ce s-au îmbogățit în straie preoțești
Slujind Bunului Dumnezeu,
Nu sunt deloc frumoși.

Tinere personalități bârlădene

RUBRICĂ DE
PROF. MARIA MARIN

Suzana Perial căsătorită Matei

S-a născut la 9 aprilie 1986 în Bârlad. Între anii 2000-2004 este elevă a Colegiului Național „Gheorghe Roșca Codreanu” la o clasă de limbi străine. Urmează anul I de facultate la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, ulterior transferându-se la Universitatea din București la Facultatea de limbi străine, specializarea engleză – germană. Între anii 2007-2008 beneficiază de o bursă Erasmus la o Universitate din Salzburg, Austria, pentru ca apoi între 2008-2012 să

urmeze cursurile Freie Universität din Berlin unde obține BA în științe politice. Între 2010 – 2011 o găsim urmând cursurile Institutului European din Nice, Franța, master în Înalte studii europene și relații internaționale.

În tot acest timp a obținut diverse diplome la concursuri de volei, pictură, limbile germană, franceză, engleză – Cambridge Certificat C1, beneficiind totodată de o bursă de merit în liceu și de una de studiu în facultate.

Între 2005-2007 a fost membră a Asociației Studenților de la Limbi Străine (ASLS) București, a lucrat la departamentul social și a participat activ la desfășurarea unor campanii umanitare și la implementarea de proceduri și regulamente pentru decontări abonamente, acordare burse, etc.

Activitatea profesională a început-o în 2007 fiind coordonator American Experience București, responsabil de programul Work and travel. În perioada iulie – septembrie 2007 lucrează ca recepționeră la Edge Water Beach Hotel and Club Naples, Florida, SUA, ocupându-se de recepție, inclusiv noaptea, centralizând activitatea zilnică prin rapoarte și prelucrare de apeluri.

În perioada mai – iulie 2010 lucrează ca și stagiar la secția politică a Ambasadei României la Berlin realizând traduceri, cercetare sau redactând articole cu conținut politic, comunicate de presă. Ca stagiar va lucra și la Parlamentul European la Luxemburg în perioada 2011 – octombrie 2012, unde s-a ocupat de traduceri, revizii, proiecte terminologice, cursuri de formare privind activitatea Parlamentului European și afacerile europene.

În intervalul aprilie – iunie 2012 este stagiar al Parlamentului german – Bundestag la Comisia pentru afaceri europene de la Berlin. Și aici se ocupă de traduceri, revista presei, proiecte de scrisori oficiale și de discursuri pentru deputați, cercetare. A organizat în această calitate și evenimente, reuniuni ale Comisiei și vizite oficiale, a participat la diferite conferințe, a redactat procese verbale.

Între iulie – septembrie 2012 o găsim ca și stagiar la Ambasada Marii Britanii din București, secția politică, realizând traduceri, revista presei, cercetare și rapoarte săptămânale privind situația pe plan intern. A participat la conferințe și reuniuni oficiale, unde a redactat procesele verbale aferente.

Din februarie 2013 lucrează ca și traducător la Parlamentul European, la Unitatea Română de Traduceri din Luxemburg unde s-a și stabilit după căsătorie și unde se pregătește să devină mamica unui băiețel. Vorbește limbile engleză, germană, franceză, italiană.

Zilele acestea a apărut o informație interesantă care i-a încântat pe români și mai ales pe bărlădeni. Doi tineri, Cristian Strat și Mircea Pașoi au creat o aplicație SUMMIFY ce oferă soluții la surplusul de informații de pe internet. Această aplicație a fost cumpărată de TWITTER a doua rețea de socializare din lume și cei doi își desfășoară acum activitatea la San Francisco, SUA.

Unul dintre ei, Cristian Strat este bărlădean, iar la insistențele domnului prof. Marcel Proca voi căuta să-l prezint, după o lungă conversație purtată cu Cristian pe Facebook despre activitatea sa.

În anul 1996, Cristian a devenit elev al Colegiului Național "Gheorghe Roșca Codreanu" în clasa a V-a continuându-și aici și studiile liceale între 2000-2004. A învățat la o clasă de matematică-informatică fiind coleg cu Silvia Gănceanu, cei doi colaborând apoi și în facultate și după. A avut-o ca dirigintă pe domnișoara profesor Gabi Ghidoveanu căreia îi mulțumesc pentru ajutorul acordat în întocmirea materialului.

Pasionat de informatică, Cristian a participat la mai multe concursuri și olimpiade obținând între 2001-2004 două premii I, un premiu II și un premiu III la concursul **InfoEducație** dedicat elevilor cu aptitudini, înclinații și interes pentru crearea aplicațiilor informatice. În 2004 a ocupat locul IV la Olimpiada Națională de Informatică. Tot acum devine student al Facultății de Matematică – Informatică din cadrul Universității București.

A continuat să participe la diferite concursuri și chiar să facă parte din juriile unor astfel de întreceri. Astfel, între 2004-2009 a fost membru în juriu la concursurile **InfoEducație.ro** **InfoMatrix.ro** și **Unirea**.

În 2006 este președintele juriului, secțiunea aplicații web și ocupă locul II la competiția **Axway-Eestec Olympics** destinată celor mai buni studenți din domeniul programării. În 2008 a ocupat locul III la finala națională a concursului **Global Management Challenge**, iar în anul 2009 a fost membru în Comisia Națională a Olimpiadei Naționale de Informatică. Între 2005-2006 este inginer de sistem la Yarosa Entertainment, creare și dezvoltare de jocuri și aplicații video. În 2007 face un stagiu de 5 luni ca și inginer de sistem la Hostway Rom, apoi un stagiu de 4 luni la Google în Elveția la Zurich.

Între 2004-2008 a fost cofondator și președinte la

Infoarena.ro (cea mai mare comunitate din România care reunește tineri ce studiază informatica sau se antrenează pentru participarea la concursuri de programare). În 2008 face un stagiu de 5 luni ca și inginer de sistem la Google în California.

Între 2005-2009 este cofondator **Innovate Consult** (activități de consultanță IT, proiecte software pentru platformele web și windows). În 2009 a creat cu Silviu Ionuț Gănceanu (tot bărlădean) și cu Mircea Pașoi (din Ploiești) agregatul de joburi **balaur.ro**. Compania a câștigat premiul Dov World și premiul Webstock 2009 pentru cel mai bun start-up românesc.

Ca urmare alături de Mircea Pașoi (Silviu Gănceanu se desparte de ei plecând în Elveția) Cristian dezvoltă SUMMIFY – o aplicație ce oferă o soluție la surplusul de informații de pe internet. Platforma realizează un rezumat zilnic al celor mai importante știri și articole postate de prieteni pe rețelele de socializare. Rezumatul este livrat prin email, telefon mobil sau web.

A lucrat un timp la Google cot la cot cu angajații care fac parte din personalul de planificare. A fost inginer software și a lucrat alături de Guido van Rossum (creatorul Python), Ken Thomson (Unix) sau Tim Bray (Xml). Aici atmosfera se distingea prin standarde înalte de etică și corectitudine. Este o companie deschisă, cu procese transparente, bazate pe încredere

în care angajații au acces la foarte multe informații sensibile.

Nu a mai rămas la Google pentru că voia să pornească o companie proprie, un start-up în tehnologie. Așa a apărut Summify.com, un start-up pe internet cu sediul în Canada la Vancouver. Așa au devenit printre cei mai buni specialiști, acceptând să lucreze la Twitter în San Francisco. Pe 19 ianuarie 2012 compania Summify a fost achiziționată de Twitter, iar toată echipa din Canada s-a mutat în San Francisco, unde este sediul Twitter. Tehnologia Summify a fost integrată în Twitter.

Firma are 900 de angajați plătiți regește. Este a doua rețea de socializare din lume și din 2012 Cristian Strat este Senior Manager.

La 27 de ani Cristian are un parcurs deosebit cu care puțini se pot mândri, dar și o viață în față care îi va oferi noi realizări, noi satisfacții.

Îi dorim mult succes într-o activitate făcută cu pasiune.

TEATRUL
"VICTOR ION POPA"
BÂRLAD

de teatru la Bârlad
12 - 13 DECEMBRIE 2015

CONSILIUL JUDEȚEAN VASLUI

Spre centenar !

TEATRUL „VICTOR ION POPA” BÂRLAD 1955-2015 - SEXAGESIMO ANNO -

Bineînțeles că trebuie clamată existența **TEATRULUI „VICTOR ION POPA”** din Bârlad; trebuie remarcată maturitatea acestei instituții care – urcând, coborând și iarăși urcând – **a ajuns la 60 de ani**; trebuie aplaudată insistența cu care s-a străduit – și adesea a reușit – să devină o efigie culturală a urbei; trebuie susținut efortul lui de a deveni o expresie estetică a zonei, în ideea producerii unei transformări a oamenilor și a mentalităților.

Anul 1955 avea să se evidențieze printr-un DECEMBRIE fast, fiindcă atunci târgul a fost cadorisit cu un TEATRU PROFESIONIST, vis nevisat vreodată, dar acceptat neîndurător de diferit de conglomeratul de stări culturale locale, departe de posibilitatea măcar a unei uniformizări fanteziste. TEATRUL a intrat în peisajul citadin (sic!), deși sunt și azi **bârlădeni** care nu pot confirma cu certitudine că o asemenea instituție de spectacole chiar ar exista în orașul lor. Doar poate câțiva împătimiți mai rețin că Bârladul artistic a găzduit **cândva** una dintre cele mai eclatante manifestări spectaculare, **COLOCVIUL REGIZORILOR DIN TEATRELE DRAMATICE** (în primul an numit **Colocviul tinerilor regizori din teatrele dramatice**), între anii 1976-1983, cu un adaos ocazionat de aniversarea a 40-a în 1995, însumând șase ediții ample, plus apendicele amintit.

De-atunci, din 1995, viața teatrală s-a instalat într-un **timp nou**, dar și pe un drum modest, cuminte, fără viaducte și tunele, fără sușuri anevoioase, cu netezimi de catifea.

În cele șase decenii de împliniri și neajunsuri, în care s-au conturat cariere ale unor personalități artistice marcante sau s-au creat culcușuri „*pour l'amour de l'art*”, fiindcă, vorba ceea, artistu-i artist, noaptea vesel, ziua trist, de-a lungul vremii s-au înscris și destule amintiri personale, spectacole care și-au în crustat numele în istoria generală a teatrului. Șase decenii mi-au facilitat intenția selectării a șase spectacole memorabile, fără pretenția ca acestea să rezoneze cu pretențiile altora. Iată-le. Deceniul 1955-1965 e al repertoriului entuziast. Tentația m-ar face să notez multe, dar, ținându-mi firea, voi scrie apăsător *Tache, Ianke și Cadâr* de Victor Ion Popa, în regia lui Aurel Cerbu și scenografia lui N. Labas (30 dec. 1956). Inepuizabil și genial în rolul lui Ianke, actorul **Laurențiu Mărgineanu** a și fost distins cu titlul de „Artist Emerit”. Următorul, 1966-1975, așezat și orgolios în continuarea impresionantei arte scenice, a scos în rândul întâi spectacolul cu piesa lui Alexandru Kirițescu, *Gaițele*, în regia lui Tiberiu Penția și scenografia lui Mircea Ribinschi (18 ian. 1973). Îmi stăruie în memorie interpretarea „duduitoare”, într-o gamă comică imperială, a actriței de compoziție **Elena Petrican**, în rolul, deloc ușor de parcurs, Aneta Duduleanu. Al treilea, 1976-1985, îl evidențiază pe actorul **Constantin Petrican**, care în piesa, adaptare după Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Hagi Tudose*, regizor Constantin Dinischiotu, scenografia R. Bârsan și V. Rotaru (27 martie, 1980), și-a dat proba harului său de artist model. 1986-1995 este deceniul frânt de revoluție.

A continuat bine și s-a încheiat cu un director „nou”, instalat de... eveniment. (Tranziția asta va merita un „material” special!) Pe lângă destule „flecustețe”, gen „Îndrăgostiții de la nouă seară”, „Dragoste la vârsta a treia”, „Cocoșelul neascultător”, „Tigrul albastru”, „Misterioasa dispariție a ursulețului Rimbo”, „Miss Babele” d.ș.a., trebuie remarcat spectacolul *Unchiul Vanea* de Anton Pavlovici Cehov, în regia lui Bogdan Ulmu (n.b. Inspirat și-n „Pescărușul din livada cu vișini” de Horia Gârbea!) și regia lui Vasile Jurje, spectacol încheiat și cu contribuția actorilor **Gabriel Constantinescu** (Teleghin) și **Constantin Petrican** (Astrov). Deceniul al cincilea, 1996-2005, cuprinde și sărbătoarea ocazionată de vârsta „50” a teatrului. Nu putea lipsi Victor Ion Popa, „patronul”, din dramaturgia căruia a fost ales, fericit, textul piesei, mai puțin cunoscute, *Dudul lui Traian*. Regizorul Bogdan Ulmu, care a realizat și o scenografie sugestivă și aerisită, a dictat inteligent conturarea rolului Conu Leon, interpretat rațional și cald de actorul **Gruia Novac jr.** (2 octombrie, 1995). Dar spectacolul pe care doresc să-l remarc, în varietatea eclectică a repertoriului, este *D’ale carnavalului* de I. L. Caragiale, în regia lui Matei Varodi și scenografia Rodică Arghir (26 mai, 2002). Al șaselea și ultimul (de până acum!) deceniu, 2005-2015, e al căutărilor, experimentelor, bâlbâielilor, nedumeririlor, asemenea anilor, legislaturilor și guvernelor cu care ne-am completat stocul de aspirații. Să fim sinceri, **Teatrul „Victor Ion Popa”** ne-a fost, multora dintre noi, aproape. Iar cel mai bun spectacol al acestui deceniu este, de departe, *Dureri fantomă* (Phantom Pains), autor fiind tânărul dramaturg rus Vasili Sigarev, în regia lui **Radu Ghilaș**, scenografia Sandu Maței, costume Bianca D. Postolache și coregrafia Lorettei Enache (18 aprilie, 2015). Rolul șocant al muncitorului Gleb, „lipsit de scrupule, murdar și bețiv, cu limbaj execrabil, dar înduioșat când vine vorba de mama lui cea oarbă” (Eliza Artene), este magistral interpretat de **George Sololevschi**.

Și iată-ne în anul al 60-lea!

Către cine să-mi îndrept mai întâi gândul? Dragostea și respectul meu pentru actorii martori ai acestui «*sexagesimo anno*» sunt fără margini; de aceea îi rog pe spectatorii fideli și îndrăgostiți de Thalia să le murmure numele după fiecare spectacol vizionat, ca, neuitându-le, să le transmită la fel copiilor, nepoților și...

Iar eu, pentru că am rămas în suflet cu destulă nostalgie și cu multă înduioșare, mărturisesc tuturor că a vorbi despre Teatrul din Bârlad e o dulce plăcere și o grea responsabilitate. M-am apropiat, tare de demult, de teatru, mai întâi din vanitate, dintr-un gest de pedanterie, dar când m-am obișnuit i-am descoperit necesitatea. Nevoia asta a devenit o picătură dintr-o teologie a adulației, învățând chiar eleganța seniorial-florentină; în anume momente deveneam un pic snob; îmi trecea repede, deși uneori călcam cu oarece importanță printre semeni, până când am simțit că sunt „contaminat”, dar și dependent de suferință. Probabil pentru că mă purtam printre artiști-corifei în fața cărora omul de pe stradă își scotea pălăria. Aș dori ca și astăzi să se-ntâmple!...

Astea-s motivele pentru care mă întreb, acum, după 60 de ani, unde sunt cei care nu mai sunt? **Laurențiu Mărgineanu**, seniorul generos; frumoasa și gentila **Mimi Crețulescu**; blândul

George Gheorghiu; timidul și aproape boemul **Gigi Enescu**; plinul de har **Dan Herdan**; săgalnica și mereu alintata **Dorina Mititelu**; liniștitul **Ștefan Cățu**; neobositul **Vasile Mureșan**; logoreica **Maria Tivodar**; mândrul **Titorel Pătrașcu**; superbul grațios **Radu Dumitrescu**; uriașul **Paul Lavric**; aproape invizibilul **Alexei Onica**; vigurosul **Călin Botez**; inegalabilul întru amicitie **Traian Ghițescu**; aristocratul calin **Bebe Banu**; tumultuosul **Ștefan Tivodar**; vulcanicul **Cristian Nacu**; poetul și artistul de catifea **Mircea Ipate Mareș**; frumosul și neprevăzătorul **Constantin Petrican**; mereu nemulțumita de sine **Elena Petrican**; vorbărețul și îndrăgostitul de viață **Virgil Leahu**; epicureicul nefericit și bonom **Gruia Novac jr.**? Pământ. Dar pe numele lor a stat tot repertoriul acestui teatru, ca pe umerii unor uriași. De aceea mi-e dor de amintirea lor, acum, când absentează... motivat de la Jubileu.

Și-ntr-un final optimist, ascultați și citiți vorbele mele parafrazate: Spectatorii sunt mai credincioși cuvântului dat decât toți cronicarii, fie ei și dramatici. Țineți minte cuvintele mele, care v-am fost alături peste 55 de ani, mulți și puțini, că Teatrul, nefiind al Vostriu, nici al Nostriu, ci al Urmașilor noștri, avem cu Toții, cei din prezent, **DATORIA** de a-l păstra „ca pe-un lăcaș de muze”, pentru ca, oferindu-l, moștenire întreagă și neruinată, cei din viitor să se bucure și să ne pomenească.

Anul 60 va fi un astfel de început.

TEATRUL „VICTOR ION POPA” din Bârlad s-a născut din dorință și pentru dragoste. Să-l oferim viitorimii ca pe cel mai frumos dar emblematic al Bârladului și marginimii lui.

Trăiască **TEATRUL** ! Vivat **ACTORII** !

Spre CENTENAR, drum bun!

PROF. GRUIA NOVAC

TEATRUL VICTOR ION POPA

TEODORA GABRIELA SPÂNU

William Shakespeare a zis cândva că *“Lumea întreagă e o scenă și noi toți suntem actori”*. Așa a zis și așa a rămas pentru că datorăm imens **artei teatrale** și-o aducem în discuție în fiecare zi, fie și doar împrumutând noțiuni ca: **tragedie, dramă, act, farsă, scenă, afiș** sau **teatru** de război. Campaniile electorale sunt strâns legate de uimitoare **puneri în scenă**. Politicienilor li se cer **carismă, talent în arta disimulării, dedublare, intrare în rol și dicție**. Unii sunt **aplaudați la scenă deschisă** de la prima **ieșire la rampă**, chiar dacă peste multe inițiative cade **cortina**. Viitorul e plin de **suspans** pentru că responsabilii **trag sforile din culise** sau fac doar **figurație**. Dacă vrei să reușești, trebuie să ai **„recuzită”** pe măsura scopului. Revoluțiile sunt **regizate**, atentatele sunt adevărate **puneri în scenă**... La toate acestea, din păcate prea adeseori, asistăm ca simpli **spectatori**. Ei bine, într-o astfel de lume, ce seamănă tot mai mult cu un teatru ieftin, avem alternativa **teatrului adevărat, al profesioniștilor** - Teatrul VICTOR ION POPA!

să fie scos din învățământ întrucât joacă pe scena teatrului local, unde este angajat cu contract și salariu.” Tot aici, jucau și elevii de la Liceele „Gheorghe Roșca Codreanu”, „Iorgu Radu” sau de la Școala Normală „Principele Ferdinand” („...s-au cântat 20 bucăți orchestră, s-au prezentat 6 piese de teatru și s-au prezentat 7 lucrări originale, poezii și schițe făcute de elevi” - prof. Paul Constantinescu, în „Istoricul Școlii Normale”). De-a lungul timpului, atât teatrul școlar cât și teatrul de amatori (desfășurat la Ateneul Popular CFR, la Teatrul Muncitoresc ori la Teatrul „Alexandru Vlahuță”) au avut rolul de a pregăti publicul și de a-i ridica nivelul așteptărilor pentru ceea ce avea să fie un teatru profesionist.

Astfel, prin Decizia nr. 12.311, ia ființă, pe data de 20 martie 1955, TEATRUL DE STAT BÎRLAD. Însă, visul devine realitate în seara zilei de 28 decembrie 1955, când a avut loc spectacolul inaugural cu piesa (jucată în premieră pe țară!) **Mielul turbat**, de Aurel Baranga, în regia lui Sică Alexandrescu. Primul său

În anul 1856, la Bârlad, apăruse o clădire privată, numită „Teatrul Carol” (acolo unde se află astăzi Centrul SPA), spațiu în care au jucat actori celebri - Constantin Nottara, Aristizza Romanescu sau Matei Millo. Adeseori, aceste trupe donau o parte din încasări în folosul comunității locale (de exemplu, pentru primul spital înființat la inițiativa dr. Constantin Codrescu). O mărturie despre manifestările artei teatrale la Bârlad datează din 1860, când prof. Ion Popescu, director al Școlii Primare nr. 1, cerea ca „*Ion Smeu, adjunctul clasei a II-a,*

director, regizorul Aurel Cerbu, a avut o misiune foarte grea, aceea de a aduce la Bârlad, prin transfer, actori și personal de specialitate din alte teatre ale țării. De atunci, teatrul a avut 10 directori: Aurel Cerbu (1955 - 1959), Alexandru Mereuță (1959 - 1960), Traian Ghițescu (1960 - 1962), Ion Petrovici (1962 - 1965), Constantin Parfene (1965 - 1968), Tiberiu Penția (1968 - 1973), Constantin Petrican (1973 - 1980), Vasile Mălinescu (1980 - 1984, a fost și secretar literar de la înființarea teatrului și până la pensionare), Constantin Petrican (1984 - 1990),

Marcel Anghel (1990 - prezent).

Cu prilejul unui an de activitate, în 1956, teatrului i se conferă, la cerere, numele dramaturgului bârlădean **Victor Ion Popa**, eveniment marcat de spectacolul cu piesa **Take, Ianke și Cadîr**, de Victor Ion Popa.

De atunci și până astăzi, teatrul a avut drept repere valoarea artistică și diversitatea. Texte din literatura dramatică română și universală au devenit adevărate evenimente culturale. Dintre acestea, menționăm: **O scrisoare pierdută**, de I.L. Caragiale, **Mitică Popescu**, de C. Petrescu, **Bărbierul din Sevilla**, de Beaumarchais, **Platon**, de D. Solomon, **Puterea întunericului**, de L. Tolstoi, **Doi tineri din Verona**, de W. Shakespeare, **Anna Christie**, de E. O'Neill, **Rinocerii**, de E. Ionesco, **Pelicanul**, de Strindberg, **Patima roșie**, de M. Sorbul, **Vassa Jeleznova**, de M. Gorki, **Ursul**, de A.P.Cehov etc.

În loc de încheiere: „V-am dat teatru, vi-l păziți / Ca un lăcaș de muze / Cu el curând veți fi vestiți / Prin vești departe duse!” (Iancu Văcărescu).

În loc de Post Scriptum: În perioada 12-13 decembrie 2015, Teatrul „Victor Ion Popa” a sărbătorit 60 de ani de când gongul a bătut pentru prima dată. Ziua de 12 decembrie a fost dedicată deschiderii manifestărilor precum și premierei cu spectacolul „Jocul de-a vacanța”, de Mihail Sebastian (ora 19:00), iar pe 13 decembrie, iubitorii artei teatrale au fost așteptați la un spectacol de mare clasă – **Caramitru-Mălăele, câte'n lună și în stele** (ora 19:00). A fost un duel de vorbe de duh, versuri alese, umor fin și o muzică desăvârșită, pe strunele violoncelistului **Adrian Naidin**.

Mesajul președintelui Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad cu prilejul aniversării de către Teatrul “Victor Ion Popa” a 60 de ani de activitate

Stimați iubitori ai artei Thaliei,

Trăim zilele acestea clipe de înaltă mândrie locală. Teatrul din urbea noastră a îmbrăcat haine de sărbătoare, celebrând 60 de ani de activitate în slujba iubitorilor de frumos. E mult?... E puțin?... Nu știu! Cu siguranță, însă, cunosc faptul că longevitatea acestei instituții de cultură atât de iubită de către comunitatea bârlădeană ne demonstrează faptul că acolo unde este rost de talent, dăruire, pasiune atenția spectatorilor e imediat captată.

Teatrul „Victor Ion Popa” Bârlad, de-a lungul anilor, s-a remarcat drept un factor de coagulare a energiilor spirituale, drept acel instrument ce pătrunde cu subtilitate în sufletul omului înlăturând orice umbră de teamă, suspiciune. Teatrul a fost, este și va rămâne limbajul universal prin intermediul căruia crâmpoie desprinse din viața noastră cotidiană prind viață cu scopul de a ne face mai atenți la adevăratele valori ale vieții.

Și iată că, în lumina celor 5 ani ce ne leagă de instituția dumneavoastră, acum la ceas aniversar, permiteți-mi să felicit conducerea și întreg colectivul Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad pentru dăruirea și priceperea dovedite adesea în reprezentațiile teatrale ce au avut menirea de a ne descreți frunțile, de a ne alina sufletele, de a ne bucura spiritul.

Urările de sănătate, viață lungă, bucurii să vă însoțească pretutindeni!

La mulți ani!

Cu aleasă considerație,

magistrat pensionar Nicolaie Mihai
președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor “Elena Cuza” Bârlad

ULTIMUL SPECTACOL ? MAI VEDEM !

PROF. GRUIA NOVAC

Multă lume știe că modestia e o însușire nobilă; dar când exagerezi, te așezi singur în rândul doi și parcă n-ar fi chiar corect să nu revii la normalitate...

Casa Noastră, încet-încet, cu destul efort și cu suficientă pricepere, a ieșit cel puțin în evidență în câmpul, aparent sărac, al manifestărilor cultural-artistice desfășurate în Bărlad. Pe întinsul anului 2015 nu a rămas eveniment important (aniversări, comemorări, sărbători laice sau religioase, campanii de informare științifică, omagierea diferitelor categorii socio-umane – copii, femei, persoane vârstnice, militari, suferinzii incurabili etc.) care să nu fi fost glorificat așa cum se cuvine. Și dacă nu le amintesc *„hic et nunc”* este pentru că, de-a lungul perioadelor, revista **„VIAȚA NOASTRĂ”** le-a relatat cu meticulozitate în paginile ei.

Merita ultimul spectacol – al anului 2015, evident – un comentariu mai aparte? El a avut loc într-o **miercuri, 16 decembrie**, la ora 16:30, în cocheta, până una alta, sală a „Teatrului Victor Ion Popa”. Programul, alcătuit din șaptesprezece momente, a ținut seamă de intențiile organizatorului dar și de ofertele, generoase ca de obicei, ale unor apropiați ai segmentului vârstnic din populația târgului. (Că unele „oferte” puteau fi refuzate, e o chestiune gingașă ce nu-și va găsi curând rezolvarea!).

Spectacolul s-a numit, într-un mod mai mult decât fericit, **COLINDĂM UN NEAM ȘI-O ȚARĂ**. Se înțelege, deci, că a fost dedicat în întregime sărbătorilor tradiționale de Crăciun și Anul Nou, scop îndeplinit cu asupra de măsură. Spectatorii, numeroși și entuziaști, au răsplătit cu aplauze și, uneori, ovații sincere prestațiile artiștilor amatori, dăruindu-le seriozității și emoției pe care le presupune scena și prezentați de autorul acestei evocări, el însuși pătruns de responsabilitatea aparițiilor în fața sălii pline.

„**Colindăm un neam și-o Țară**” a devenit, pe nesimțite, leitmotivul rotundului demers artistico-folcloric, exprimat inspirat de versurile cântate la început, ca un îndemn participativ la însuflețirea care avea să prindă contur: *„Gazdelor creștine, să-i chemați în casă, lerui ler! / Și, cum se cuvine, să-i poftiți la masă, lerui ler! / Ni-i trimite Sfântul să ne-ncerce mila, lerui ler! / Domnii mari de astăzi să-și deschidă vila, lerui ler!”*

Se cuvine a încrusta pe pagină numele localităților prezente cu obiceiurile lor folclorice pe scenă, pentru a se vedea că Spectacolul „**Colindăm un neam și-o țară!**” organizat de C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bărlad, condus de un Consiliu Director care-l are drept președinte pe magistratul pensionar **Nicolaie Mihai**, a avut anvergură **județeană**, ceea ce înseamnă că influența

casei Noastre se întinde, hăt departe, dincolo de granițele municipiului, dar și că această tutelare familială este acceptată și onorată. Notăm: **Todirești, Pogonești, Ivești, Pogana, Fedești-Șuletea, Alexandru Vlahuță, Sărățeni-Murgeni, Puiești**, la care în mod firesc, adăugăm formațiile din Bârlad – Școala minivedetelor de la Cercul Militar, **Corul „Anastasis”, Corul „Axios”,** dar mai cu seamă **Corul „Crizantema”** al C.A.R.P. „Elena Cuza”, pregătit de ireproșabila profesionistă a artei corale, prof. **Mihaela Oprea**. Contribuția individuală a unor colaboratori trebuie numaidecât remarcată, numindu-i pe alți prieteni ai Casei Noastre: **Mihail Manciu, Petruș Andrei, Iftene Cioriciu, Aneta Matei, Maria Stupurac, Pr. Ioan Petronel Agarici, Ion Dobrin, Dumitru Andrei, George Forcos Palade, Jorj Dulgheru.**

Un cuvânt mai aparte, de laudă, pentru priceperea și osârdia arătate în grija cu care urmărește păstrarea și transmiterea practicilor folclorice autentice ale satului tradițional românesc, în general, și moldovenesc, în special, se cuvine să-l rostim, cu admirație pentru Dumnealui și membrii „Vălăretului” todireștean-vasluian, domnul **Gheorghiță Onofrei.**

Un moment frumos, în care spectatorii și-au arătat respectul față de interpretarea personală a cântecului popular românesc, a fost realizat de una din reprezentantele prestigioase ale folclorului nostru, doamna **Maria Butaciu.** Îi mulțumim și-i dorim ani buni de viață până la adânci bătrânețe. Sărbători fericite!

Țara Română cu **rotundul** ei istoric și tradițional, folclorul reprezentând sufletul curat al românului din veac, sărbătorile noastre sfinte de peste an și de la sfârșitul anului, dragostea față de glie și încrederea fără margini în viitorul neamului nostru, toate au fost cântate, aplaudate și ovaționate într-un **Spectacol** care nu putea fi conceput decât așa cum a fost urmărit și receptat.

În final, am reținut, cu emoție și cu interes, vorbele preotului **Vasile Lăiu**, protopop de Bârlad, român fără cusur și apărător al demnității noastre ca neam, care a rostit tare și apoteotic:

„Un asemenea popor nu va muri niciodată”.

Constantin Hamangiu

PROF. MARIA MARIN

S-a născut la Bârlad la data de 31 decembrie 1863 din părinți plugari. Înzestrat cu o deosebită inteligență se situează pe primul loc în toți anii de școală și absolvă liceul „Codreanu” în anul 1889. Devine apoi student al Facultății de Drept din București, specializându-se în drept civil. A debutat ca ajutor de judecător la Ocolul București, apoi a fost procuror la Tribunalul Covurlui, jude-instructor la Tribunalul Ilfov, prim procuror la același tribunal, procuror al Curții de Apel Iași, consilier al Curții de Apel Galați, consilier al Curții de Casație, culminând cu funcția de ministru de justiție în 1931.

Scrie încă de elev publicând versuri, traduceri, epigrame sub pseudonimul „Heliotrop Blanc” în ziarele „Paloda” și „Tutova” din Bârlad, dar și recenzii și articole în revista „Gheorghe Lazăr.” Sub pseudonimul „Silvio” publică corespondențe literare, iar sub pseudonimul „Maria de la Banca” diferite traduceri, articole sau epigrame.

Ca om de știință debutează cu teza de licență, un eseu științific „Proprietatea literară și artistică” în 203 pagini tipărite, ea coincidea cu perioada de înflorire a activității „Junimii”, a „Convorbirilor literare” și a revistelor „Viața” și „Vatra”.

La deschiderea anului judecătoresc 1906-1907 a Curții de Apel Iași rostește un discurs „Arta și literatura din punct de vedere juridic” pe care îl traduce și în limba franceză. În literatura juridică, Constantin Hamangiu reprezintă un fenomen științific de neegalat. Unicitatea sa este justificată nu numai prin volumul de muncă, pentru care calificativul grandios nu este într-un nimic exagerat, dar mai ales prin adoptarea unei modalități noi de creație, colaborare nu ca accident, ci ca sistem. În 1897 publică *Codul civil român* conform textului oficial pus în legătură cu articolele corespunzătoare din Codul civil francez și adunate cu jurisprudența Casației române. La elaborarea acesteia a lucrat cu N. Georgian. În 1898 elaborează *Codul de procedură civilă* conform textului oficial, pus în legătură cu articolele corespunzătoare din Procedura genoveză și franceză, adunat cu jurisprudența Casației române. El adnotează și *Codul comercial* tipărit în 1887. A muncit, de altfel, toată viața pentru

a comenta Codul comercial și a-l adnota cu jurisprudența.

I-a insuflat și pe alții și i-a atras în jurul său, mai ales pe cei care nu s-au aventurat să cerceteze, să scrie și să publice. Produsul muncii acestora a fost prezentat editorilor care au investit banii necesari, dar și publicului care a cumpărat lucrările respective. Printre aceștia s-au numărat N. Georgian, I. Rosetti, Alexandru Băicoia de la Tribunalul de drept civil, Hutschnecker și G. Iuliu la *Comentariul privind Contenciosul administrativ*.

La revista „Pandectele române” a trecut pe coperta exterioară, cu litere mari de reclamă, colaboratorii principali. Erau menționate persoane reprezentative din viața juridică care inspirau încredere. Aceasta era și mica formă de răsplătă deoarece el nu a plătit niciodată pe nimeni. A avut aproape un bun jurnalist George Iuliu care, alături de N. Georgian și G. Docan, aveau să facă parte din moștenitorii săi. Mai publică *Legea judecătorilor de pace*, *Legea timbrului*, *Legea autentificării actelor* adunate cu jurisprudența Casației române. Constanta preocupare a popularizării legilor fundamentale l-a condus pe C. Hamangiu la publicarea așa ziselor *Coduri de audiență* care cuprind *Codul civil*, *Codul de procedură civilă* și *Codul comercial*.

Opera sa cuprinde 9 volume ce se pot compara cu cele ale lui M.A. Dumitrescu care s-a referit însă, numai la jurisprudență. Tot el este cel care a pus bazele revistelor „Dreptul” și „Curierul judiciar”.

În anul 1930 a devenit membru de onoare al Academiei Române. S-a stins din viață la 8 ianuarie 1932 la București. A lăsat întreaga avere Academiei Române pentru a se premia „Cel mai bun roman cu subiect din viața românească,” „Cea mai bună piesă de teatru,” „Cele mai bune poezii,” „Cel mai bun critic”. În 1935 Lucian Blaga a primit premiul C. Hamangiu, iar în 1936 George Călinescu pentru lucrările „Viața lui Mihai Eminescu” și „Opera lui Mihai Eminescu.” Bârladul îi cinstește memoria, numele său fiind dat unei străzi din oraș.

75 de ani de la asasinarea lui Nicolae Iorga

prof. MARIA MARIN

S-a născut la 5 iunie 1871 la Botoșani, tatăl său, Nicu, fiind avocat și mama, Zulnia, născută Arghiropol.

Studiile elementare și gimnaziale le-a făcut la Botoșani după care urmează Liceul Național din Iași. A absolvit Universitatea din Iași într-un singur an cu diploma „Magna cum laudae”, apoi continuă studiile universitare la Paris, Berlin și Leipzig, obținând doctoratul în 1893 la numai 23 de ani.

În 1910 este cofondator al Partidului Naționalist Democrat. A fost membru în Parlament, președinte al Camerei Deputaților și al Senatului, ministru și, pentru o scurtă perioadă, prim ministru.

Copil minune, polimat și poliglot, Nicolae Iorga are o activitate științifică prolifică. A scris 1.003 volume, 12.755 de articole și studii, 4.963 de recenzii. Acestea au culminat cu *Istoria României* în 10 volume. A predat la Universitatea din București, la cea din Paris și la alte instituții academice. A fondat Congresul Internațional de Studii Bizantine și Institutul de Studii Sud-Est Europene. A transformat orașul Vălenii de Munte într-un centru academic și cultural.

Ca om politic a fost un activist de centru-dreapta. Orientarea sa politică includea elemente ale conservatorismului, raționalismului și agrarianismului.

În anii de liceu a fost sub influența marxismului pentru scurt timp dar în timpul universității a depășit acest episod și a aderat, pentru scurt timp, la grupul literar conservator „Junimea”.

A fost o figură centrală a revistei „Semănătorul” și a fondat reviste precum „Neamul Românesc”, „Drum drept”, „Cuget clar”, „Floarea Dorurilor”. A militat în cadrul Ligii pentru Unitatea Culturală a Românilor creată în 1890 la București, organizație care în anii primului război mondial își schimbă denumirea în Liga pentru crearea României Mari și a inițiat campanii pentru apărarea culturii românești. A stârnit controverse datorită retoricii antisemite. A fost un adversar al Partidului Național Liberal și al Partidului Român. S-a opus grupării fasciste Garda de Fier pe care a condamnat-o public în 1934 după ce nicadorii l-au asasinat pe premierul liberal I.G.Duca la 29 decembrie 1933 pe peronul gării Sinaia.

De asemenea, și-a exprimat public temerile privind dorința de expansiune a Ungariei asupra Transilvaniei și a avertizat publicul asupra pericolului ce-l reprezenta Germania nazistă. Nu era de acord nici cu politica URSS și era îngrijorat de soarta românilor din acest stat. Această atitudine tranșantă nu a fost văzută cu ochi buni de membrii Gărzii de Fier care îi trimit ades scrisori de amenințare cu moartea. În această situație, Nicolae Iorga se retrage de la universitate la Vălenii de Munte. Rămâne activ în mediul academic. Ține un discurs la Institutul Mondial de Istorie și devine membru corespondent al Academiei de Istorie din Chile.

Aflat la un Congres al Ligii Culturale din Iași, cere public scoaterea Gărzii de Fier în afara legii pe motiv că servea intereselor naziste.

În 1938 se alătură guvernului Miron Cristea care a marcat începutul regimului autoritar în România. A aderat la Frontul Renașterii Naționale, înființat de regele Carol al II-lea, dar a fost deranjat de impunerea purtării uniforme de către toate oficialitățile și i-a ridiculizat, în particular, pe cei care au acceptat noua constituție.

În același an are un conflict cu conducătorul Gărzii de Fier, Corneliu Zelea Codreanu, care a fost arestat, judecat și arestat. Acest lucru avea loc în timpul guvernului Armand Călinescu.

Iorga a refuzat să ia parte la proces; în scrisorile pe care le-a adresat judecătorilor a cerut retragerea acuzației de calomnie și a propus urmarea, de către C. Z. Codreanu, a unui program de reabilitare psihică. În toamna anului 1938, la cererea lui Carol al II-lea care se întorcea dintr-o vizită în Anglia, Franța, Belgia și avusese și o întrevedere cu Hitler, C.Z. Codreanu este asasinat sub pretextul „fugii de sub escortă” pe când era transferat de la Râmnicu Sărat la București împreună cu 13 legionari (nicadorii și decemvirii).

Conducător al Gărzii de Fier devine Horia Sima care a hotărât răzbunarea Căpitanului și așa a fost asasinat în septembrie 1939 în București, primul ministru Armand Călinescu.

Anul 1940 a marcat și sfârșitul României Mari. URSS în urma a două note ultimative a anexat Basarabia, nordul Bucovinei și ținutul Herța, Ungaria a obținut prin Dictatul de la Viena nord-vestul Transilvaniei, iar Bulgariei i s-a cedat Cadrilaterul. Vinovat a fost considerat regele Carol al II-lea care, la 6 septembrie 1940, a abdicat în favoarea fiului său Mihai.

S-a instaurat Statul Național Legionar al cărui conducător a devenit Ion Antonescu. Văzut vinovat pentru uciderea lui C. Z. Codreanu, Iorga a primit noi scrisori de amenințare și a fost criticat în ziarele legionare.

Ca urmare Iorga își părăsește locuințele din București și Vălenii de Munte și se mută la vila sa din Sinaia unde termină *Istoriologia umană*.

Un grup de legionari format din Ion Tucan, Ștefan Cojocaru, Ștefan Iacobete, Traian Baicu și Tudor Datcu în după amiaza zilei de 27 noiembrie 1940 l-au luat pe Iorga din vila sa de la Sinaia sub pretextul că este chemat la București și l-au ucis lângă Strejnic. A fost împușcat de 9 ori și apoi cadavrul i-a fost batjocorit.

În aceeași noapte a fost asasinat și politicianul țărănist Virgil Madgearu și are loc și Masacrul de la Jilava unde au fost împușcați alți 64 de demnitari printre care Ghe. Argeșanu, V. Iamandi, Gabriel Marinescu, Mihail Moruzov, Ion Bengliu precum și foști agenți de poliție sau jandarmi.

Moartea lui Nicolae Iorga a generat consternare și a cutremurat lumea academică și nu numai. Imediat 47 de universități și academii au arborat drapelul în bernă. Discursul funerar a fost ținut de istoricul francez exilat Henri Focillon din New York care îl numește pe Iorga „una dintre personalitățile legendare plantate, pentru eternitate, în pământul unei țări și în istoria inteligenței umane.”

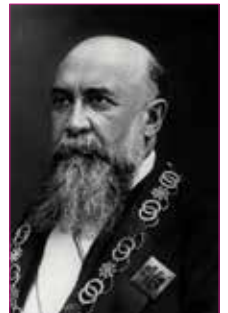
Garda de Fier a interzis plângerea sa în public, a acceptat doar un necrolog în cotidianul „Universul” și o ceremonie la Academia Română.

Trupul i-a fost îngropat la Cimitirul Bellu în aceeași zi cu funeraliile lui Madgearu.

Au trecut de atunci 75 de ani în care s-au succedat multiple evenimente. Numele lui Nicolae Iorga ca și a celorlalți asasinați nu a fost însă uitat.

În zilele noastre, când au loc evenimente care oarecum amintesc de cele din 1940 trebuie să ne unim rândurile, să-i comemorăm și să nu-i uităm.

La 75 de ani să rostim din nou cu pioșenie **Dumnezeu să-i ierte!**

MARIA CURELARU

Cum o mai duceți cu sănătatea ?

A venit vremea rece și cei mai în vârstă merg tot mai des la medic și la farmacie. Se accentuează durerile articulare și se înmulțesc răcelile de tot felul.

Fiindcă știm că medicamentele din farmacie au reacții adverse uneori putem să le înlocuim cu produse naturale, plante medicinale sau proceduri în care folosim plante.

Trebuie să știm că fiecare din noi are o structură genetică proprie, de aceea chiar dacă avem același diagnostic cu altcineva, organismul nostru poate să nu răspundă la fel la un tratament identic.

Aș vrea să vorbim la început despre **durerile articulare**.

Puteți folosi o legătură (cataplasma) cu hrean.

Luați o rădăcină de hrean proaspătă, o spălați bine fără să-i îndepărtați coaja. O dați prin răzătoarea mică. Peste hrean puneți

plastic pentru menținerea căldurii și apoi acoperiți cu altă pânză mai groasă. După aproximativ 15-20 de minute începe să vă usture pielea (timpul depinde de gradul de sensibilitate al pielii fiecăruia). Să nu țineți prea mult legătura, fiindcă vă arde pielea. Îndepărtați compresa și puneți pe alt loc dureros. Locul unde ați avut compresa rămâne umed, roșu și fierbinte. Puneți imediat o pânză uscată și caldă timp de aproximativ o jumătate de oră. Amestecul se folosește doar o singură dată.

Repețiți procedura o dată pe zi până la ameliorarea durerii.

Un produs care nu ar trebui să ne lipsească din casă este sarea marină cu fir mare.

Încălziți sarea de mare într-o cratiță, o puneți apoi într-un săculeț de pânză care îl puneți apoi pe orice loc dureros.

Exemplu: articulații dureroase, coloana vertebrală, pe o

o cantitate aproximativ egală (apreciați din ochi) de tărațe de grâu, care nu are prin ea urme de făină albă. Amestecați bine! Peste amestecul obținut puneți puțină apă caldă (nu fierbinte) și amestecați până devine umedă toată. Preparați un săculeț de pânză (de mărimea locului unde o să-l folosiți) și în el puneți amestecul de hrean și tărațe.

Puneți săculețul pe locul dureros, acoperiți-l cu o bucată de

ureche cu junghiuri, pe frunte în cazul răcelilor, pe piept când tușiți, sub tălpi în loc de baie fierbinte la picioare, pentru durerile de la ceafă, pentru mâinile reci, pentru crampe stomacale.

Să știți că de multe ori căldura relaxează musculatura, dilată vasele de sânge, îmbunătățind în felul acesta circulația sângelui și unde este sânge este sănătate.

Orice procedeu naturist ați folosi să nu exagerați, să nu vă

ardeți, să nu vă opăriți cu gândul că efectul va fi mai puternic. Din contră, veți avea dureri noi pe lângă cele vechi.

Un alt produs care nu ar trebui să ne lipsească din casă este OȚETUL DE MERE.

Eu nu mă refer la oțetul de mere din comerț, ci la oțetul de mere preparat de dumneavoastră în casă.

Mod de preparare: Pentru 1 kg. de mere trebuie, un litru apă caldută în care ați dizolvat 100 grame zahăr tos și ½ cubuleț de drojdie.

Merele sănătoase le tăiați complet (inclusiv cotorul) în cubulețe foarte mici (nu le dați prin răzătoare).

Apa o turnați peste merele puse într-un vas emailat sau de sticlă, acoperiți cu o pânză și îl puneți în locul cel mai cald din casă. A doua zi deja începe fierberea. Mestecați zilnic timp de 10-12 zile.

Scoateți merele și lăsați lichidul să se limpezească 2-3 zile apoi îl puneți în vase de sticlă mai largi la gură ca să aibă un contact mai bun cu aerul. Le acoperiți cu pânză. După câteva zile începe deasupra să se formeze un strat albăstrui ca de mușgai. Nu-l îndepărtați, că sunt bacteriile din aer, care transformă vinul de mere în oțet de mere. Procesul de oțetire durează mai mult sau mai puțin în funcție de căldura din jur. Îl gustați din când în când și când a devenit oțet îl scoateți de pe drojdia lăsată la fund și îl puneți în sticle cu dop. Drojdia puteți să o păstrați ca un cuib de fermentație pentru o altă tură de oțet.

Oțetul de mere este un condiment foarte sănătos dar și un medicament deosebit de eficient în multe afecțiuni. Niciodată oțetul nu se folosește în stare pură, ci se diluează 1 litru la 1 litru cu apă de izvor sau ceai de plante.

Câteva probleme în care vă poate ajuta:

- greață sau greutate la stomac - o lingură la un pahar cu apă, înghițituri mici;
- dureri de cap (migrenă) masați fruntea și apoi vă legați cu o pânză;
- mâncărimi anale - tamponați cu vată îmbibată în oțet diluat;
- mâncărimi de piele;
- sughițul va trece dacă veți bea foarte încet un pahar cu apă caldută în care ați pus o lingură de oțet de mere;
- ajută la scăderea colesterolului;
- diminuează riscul formării cataractei pentru că este un antioxidant bun;
- în tratamentul artritei - o linguriță de miere și o linguriță de oțet de mere puse într-un pahar de apă dimineața și seara;
- pentru întărirea părului, puneți o lingură de oțet de mere în apa în care vă clătiți;
- pentru tratarea bățăturilor și întăriturilor-aplicați seara ½ felie de pâine veche îmbibată în oțet;
- împotriva gazelor intestinale - într-un pahar cu apă caldută puneți o lingură de miere și o lingură de oțet de mere.

Pentru o informare mult mai completă vă recomand „CARTEA OȚETULUI” de Emily Thacker.

Cu toții știm că problemele de sănătate tratate naturist se vindecă într-un timp mai îndelungat, dar sunt bine suportate de organism.

În orice tratament avem nevoie de încredere în noi și în ajutorul lui Dumnezeu.

Vă urez de bine și sănătate!

CULORI AMESTECATE

AVOCAT CARMEN FRĂȚIMAN

Evident că trecerea anilor nu aduce nimănui vreun spor de inteligență ci numai experiențe, mai mult sau mai puțin plăcute, după norocul fiecăruia. La tinerețe lumea era de cele mai multe ori bicoloră, albul fiind întotdeauna alb, iar negrul numai negru. Cu timpul descoperim infinite nuanțe de alb. Albul laptelui din cafea, albul zăpezii de lângă groapa de gunoi ... dar și ca negrul poate conține vagi urme de alb sau amestecate cele două culori fac viața și mai complicată.

Amestecul culorilor cu alb și negru. Numai trăind descoperim că albul și negrul capătă un rol foarte important pentru închiderea sau deschiderea culorilor, pentru redarea umbrelor și luminilor, pentru redarea atmosferei, a spațialității.

În ultimul timp bătrânii cad tot mai des victimele unei înșelăciuni, celebre de acum, metoda „Accidentul”. Tot mai mulți bătrâni sunt sunați pentru a fi anunțați că fiul, fiica sau nepotul au suferit un accident. De cele mai multe ori, „pentru a scăpa de închisoare” trebuie „urgent” depuși într-un cont sume de bani, de obicei cam toți banii care sunt în casă. Și chiar dacă poliția a organizat o adevărată campanie de informare, infractorii continuă să facă victime.

V-ați întrebat de ce bătrânii sunt țintele și victimele acestor infractori? Sunt aceștia mai înceteți la minte, mai în urmă cu informațiile, cu tehnologia ...? Nu! În mod cert nu despre asta e vorba, ci despre faptul că bătrânii întâi simt și apoi gândesc. Amestecul culorilor în timp îi fac să trăiască acut o stare de criză, reală sau artificial creată, și numai ei mai sunt în stare să creadă că o sumă depusă în cont poate scăpa pe cineva de pușcărie. Niciodată nu s-au rezolvat așa problemele juridice, nici chiar în timpul lor, dar nonculorile devin pentru ei griuri colorate și-i fac să creadă vocea de la telefon.

Știu că și veștile triste se dau uneori prin telefon dar înainte de a da tot verificați dacă sufletul nu a luat-o deja înaintea minții.

Viața noastră văzută de epigramiști

SELECȚIE DE NELU VASILE - NEVA

Mese

Bogații lumii-au tot ce vor
De sărbători în casă.
Nu se compară masa lor
Cu marea... masă!

Ilulian BOSTAN

Metodă anticriză

Metoda sigură la greu,
V-o spun în câteva cuvinte:
Să ne rugăm la Dumnezeu...
Și Dumnezeu la Președinte !

Nicolae BUNDURI

Mica publicitate

Pensionar de zece ani,
Nu-mi face nimeni un program,
Am casă și mașină, bani,
Nu vând nimic... mă lăudam.

Marian DOBREANU

Curriculum vitae

N-am bani în bănci, nu-s nici
dator,
Trăiesc la bloc, ca om de rând,
De vinuri fine amator,
Căsătorit. Din când în când...

Nichi URSEI

Aspirații și credință

Aspir mereu la bunăstare;
Aspir la vremuri mai senine;
Aspir la „mult” și la „mai mare”...
Sunt dependent de aspir(ine).

Vasile VOROBET

Mie

Din tot ce fac nimic nu-i bine,
E strâmb, e frânt, e-abandonat,
Se țin belele de mine...
Ca demnitarii de mandat!

Valentin GROZA

Drumul către înalta societate

Terminase și piscina
Din beton armat, solid;
Îi lipsea doar trambulina...
S-a înscris într-un partid.

Petru-Ioan GÂRDA

O, tempora! O, mores!

Când fruntea este mai ridată
Și amintirile-s firești,
Oglinda mea îmi spune: “Ești!”
Nepoții râd: “Ai fost odată!...”

Gheorghe LEU

Criza mondială

Ne facem griji în orice zi
Și îndurăm cu greu amarul,
Dar apogeul ei ar fi
Să-și piardă pâinea și brutarul!

Dan CĂPRUCIU

Criză la comandă

Doamne, fă-ne o surpriză
Cu puterea Ta cerească:
Dă, în fine, și o criză
De... prostie românească!

Efim TARLAPAN

România, scumpă țară!...

Săracă, țară bogată,
Zise sfântu-n barba-i sură,
Din tot ce-ai avut odată,
Unii vând, iar alții fură!

Vlad CERNEA-JERCA

La gura sobei

În iarna care va să vie,
La gura sobei, ca-ntr-un joc,
Ne-om aminti cu nostalgie
Că-n sobă-a fost cândva și foc.

Nicolae-Paul MIHAIL

Soluție pentru iarna grea ce va urma

Cu frigul cred c-am rezolvat
(E o precizare funebră):
Dormi-vom câte doi în pat,
Unul normal, cel'alt cu febră.

Dan-Viorel NOREA

Iarnă guvernamentală

Doamne, nu proba infernul
Pe bucureștenii mei
Cu zăpadă și polei,
Că-mi alunecă guvernul!...

Emil IANUȘ

Prêt à porter

Parlamentari sătui de controverse
Acum, când dusă e căldura,
Îmbrăcăminți își cumpără diverse,
Dar ce folos că nu-și cunosc
măsura!

Florina DINESCU-DINU

Schimbarea orei de toamnă

Când vine frigul în zăvoi,
Iar soarele mai mult dispăre,
Se schimbă ora pe la noi...
Și asta-i unica schimbare!

Gheorghe BĂLICI

Cheia prosperității

Se îmbuibă cu de toate
Cei ce-au fost și-au să rămână
Campioni la dat din coate
Și infirmi la dat din mână.

Gheorghe ȘCHIOP

Investiții

Pe autostrăzi penale
Taie, doar la zile mari,
Panglici inaugurale...
Fel de fel de panglicari.

Viorel MARTIN

Explicație

De ce șoseaua și străduța
Sunt numai gropi, în țara noastră?
Păi sapă toți pe sub plăcuța
„Aici sunt banii dumneavoastră”.

Laurențiu ORĂȘANU

Unor „politicieni”

Scârbit de crasa nesimțire,
Eu nu-i blestem! Dau glas urării:
Să aibă-atâta fericire
Exact cât au adus ei țării!

Nicolae PETRESCU

Antrenament

Să cumpărăm ceva bucate
Intram la rând, cu lumea, altădat'
Dar, până astăzi, din păcate,
În rândul lumii încă n-am intrat.

Ștefan-Cornel RODERAN

Eradicarea corupției

Suma este colosală
Ce-au furat, dar nu mai scapă;
Sigur vor intra la apă...
În piscina personală.

Vasile MATEI

Rubrica deceselor

Coloana-nșiră cu temei
Tot finaliști, după destine;
În ea îi cauți pe acei
Care te caută pe tine.

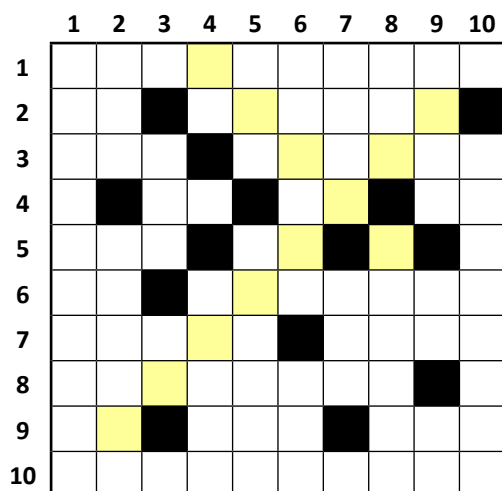
Gheorghe BELEI

Sărbători fericite și
La mulți ani !

ONOR LA PREȘEDINTE !

(fantezie)

ORIZONTAL: 1) Vorbe nedesluite de nemulțumire (pl.). **2)** Intrate în mijlocul horei! - Întâmplare care depășește orice închipuire. **3)** Intră în comună - Pofticios cu lăcomie. **4)** Spărgător de sticlă! - Dublată! - Primele articole de lege! **5)** Enumerare pe scurt - Scrise înainte de teme! **6)** Oferta toamnei! - Mâncare de cotoi. **7)** Spuși pe nedrept - Aduce cu măgarul. **8)** Decupare din ziar (pl.). **9)** Zonă centrală! - Pus între ochi - Sunt în stare! **10)** Niște orientali.

VERTICAL: 1) Postura copilului care și-a pierdut părinții. **2)** Măsură impusă la școală - Dans țigănesc. **3)** Scăpat de sub control - Cămășile lui Iisus! **4)** Pierdută de mamă! - Martora a numeroase reprezentații. **5)** Cea care s-a depărtat de noi - Măscăriciul unui domn fanariot (var.). **6)** A trage în piept - Permite accesul. **7)** Un cunoscut prostănac - Vine cu greutate la întâlnire. **8)** Sufletul bunicului! - Plecate de acasă. **9)** Dovedit a fi adevărat - Copii goi! - Găsite în șanț! **10)** Delimitat de tușe (pl.).

P.S.: Pe diagonalele rasterate veți descoperi prenumele și numele președintelui.

NELU VASILE,
Turburea, Gorj

Dezlegări rebus: Onor...: MORMAITURI - OR - MINUNE - SAT - AHTIAT - T - IC - AA - LE - ETC - SL - I - R - NA - SOARECE - INICI - ASIN - TAIETURI - U - ON - NAS - TAR - RASARITENI (NICOLAIE MIHAI). Renii...: RUDOLF - ABAC - ELANI - VOLEU - N - SANII - IZP - IPH - TAXATII - RED - REIZ - D - BAROC - N - EC - AN - NOI - SNOB - SCANDARI - MA - CEPE - DANCER - ARARI - CASTA. Enigme: MOȘ CRĂCIUN (somni + curcă). COLINDĂTORI (condor + lișită). URĂTORI (taur + oi). PLUGUȘORUL (plus + ușa + sul). PLĂCINTE CU RĂVAȘ. SĂRBĂTORI FERICITE (sitar + corbi + ereți + fa). MULȚI ANI CU SĂNĂTATE (sul + tip + ficus + ara + rațe). REVELION (voliere + n). LUNA CADOURILOR (roți + rug + damă + sul).

Renii lui Moș Crăciun

ORIZONTAL: 1) Renul cel mai puternic din cei nouă care sunt înhămați la sania lui Moș Crăciun - Numărătoare. **2)** Animale asemănătoare renilor - Lovitura prin care mingea este expedită înainte de a atinge pământul. **3)** Vehiculul lui Moș Crăciun tras de reni (pl.) - „Interdisziplinares Zentrum fur Palliatiomedizin” (siglă). **4)** Codul unui aeroport din Malaysia - Se ocupă de metodele de măsurare a volumului arborilor (înv.; pl.). **5)** Redacție (abr.) - Conducător de flotă, la turci (od.). **6)** Stil artistic - Rece la mijloc! **7)** Timp - Inedite - Fascicul de raze luminoase. **8)** Recităriile versurilor poezilor greci și latini - În omăt! **9)** Legume lacrimogene - Al doilea ren. **10)** Distanțați - Neprihănită.

VERTICAL: 1) Mamifere rumegătoare, care trăiesc și în Laponia, puși să tragă sania lui Moș Crăciun - Acoperământ pentru cap. **2)** Ușile! - Al treilea ren. **3)** Al patrulea ren - Lichidul vieții. **4)** Tonaj mediu! - Al cincilea ren. **5)** Localitate în Belgia - Sistem de semne convenționale. **6)** Din nou e... iarnă! - Infern. **7)** Al șaselea ren - Crustaceu. **8)** Alfa și Omega - Usturoi (reg.) - Calea ferată. **9)** Al șaptelea ren - Coș gol! **10)** Cântăreți antici greci - Al optulea ren. **11)** Ultimul ren, al noulea - Fruct zemos, aromat.

Dicționar: REIZ, ONA, LINT.

Enigme de sărbători

(Biverb anagramat: 5 + 5 = 3, 7)

(Rebo eliptic anagramat: 6 + (6) = 11)

(Rebo anagramat: 4 + 2 = 6)

(Rebo metagramă: XXXS + XXA + SXX = 10)

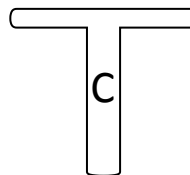
G O R

+

(Triverb: 8, 2, 6)

PC

(Biverb anagramat: 5 + 5 + 5 + 2 = 9, 8)

(Monoverb cu incastu anagramat: XXXXXXN)

(Rebo metagramă: SXX + XXP + FXXXX + XRX + RXXX = 5, 3, 2, 8)

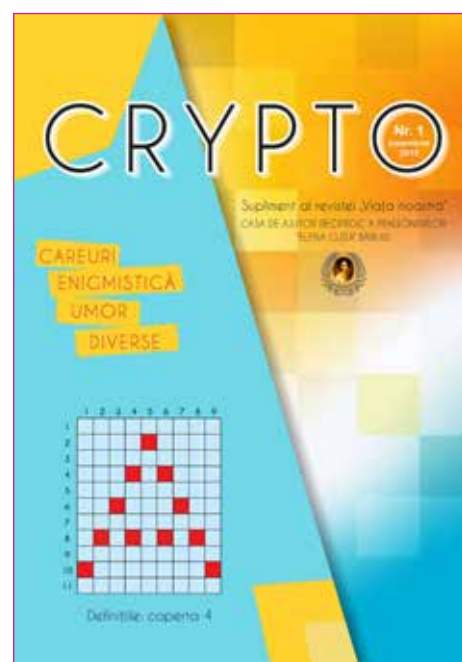
M A N N T

Semnal

(Rebo metagramă reflexivă: XXTX + XXG + XXMX + SXX = 4, 10)

L O C N

Persoane de bună credință ce au contribuit în anul 2015 la protecția socială a membrilor Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

În cadrul acestei secțiuni ne propunem a aminti **contribuția persoanelor fizice sau juridice** ce de-a lungul anului 2014 ne-au sprijinit fie material, fie intelectual în activitățile de protecție socială întreprinse sub egida Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza.”

În acest sens, menționăm faptul că **suma totală obținută din donații** în anul 2014 este de **290.553 lei** la care au contribuit un număr de **1.700 persoane**, din care **60 persoane juridice** și **1.640 persoane fizice**.

În această categorie, înscrیم și ajutorul venit din partea voluntarilor și colaboratorilor noștri, ce s-au implicat trup și suflet în activitățile culturale, sociale, sportive desfășurate de către asociația noastră.

Amintim totodată și contribuția unui număr de **929 persoane** ce au ales să direcționeze 2% din impozitul pe venit, sumă ce s-a ridicat în anul 2014 la cifra de **32.121 lei**.

Tot aici, înscrیم și ajutorul oferit de către firma S.C. Confecții S.A. Bârlad ce a acordat unui număr de **620 de persoane membre C.A.R.P. cămăși** în valoare de **27.180 lei**.

Menționăm aici și ajutoarele sub formă de donație recepționate de către Casă și direcționate către diferite **cazuri umanitare, sociale**. În anul 2014, s-au oferit astfel de ajutoare unui număr de **13 persoane**, sprijin ce s-a ridicat la valoarea de **2.502 lei**.

Nu putem uita nici **entitățile juridice ce ne-au fost alături în anul 2014**, oferindu-ne ajutorul lor în mod sincer și dezinteresat, precum: Prefectura județului Vaslui, Consiliul județean Vaslui, Primăria municipiului Bârlad, primăriile din comunele unde Casa deține sucursale, Casa de Cultură a Sindicatelor „George Tutoveanu” Bârlad, Muzeul „Vasile Pârvan”, Teatrul „Victor Ion Popa”, Centrul „Mihai Eminescu”, Sindicatul Liber al Pensionarilor prin președinte Popa Catinca, Poliția municipiului Bârlad, Tipografia S.C. Irimpeș S.R.L., mass media locală și alții.

De asemenea, aducem pe această cale mulțumiri și celor **168 persoane** care au sprijinit manifestările dedicate aniversării a 116 ani de la înființare și a 60 de ani de la reorganizarea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” ce au donat suma de **26.044 lei**.

Redăm mai jos toate aceste persoane ce au fost alături de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” pe parcursul anului 2014, susținând demersurile întreprinse de către aceasta și adresăm pe această cale sincere mulțumiri și urări de sănătate și prosperitate.

SC Algo SRL - Alba Iulia
SC Alice & Cristi Farm SRL - București
SC AMC Vector SRL - Bârlad prin Hrisu Vlad Andrei
SC An&An Consult – Grăjdeni prin Ciobanu Andrei
SC Apcost SRL - Dragomirești, județul Neamț
SC Bionativ SRL - București
SC Casa Auto SRL - Iași
Catană I I - Arad
CMI Doctor Ichim Laurenția Adriana - Bârlad
CMI Doctor Ivan Aura Andreea - Bârlad
CMI Doctor Dorianu Rodica - Bârlad
SC Confecții SA - Bârlad
SC Cormoran SRL - Vaslui prin Solomon Nicolae
SC Cozelvimon SRL - Bârlad
SC Crismih SRL - Bârlad prin Mihăilă Cristinel
SC Crizantema SRL - Bârlad
SC Dacia Plant SRL - Sebeș, județul Alba
SC Damar General Trading - București
SC Depal SRL - Sâmbotin, județul Vâlcea
SC Echo Plus SRL - Timișoara
SC Electroinst Scînteie Bârlad prin Scînteie Cezar
SC Energoconstruct SRL - Bârlad
SC Fares Trading SRL - Orăștie, județul Hunedoara
SC Gamisoft SRL - Bârlad prin Silion Gabi
SC Geliman SRL - Piatra Neamț
SC General business system SRL - București
SC Gerocossen SRL - București
SC Good Days Therapy - București
SC Green Power Distribution SRL - București
SC Hofigal Export Import SA - București

SC Iris Company - Bârlad
Kaufland România SCS - Vaslui
SC Maralcom SRL - Bârlad
SC Matias SRL - Onești, județul Bacău
SC Mertecom SRL - Bârlad
SC Metrorep SRL - Bârlad prin Roșu Ștefan
MM Cerasus Distribution - Vânători, județul Galați
SC Negocomis SRL - Bârlad prin Gîfu Gheorghe
SC Nextel Invest SRL - Focșani prin Pancu Daniel
SC Nutrimag biostore SRL - Tulcea
SC Nys Experience SRL - București
SC Odelim SRL - Bârlad
SC Oted Grup SA - Iași
SC Ovisim comercial SRL - Bârlad
PFA Doctor Cojocaru Lucian - Bârlad
SC Pontica Investment SRL - București
Romașc C Alexandru I.I. - Bârlad
SC Romeuro Service - Iași
SC Sano Vita SRL - Râmnicu Vâlcea
SC Sermeto SRL - Bacău
SC Soiaprodukt SRL - Arghireș, județul Sălaj
SC Stingtor SRL - Bârlad
SC Tiparul SRL - Bârlad prin Stoian Neculai
SC Tis Farmaceutic SA - București
SC Tomis Ancuta 93 SRL - Bârlad
SC Triton SRL - Iași prin Cocea Viorel
SC Vanbet SRL - Sălcioara, județul Vaslui
SC Vegis SRL - Brașov
SC Verbo International SRL - București
SC Vertrans SRL - Bârlad prin Rusu Mihaela

SC Zoldvadasz Internațional SRL - Belin, județ Covasna
SC 3D Bioservsan SRL - Bârlad prin Cătănoiu Mugurel
Alexandru Mioara - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Antofi Arina Geta - Sat Voinești, Comuna Voinești
Antohi Romel - Sat Pogana, Comuna Pogana
Apostol Alexandrina - Sat Tutova, Comuna Tutova
Apostol Grigoriță - Sat Tutova, Comuna Tutova
Avarvari George - Sat Coroiești, Comuna Coroiești
Bahrim Anca Nicoleta - Sat Raiu, Comuna Murgeni
Barbu Tony - Bârlad
Bădrăgan Ioan - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Bărbăscu Tanța - Sat Hălărești, Comuna Iana
Băgu Laura - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Bejenaru Vrabie Sandu - Bârlad
Bertea Ioan - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
Bizim Anica - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Bîgu Catinca - Sat Perieni, Comuna Perieni
Bîrsan Luiza - Sat Voinești, Comuna Voinești
Blănaru Maria Elena - Sat Mălușteni, Comuna Mălușteni
Bogos Gina Anișoara - Sat Vișoara, Comuna Vișoara
Boidache Cristinel Marius - Sat Hălărești, Comuna Iana
Bolgar Cătălina - Bârlad
Bolgar Lucian - Bârlad
Boroș Dumitru - Bârlad
Bosnea Catinca - Sat Hălărești, Comuna Iana
Bostaca Ionel - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
Budeanu Maria - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
Budeanu Silvia - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
Burghilea Mihaela - Bârlad
Butnaru Florin - Sat Vadurile, Comuna Iana
Butunoi Veronica - Bârlad
Buța Gena - Sat Blăgești, Comuna Blăgești
Caloianu Gheorghe - Sat Ivești, Comuna Ivești
Capră Dana Laura Rita - Bârlad
Carp Mihai - Bârlad
Cavaleru Maricel - Sat Fălcu, Comuna Fălcu
Călin Ioan - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
Căpraru Gheorghe - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
Căpraru Oana Diana - Sat Lunca, Comuna Gherghești
Căpraru Viorel - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Cărăbăț Elena Mădălina - Bârlad
Cernat Romică - Sat Unțești, Comuna Bogdănești
Chelaru Daniela Tița - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Chelaru Tatiana - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Chelaru Victoraș - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Chiriac Mitrița - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Chiriță Maricica - Bârlad
Chituță Frosica - Bârlad
Cilibiu Laurențiu - Bârlad
Ciobîcă Paraschiva - Bârlad
Ciobotaru Jânica - Orașul Agiea, județul Constanța
Clime Ionel - Bârlad
Clisu Cristian Paul - Bârlad
Codreanu Catinca - Sat Hălărești, Comuna Iana
Codreanu Elena - Bârlad
Codreanu Tatiana - Bârlad
Coman Maricica - Bârlad
Comănescu Claudia - Bârlad
Cozma Bogdan Ciprian - Bârlad
Cozma Constanța Magdalena - Medic Bârlad
Cozma Cristian Cătălin - Bârlad
Cozma Ingrid Daniela - Bârlad
Creangă Ion - Sat Iana, Comuna Iana
Creangă Nicolae - Satul Șuletea, Comuna Șuletea
Croitoru Aristotel Corneliu - Bârlad
Damian Costică - Sat Epurenii, Comuna Epurenii
Damian Felicia - Sat Epurenii, Comuna Epurenii
Dima Dumitru - Bârlad
Dima Elena - Bârlad
Dobrea Rodica - Bârlad
Dobrin Fănică - Bârlad
Dobrin Ioan - Bârlad

Dobrin Mihai - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
Dominte Adrian - Orașul Huși, Județul Vaslui
Dominteanu Dana - Sat Voinești, Comuna Voinești
Dulgheru Catinca - Sat Alexandru Vlahuță, Com Al Vlahuță
Dulgheru Mitrița - Sat Alexandru Vlahuță, Com Al Vlahuță
Dumitrașcu Catrina - Sat Hălărești, Comuna Iana
Dumitrașcu Dumitru - Bârlad
Dumitrașcu Edith Mirela - Bârlad
Dumitrașcu Gheorghe - Bârlad
Dumitrașcu Nicu - Orașul Huși, Județul Vaslui
Dumitriu Silvia - Bârlad
Enache Roxana - Bârlad
Enache Silviu Aurelian - Bârlad
Enea Cătălin - Bârlad
Filip Paulina - Bârlad
Filip Stelian - Bârlad
Filiuță Ileana - Sat Mălușteni, Comuna Mălușteni
Fitcal Mircea - Bârlad
Fitcal Silvia - Bârlad
Florea Elena - Bârlad
Florea Maria - Sat Perieni, Comuna Perieni
Florea Maria Elena - Bârlad
Gavrilă Ionuț Constantin - Preot Comuna Frunțișeni
Gavrilă Mariana - Bârlad
Gavrilă Mirela - Sat Frunțișeni, Comuna Frunțișeni
Gheorghiu Cătălin - Bârlad
Gherghescu Laurențiu - Bârlad
Ghiur Ecaterina - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
Ghiur Leonard - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
Ghiur Mădălina - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
Ghiur Radu - Sat Vinderei, Comuna Vinderei
Gifu Maricel - Primar Comuna Pogana
Gociu Eugen - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
Grădinaru Mihai - Bârlad
Grădinaru Mona Larisa - Bârlad
Grădinaru Rareș Ștefan - Bârlad
Grigoraș Florin - Orașul Murgeni
Grigoraș Neti - Orașul Murgeni
Grigore Doinița - Sat Banca, Comuna Banca
Gudulea Aurel - Bârlad
Guțu Maria - Bârlad
Hazu Gheorghe - Bârlad
Helgiu Alina Eugenia - Bârlad
Hobjilă Aurel - Bârlad
Hozu Lenuța - Sat Perieni, Comuna Perieni
Hriscu Cristina Mihaela - Bârlad
Hriscu Vlad Andrei - Bârlad
Hrișcă Gabriela - Bârlad
Huștiu Mariana - Bârlad
Huzum Daniela - Sat Fălcu, Comuna Fălcu
Ibănescu Nixon Neculai - Primar Comuna Gherghești
Iftimie Lenuța - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Iftimie Virginia - Bârlad
Ilie Mihaela - Sat Băcani, Comuna Băcani
Iorgu Mihaela - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Irimescu Ioan - Bârlad
Irimia Mihai - Gherghești
Istrate Angela - Sat Hălărești, Comuna Iana
Istrate Dorel - Sat Lunca, Comuna Gherghești
Istrate Vasile - Sat Hălărești, Comuna Iana
Ivan Adriana - Sat Zorleni, Comuna Zorleni
Ivan Veronel - Sat Simila, Comuna Zorleni
Ivașcu Gheorghe - Sat Iana, Comuna Iana
Leu Irina - Bârlad
Lică Ion - Sat Tomești, Comuna Pogana
Lingurar Jenică - Sat Fălcu, Comuna Fălcu
Lipșa Viorel - Bârlad
Lovin Alexandra - Sat Popeni, Comuna Zorleni
Lovin Catinca - Sat Hălărești, Comuna Iana
Lovin Gheorghe - Sat Hălărești, Comuna Iana
Macovei Maria - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
Maksim Gabriela - Bârlad

Marin Alexandru - Bârlad
 Matei Constantin - Primar Comuna Băcani
 Maxim Mihaela - Bârlad
 Micu Claudiu Eugen - Bârlad
 Mihai Andrei Nicolae - Bârlad
 Mihai Lenuța - Bârlad
 Mihai Maria - Bârlad
 Mihai Nicolaie - Bârlad
 Mocanu Marieta - Zorleni
 Moisuc Maria - Bârlad
 Moraru Costel - Primar Comuna Puiești
 Munteanu Ionel - Primar Comuna Ciocani
 Munteanu Luminița - Bârlad
 Muntianu Maria - Bârlad
 Năstase Claudiu - Sat Ciocani, Comuna Ciocani
 Năstase Traian - Sat Ivești, Comuna Ivești
 Neagu Dorel - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Nechița Ioan - Bârlad
 Nedelcu Radu - Bârlad
 Nenița Andreea Ani - Bârlad
 Nenița Petru Sorinel - Bârlad
 Nestor Gabi - Bârlad
 Nica Daniel - Sat Roșiești, Comuna Roșiești
 Nica Maria - Sat Roșiești, Comuna Roșiești
 Nistor Dumitru - Bârlad
 Nistor Paraschiva - Sat Siliștea, Comuna Iana
 Parfene Constantin - Sat Șuletea, Comuna Șuletea
 Parfene Ioana - Sat Șuletea, Comuna Șuletea
 Patrichi Loredana Elena - Bârlad
 Pavel Livia - Bârlad
 Păvălașcu Viorel - Sat Bogdănești, Comuna Bogdănești
 Perju Sebastian - Bârlad
 Petrea Claudiu - Bârlad
 Petrea Virginica - Sat Perieni, Comuna Perieni
 Pintilie Raluca Elena - Zorleni
 Pîslaru Camelia Georgiana - Grivița
 Popescu Eugen Florinel - Bârlad
 Potîrniche Daniela Elena - Bârlad
 Potîrniche Mărioara - Sat Ghidigeni, Com. Ghidigeni, Jud. Galați
 Potîrniche Virgil - Bârlad
 Prisecaru Vasile - Bârlad
 Prisecaru Victoraș - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Pruteanu Liliana - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Purcariu Paraschiva - Sat Fâlcu, Comuna Fâlcu
 Radu Eugen - Sat Puiești, Comuna Puiești
 Rădescu Liviu - Bârlad
 Rășcanu Carmen Mihaela - Bârlad
 Râncu Liviu Adrian - Bârlad
 Rîncu Georgeta - Bârlad
 Rîpan Adriana - Bârlad
 Rîpan Rodica - Bârlad

Rîpan Sorin - Bârlad
 Roibu Veronica - Bârlad
 Romașcu Nelu - Sat Voinești, Comuna Voinești
 Roșca Vasile - Primar Comuna Perieni
 Rusu Mihai - Sat Gherghești, Comuna Gherghești
 Scripcaru Ion - Sat Iana, Comuna Iana
 Staș Ioan - Bârlad
 Stavarachi Ghe - Sat Siliștea, Comuna Iana
 Stoica Adrian - Sat Bădeana, Comuna Tutova
 Stoica Dorina - Bârlad
 Stoica Lucian - Sat Zorleni, Comuna Zorleni
 Stupurac Maria - Bârlad
 Surugiu Paul (Fuego) - Comuna Snagov, județul Ilfov
 Șiberescu Tincuța - Bârlad
 131 membri CAR prin Pavel Livia
 50 membri Sucursala Băcani prin Ilie Mihaela
 50 membri Sucursala Vișoara prin Bogos Gina Anișoara
 30 membri Sucursala Iana prin Totolici Alina Mihaela
 29 membri Sucursala Coroiești prin Zanet Rodica
 25 membri Sucursala Banca prin Grigore Doinița
 20 membri CAR prin Lazăr Larisa
 18 membri CARP prin Potîrniche Daniela Elena
 2 membri CARP prin Chituță Frosica
 2 anonimi
 Șiberescu Viorel - Bârlad
 Șopalcă Marian - Bârlad
 Ștefănică Teofil - Preot Bârlad
 Talpă Aurica - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Talpă Milica - Sat Popeni, Comuna Zorleni
 Talpău Marieta - Bârlad
 Tănase Veruța - Bârlad
 Teodoru Tudorița Daniela - Bârlad
 Toma Mihaela - Bârlad
 Torcescu Ștefan - Bârlad
 Totolici Ionuț Adrian - Primar Comuna Iana
 Tudorașcu Paula Andreea - Sat Zorleni, Comuna Zorleni
 Tufaru Mihaela Loredana - Bârlad
 Țurcanu Gina - Sat Pogana, Comuna Pogana
 Țurcanu Lenuța - Popeni, Comuna Zorleni
 Țurcanu Nicu - Sat Pogana, Comuna Pogana
 Varga Cristian - Comuna Gheorghe Doja, județul Bacău
 Vartolomei Sergiu - Bârlad
 Vasilache Irina - Bârlad
 Vătămanu Aurica - Sat Recea, Comuna Iana
 Vizinteanu Ștefan - Urlați, județul Prahova
 Vrabie Mihaela - Epureni
 131 membri CAR prin Pavel Livia
 50 membri Sucursala Băcani prin Ilie Mihaela
 50 membri Sucursala Vișoara prin Bogos Gina Anișoara
 30 membri Sucursala Iana prin Totolici Alina Mihaela
 29 membri Sucursala Coroiești

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Gheorghe GHERGHE
- Petruș ANDREI
- Teodora ZALDEA - asistent relații cu publicul și comunicare
- Sorin BOCAN - operator i.t.

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „Elena Cuza”
 Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13
 Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933
 E-mail: revista@carpbarlad.ro
 Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
 ISSN 2247 – 3580 ; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR
"ELENA CUZA" BÂRLAD

Împreună suntem mai puternici!

Primăria Municipiului
Bârlad

Corul "Crizantema"

invitat special:
MARIA BUTACIU

Corul "AXIOS"

Corul "ANASTASIS"

Ansamblul
Todirești

Colindăm un neam și-o țară

Ansamblul "Răzeșii"
din Pogonești

Formația "Doina Similei"
din Al. Vlahuță

Grupul Minivedetelor
al Cercului Militar
Bârlad

Ansamblul "Colindătorii"
din Pogana

Maria Stupurac

Magda Sîriac

prezentator:

prof. Gruia Novac

recitatorii:

prof. Petruș Andrei

recitatorii:

Iftene Cioriciu

Corul "Fedeștenii"
din Șuletea

Oprea Mihaela

Aneta Matei

parteneri:

Primăria Bârlad
Consiliul Local Bârlad

TEATRUL
VICTOR ION POPA
BÂRLAD

Grand-Printz Teatr

Online

